

Broj 2/2021. - Godina CXXXV - Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Dražen Kustura

Grafička obrada:

MCVN

Tisak:

Suton - Široki Brijeg

Sadržaj

UVODNIK

Dražen Kustura: Svećenički „ljetni prijelazni rok“	127
--	-----

SVETA STOLICA

Poruka “Urbi et Orbi” na Uskrs 2021.....	129
Poruka za Svjetski dan zdravlja.....	131
Poruka pape Franje za 107. Svjetski dan selilaca i izbjeglica.....	133
Papina poruka za Nedjelju Dobrog Pastira.....	136
Poruka pape Franje za 58. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja.....	139
Apostolsko pismo pape Franje “Antiquum ministerium” kojim se uspostavlja služba katehete.....	142

CCEE

Poruka Predsjedništva CCEE-a na 50. obljetnicu osnutka Vijeća.....	146
Zajednička izjava predsjednikâ CCEE-a i CEC-a povodom 20. obljetnice Ekumenske povelje.....	148

BK BiH

Karizmatički pokret i obnova u Duhu u Katoličkoj Crkvi.....	149
Poruka kardinala Vinka Puljića za Nedjelju Dobrog Pastira 2021.	150
Priopćenje s 80. redovitog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.....	151

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

Novi Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za liturgijsku godinu 2021./2022.	153
Obavijest o misi posvete ulja i obnovi svećeničkih obećanja.....	154
Pravilnik prve sinode Vrhbosanske nadbiskupije.....	155
Poziv na sjednicu Nadzornog odbora NCM „Ivan Pavao II.“	159
Obavijest o otkazivanju Ministrantskog zborovanja.....	160
Primanje kandidata u malo sjemenište i u bogosloviju.....	160
Obavijest o otkazivanju Susreta zborova u Sarajevu.....	162
Duhovna obnova za ministrante u Nadbiskupskom sjemeništu “Petar Barbarić”	163
Četvrti Obiteljski dan u Bosni i Hercegovini.....	164
Četvrti Obiteljski dan u BiH na Kupresu.....	165
Zajednička sjednica Upravnog i Nadzornog vijeća Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije.....	166
Poziv na sjednicu Upravnog odbora NCM “Ivan Pavao II”	167
Vrhbosanski nadbiskupi uputili poruku na početku Svibanjskih pobožnosti.....	168
Poruka kardinala Puljića povodom 50. Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije.....	169
Povelja o posveti crkve u Bijeljini.....	170
Imenovanja i premještanja	171
Dozvole.....	172
Kronika Vinka kard. Puljića za razdoblje od 1. ožujka do 31. svibnja 2021.	173

PRILOZI

Propovijed kardinala Puljića na početku Svibanjskih pobožnosti u Olovu.....	184
---	-----

Propovijed kardinala Puljića na misi posvete ulja u katedrali.....	187
Propovijed kardinala Puljića na uskrsoj misi u katedrali.....	189
Propovijed nadbiskupa Vukšića na misi vazmenog bdijenja u katedrali.....	191
Propovijed mons. Tome Vukšića na 50. Danu mladih Vrhbosanske nadbiskupije.....	193

BILJEŽIMO

Održan koncert "Stabat Mater" posvećen žrtvama "koronavirusa"	195
Proslavljen Dan Nadbiskupskog sjemeništa "Petar Barbarić"	197
Zajednička sjednica članova Ordinarijata vrhbosanskoga i Uprave „Bosne Srebrene“	198
Proslavljen jubilarni 50. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije.....	199

Svećenički „ljetni prijelazni rok“

Kraj svibnja i početak lipnja u raznim sportskim natjecanjima označava kraj jedne sezone, analizu rezultata te na osnovu toga, ali i ambicija pojedinih momčadi, spremanje za iduću. Osobito je to izraženo u nogometu koji je, zbog velikog novca koji se vrti, odavno prestao biti samo sport, nadmetanje i zabava za široke narodne mase, a postao sve više biznis u kojemu mnogi vide prigodu za zaradu. To podrazumijeva i čitavu mašineriju raznih struktura: od skauta na talente, menadžera, marketinga, sponzora, uprave klubova pa sve do medija. Upravo pripadnici sedme sile već za trajanja sezone prateći formu igrača i uzimajući u obzir ambicije pojedinih klubova počinju sa spekulacijom koji bi igrač mogao potpisati za koji klub. Sve je to svojevrsni uvod u ljetni prijelazni rok u kojemu se pokaže koliko je bilo istine u medijskim pisanjima te što se od napisanoga i nečijih predviđanja uistinu ostvarilo. Nerijetko se događa da se zadnjeg dana prijelaznog roka dogode neka iznenađenja i nenadani potpisi kojega dežurni prognoseri nisu očekivali što onda proizvodi dodatne analize i komentare.

„Svećenički teren“

Nešto slično, istina u puno manjoj mjeri bez menadžera i drugih interesnih skupina, događa se i na „svećeničkom terenu“ budući da su ljetni mjeseci, u pravilu, rezervirani za premještanje i dobivanje dekreta za nove službe. Pojedini „skauti“ već nekoliko mjeseci prije na osnovu svojih „analiza“ nagađaju koje će se župe „osloboditi“ te sklapaju križaljku i „dumaju“ gdje bi tko od njihovih kolega ili oni sami mogli završiti. Pri tome obično odgovorne osobe u nad/biskupijama koje su za to zadužene i same budu iznenađene svakojakim pričama koje dolaze s terena. U većini slučajeva su to samo pretpostavke bez jasne osnove, a svećenici s čijim se imenima „licitira“ nerijetko i sami ništa ne znaju gdje ih je tko razmjestio. Pri tome i dalje prevladava mentalitet da se svećeniku traži župa, a ne svećenik za župu. Drugim riječima kazano pojedinci bi zadovoljili vlastite apetite bez konkretnog pastoral-

nog plana i programa koji bi odgovarao istinskim potrebama župe.

Pastoral razlučivanja

Budući da na prostoru Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, pa tako i Vrhbosanske nadbiskupije, ne postoji praksa raspisivanja natječaja za pojedinu župu u kojemu bi bili navedeni kriteriji koji se zahtijevaju od župnika za upravljanje tom administrativnom jedinicom potrebno je razmisliti o tzv. pastoralu razlučivanja. Nešto o tome progovorio je i **papa Franjo** u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* u kojoj su među ostalim istaknute aktualne potrebe i izazovi Crkve u suvremenom svijetu. Ukratko kazano metodom razlučivanja trebalo bi odrediti kriterije po kojima bi se znalo čemu se treba posvetiti pažnja i tako odrediti prioritete uvijek imajući u vidu da je svako pastoralno djelovanje usmjereno na konkretne osobe i njihovo dobro.

Da bi se u tomu uspjelo neophodno je najprije provesti kvalitetno istraživanje, ako ne o svakoj župi onda barem o svakom dekanatu, te na osnovu toga uvidjeti potrebe istih. Nakon toga se tek mogu praviti pastoralni programi i odrediti dinamika rada. Razumljivo je i da su svećenici samo ljudi te da je svatko od njih jedinstven i različit te kako imaju različite interese pa tako se neki bolje snalaze u ruralnim, drugi u urbanim sredinama; nekima odgovara jedno podneblje, drugima drugo; jedni imaju jednu vrstu sposobnosti koja ih razlikuje od drugih... Tek kada se u obzir uzmu istraživanje i programiranje onda bi se trebala tražiti i konkretna osoba koja na osnovu dosadašnjeg rada može odgovoriti postavljenim izazovima to jest pristupiti realizaciji predloženog. I u konačnici, ali ništa manje važno, jest i ocjena urađenoga nakon izvjesnog vremena o kojoj bi onda trebalo ovisiti dobivanje buduće službe. Jednostavno kazano kvaliteta obavljanja povjerene službe je kriterij i referenca za iduću.

Koliko god nagađanja i priče tko će gdje biti premješten bile zanimljive, osobito u svećeni-

UVODNIK

čkim društvima, i od njih se ne može pobjeći treba razumjeti kako premještaji kao takvi nisu sami sebi svrha nego bi trebali koristiti mjesnoj Crkvi, ali i samim svećenicima kako bi se što bolje ostvarili u svome zvanju. Stoga je neophodno kod njih razvijati samokritičnost, ali i spremnost prihvatiti onu službu za koju osobe zadužene za personalna rješenja sma-

traju da su najprikladniji kako bi izvršili **Pavlov** imperativ **Timoteju**: „Propovijedaj Riječ, uporan budi – bilo zgodno ili nezgodno – uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom.“ (2 Tim 4,2).

Dražen Kustura

Poruka “Urbi et Orbi” na Uskrs 2021.

Tradicionalnu poruku „Urbi et Orbi” – „Gradu i Svijetu” papa Franjo uputio je na Uskrs, 4. travnja. Drugu godinu za redom zbog pandemije koronavirusa Sveti Otac ju je izrekao u bazilici Sv. Petra uz prisustvo ograničenog broja vjernika. Istu donosimo u cijelosti:

Draga braćo i sestre, sretan Uskrs!

Danas odjekuje u svakom dijelu svijeta navještaj Crkve: „Isus, Raspeti, je uskrsnuo, kako je rekao, aleluja!”

Uskrsni navještaj ne pokazuje opsjenu, ne otkriva magijsku formulu, ne naznačuje bijeg pred teškom situacijom kroz koju prolazimo. Pandemija je u punom zamahu; socijalna i ekonomska kriza nisu prošle, posebice za najsiromašnije; unatoč tome – što je skandalozno – ne prestaju oružani sukobi i jačaju vojna naoružanja.

Pred tom složenom stvarnošću, ili bolje usred te složene stvarnosti, uskrsni navještaj obuhvaća u malo riječi događaj koji ulijeva nadu, a ne zavodi: „Isus, raspeti je uskrsnuo!” Ne govori nam o anđelima ni o fantazijama, nego o s tijelom i kostima, s licem i imenom: Isus. Evanđelje svjedoči da je onaj Isus koji je razapet pod Poncijom Pilatom zato što je kazao da je Krist, Sin Božji, uskrsnuo treći dan prema Pismu i kako je on sam preorekao svojim učenicima.

Uskrsnuo je raspeti, ne neki drugi. Bog Otac uskrisio je svoga Sina Isusa jer je do kraja ispunio njegovu volju o spasenju: uzeo je na sebe našu slabost, naše tegobe, samu našu smrt. Podnio je naše boli, nosio je teret naših grijeha. Zato ga je Bog Otac uzvisio pa Isus Krist sada živi zauvijek; on je Gospodin.

Svjedoci iznose jednu važnu pojedinost: uskrsli Isus nosi rane na rukama, na nogama i na boku. Te rane trajni su biljeg njegove ljubavi prema nama. Tkogod podnosi tešku nevolju na tijelu i u duhu, u tim ranama može naći utočište, preko njih postići milost nade koja ne zavarava.

Uskrsli Krist nada je onima koji još trpe zbog pandemije, bolesnicima i onima koji su izgubili koju dragu osobu. Neka im Gospodin udijeli ohrabrenje i neka podrži zalaganje liječnika i zdravstvenog osoblja. Svi, posebice krhke osobe, imaju potrebu za potporom i pravo na pristup potrebnom liječenju. U ovom vremenu u kojem smo svi pozvani na borbu protiv pandemije zornije je da je cjepivo bitno sredstvo za

tu borbu. U duhu „internacionalizma cjepiva” potičem svu međunarodnu zajednicu na zajedničko zalaganje za nadvladavanje zaostataka u raspodjeli cjepiva i podupiranje zajedništva, posebno sa siromašnijim zemljama.

Raspeti koji je uskrsnuo potpora je onima koji su izgubili posao zbog velikih ekonomskih teškoća i lišeni su dostatne socijalne zaštite. Neka Gospodin nadahne javnu vlast da potrebna i adekvatna pomoć bude pružena svima, posebna obiteljima u oskudici. Nažalost, pandemija je dramatično uvećala broj siromaha i pridonijela očajavanju tisuća osoba.

Sveti Ivana Pavao II. rekao je u poruci za vrijeme svoga putovanja na Haiti: „Siromasima svih vrsta potrebna je nova nada!” Ovoga dana moja misao i ohrabrenje ide dragom narodu Haitija, da ih ne zaguše teškoće nego neka gledaju s nadom u vlastitu budućnost.

Uskrsli Isus nada je za sve mlade koji kroz dugo vrijeme nisu mogli pohađati škole i sveučilišta te provoditi vrijeme s prijateljima. Svi imamo potrebu proživljavati stvarne ljudske odnose, ne samo virtualne, posebno u vremenu kada nam se formira značaj i osobnost. Blizak sam mladima cijeloga svijeta, a u ovom trenutku posebno mladima Myanmara koji se zalažu za demokraciju, dižući mirno svoj glas, svjesni da mržnju mogu ugušiti samo ljubavlju.

Neka svjetlost Uskrsloga bude izvor za preporod migranata koji bježe od rata i bijede. Na njihovim licima prepoznajemo izobličeno i patničko lice Gospodina koji uzlazi na Kalvariju. Neka im ne uzmanjkaju konkretni znakovi solidarnosti i ljudskog bratstva, zalog pobjede života nad smrću koju danas slavimo. Zahvaljujem zemljama koje velikodušno prihvaćaju patnike što traže utočište, posebno Libanonu i Jordaniji koji su pružili gostoprimstva tisućama izbjeglica što bježe od konflikta u Siriji.

Neka narod Libanona, koji prolazi razdoblje teškoća i nesigurnosti, doživi utjehu uskrslog Gospodina i neka ga podrži međunarodna

zajednica dok je Libanon pozvan da bude zemlja susretanja, zajedničkog življenja i pluralizma.

Neka Krist koji je naš mir utiša zveket oružja u voljenoj i izmučenoj Siriji gdje milijuni osoba sada žive u nehumanim uvjetima, kao i u Jemenu gdje je stanje pokriveno gluhom i skandaloznom šutnjom, zatim u Libiji gdje se nazire put izlaska iz desetljeća sukoba i okrutnih borba. Neka se sve uključene stranke založe zbiljski i stvarno za okončanje konflikta i omogućće narodima koje pritišće rat da žive u miru i upute se prema obnovi u svojim zemljama.

Uskrs nas naravno vodi u Jeruzalem. Za Jeruzalem molimo od Gospodina mir i sigurnost (usp. Ps 122) kako bi odgovorio pozivu da bude mjesto susretanja gdje se svi mogu osjećati braćom te gdje Izraelci i Palestinci pronalaze snagu za dijalog kako bi došli do stabilnog rješenja po kojem bi dvije države živjele jedna uz drugu i miru i blagostanju.

Na ovaj blagdanski dan moja se misao vraća u Irak koji sam s radošću posjetio prošloga mjeseca i molim se da mogne nastaviti poduzeti put smirivanja, kako bi se ostvario Božji san o gostoljubivoj i otvorenoj obitelji koja prihvaća svu svoju djecu.

Neka snaga Uskrsloga podržava afričke narode kojima prijete unutarnja nasilja i međunarodni terorizam, posebno u Sahelu i Nigeriji, kao i na području Tigraya i provincije Kabo Delgado. Neka se nastave zalaganja za mirno rješavanje konflikata, uz poštivanje ljudskih prva i svetosti života, uz bratski i konstruktivni dijalog u duhu pomirenja i stvarne solidarnosti.

U svijetu još postoji previše ratova i previše nasilja! Neka nam Gospodin, koji je naš mir, pomogne da *nadvladamo mentalitet rata*. Neka zatvorenicima zbog konflikata, posebno u istočnoj Ukrajini i Nagornom Karabahu udijeli da se živi i zdravi vrata svojim obiteljima te neka nadahne sve upravitelje na svijetu da obuzdaju trku u naoružanju.

Danas, 4. travnja, obilježava se Svjetski dan borbe protiv nagaznih mina koje su podmukla i strahovita sredstva za ubijanje i sakaćenje svake godine mnogih nevinih osoba te priječe čovječanstvu da zajedno krene stazama života, bez strahovanja od zasjeda što uzrokuju smrt. Kako bi bio bolji svijet bez tih sredstava smrti!

Draga braćo i sestre, i ove godine na različitim mjestima kršćani slave Uskrs uz velika ograničenja, a ponegdje bez mogućnosti pristupa liturgijskim slavljinama. Molimo da budu otklonjena takva ograničenja, kao i svako ograničenje slobode kulta i religije u svijetu i neka svakome bude omoguććeno da slobodno hvali Boga.

Nikada ne zaboravimo, među mnogim teškoćama koje proživljavamo, da nas je Krist ozdravio svojim ranama (usp. 1 Pt 2,24). Naše su patnje preobražene u svjetlu Uskrsloga. Ondje gdje je vladala smrt sada je život, gdje je bila žalost sada je utjeha. Prigrlivši križ Isus je dao smisao našim patnjama, a sada molimo da blagotvorni učinci ovoga ozdravljenja budu prošireni na cijeli svijet.

Sretan Uskrs svima!

S talijanskog izvornika preveo: Mato Zovkić

Poruka za Svjetski dan zdravlja

Povodom Svjetskog dana zdravlja koji se obilježio 7. travnja prefekt Dikasterija za cjeloviti ljudski razvoj kardinal Peter Kodwo Appiah Turkson poslao je poruku koju donosimo u cijelosti:

Svjetski dan zdravlja obilježava se svake godine 7. travnja. Taj je dan ustanovljen na Prvoj Svjetskoj zdravstvenoj skupštini 1948. s ciljem podizanja svijesti o određenoj zdravstvenoj temi i isticanja pitanja od velike hitnosti i prioriteta u zdravstvenom svijetu. Ovogodišnja tema stavlja naglasak na hitnost djelovanja na uklanjanju nejednakosti u pristupu zdravstvenoj zaštiti u cilju *Izgrađivanja pravednijeg i zdravijeg svijeta za sve.*

Godina 2020. pamtit će se kao prijelomna godina koja dijeli ono „prije“ i ono „poslije“. Pandemija je duboko utjecala na naš život i naše društvo; pogoršala je stare društvene probleme, posebno nejednakosti, poput pristupa lijekovima. Utjecaj pandemije najteže se odrazio na najugroženije zajednice, koje su najizloženije bolesti i imaju manje mogućnosti pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama.

Proživljavamo krizu, ali kako podsjeća papa Franjo, iz krize ne izlazimo isti kao prije, ili izlazimo bolji ili izlazimo gori. Zato nas ovaj Svjetski dan zdravlja poziva: „Graditi pravedniji i zdraviji svijet za sve.“ Ova teška godina podsjetila nas je i na važnost ljudske solidarnosti i svijesti da nitko sam sebe ne spašava. U vezi s tim, Papa nas poziva da oživimo i u središte svog djelovanja stavimo vrijednosti bratstva, pravde, pravičnosti, solidarnosti i uključenosti kako ne bismo dopustili da nas različiti oblici zatvorenih nacionalizama ili zakoni tržišta sprječavaju da živimo kao prava ljudska obitelj. [1]

Zdravlje je povezano s vrijednošću pravde

Pandemija je još više produbila veliki jaz između naprednih i siromašnih zemalja u pristupu zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenim uslugama. Žalosna je to činjenica koja i dalje traje unatoč tome što su različite institucije u nekoliko navrata osudile to stanje. Postoje neprihvatljive razlike i nejednakosti koje uskraćuju zdravlje velikom dijelu stanovništva na „periferiji svijeta“. Čovječanstvu je teško shvatiti da je „temeljno pravo na zaštitu zdravlja povezano

s vrijednošću pravde prema kojoj ne postoje razlike između naroda i etničkih skupina, uzimajući u obzir objektivne životne situacije i stupanj razvoja istih, u ostvarivanju *općeg dobra*, koje je istodobno dobro sviju i svakog pojedinca, za koje je posebno civilna zajednica pozvana preuzeti na sebe odgovornost“ [2]. Poželjno je da se „pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na pravdu dovede u sklad osiguravanjem pravične raspodjele zdravstvenih ustanova i financijskih sredstava, u skladu s načelima solidarnosti i supsidijarnosti“ [3]. Na tim dvama načelima mogu se graditi pravedniji i pravičniji zdravstveni sustavi. No, da bi se to učinilo, prije svega je potrebno pojam zdravlja sagledati u novom svjetlu, naime kao *cjelovito zdravlje*.

Za jedno cjelovito zdravlje

Za pravedniji i zdraviji svijet prijeko je potrebno steći drugačiji pogled na ljudsko zdravlje i njegu u kojem će se uzeti u obzir fizička, psihološka, intelektualna, socijalna, kulturna i duhovna dimenzije osobe. Stjecanje ovog cjelovitog pogleda omogućuje nam shvatiti kako je djelo pravde osigurati svima da dobiju potrebnu zdravstvenu zaštitu, odnosno to znači dati osobi ono na što ima pravo. Oni koji skrbe za bolesne i one koji pate moraju imati ovaj sveobuhvatni pogled, kontinuirano nadahnut holističkom vizijom skrbi: zdravstveni i pastoralni radnici moraju se jednodušno zalagati za cjelovito zdravlje svojih pacijenata.

Upućujemo izraze poštivanja i zahvalnosti njegovateljima koji se, unatoč brojnim ograničenjima i nedostacima zdravstvenih sustava, nisu predali nego su ustrajali u borbi za zdravlje svojih pacijenata; ostali su vjerni vlastitom pozivu koji svoj izvor pronalazi u suosjećanju. „Suosjećanje je privilegirani način također promicanja pravde, jer kada se stavimo u položaj drugoga to nam omogućuje ne samo razumjeti njegove borbe, teškoće i strahove nego također, u krhkosti koja obilježava svakog čovjeka, otkriti njegovu dragocjenost i jedinstvenu vri-

jednost, riječu – dostojanstvo. Ljudsko je dostojanstvo temelj pravde, dok je prepoznavanje neprocjenjive vrijednosti svake osobe snaga koja nas potiče prevladati, s entuzijazmom i samopožrtvovnošću, sve razlike“ [4].

Za zdraviji svijet

U današnjem iskustvu pandemije otkrivamo da smo braća i sestre, svi u istom čamcu, odgovorni jedni za druge i da naša dobrobit također ovisi o odgovornom ponašanju sviju [5]. Čovječanstvo ponovno otkriva osjećaj uzajamne međuovisnosti. Dijelimo zajednički dom u kojem moramo zajednički skrbiti za stvoreni svijet i ljude koji ga nastanjuju. U istinskom bratstvu, individualizam i sebičnost mogu se pobijediti ponovnim potvrđivanjem da samo traženje dobra sviju može dovesti do mojega dobra. Pandemija nas je, na poseban način, naučila da je zdravlje opće dobro, tako da se, štiteći vlastito zdravlje, štiti zdravlje drugoga i cijele zajednice.

Pitanje koje zaslužuje posebnu pozornost je mentalno zdravlje koje je stavljeno na tešku kušnju u ovom vremenu pandemije. U vezi s tim, Dikasterij za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja izradio je dokument koji se može naći na mrežnoj stranici Dikasterija [6]. Nosi naziv: *Praćenje osoba pogođenim psihološkim trpljenjima u prilikama pandemije covida-19. Udovi istog tijela, ljubljani jednom ljubavlju (Accompagnare le persone in sofferenza psicologica nel contesto della pandemia del COVID-19. Membri di un solo corpo, amati da un unico amore)*. U dokumentu se nudi neke elemente za razmišljanje onima koji su bliski ljudima pogođenim pandemijom i svima onima koji su pozvani pratiti ih bilo unutar obitelji, bilo u zdravstvenim ustanovama.

Prije je potrebno skrbiti za one koji su nas njegovali. Obnašatelji vlasti kao i oni koji su odgovorni za ekonomske i zdravstvene politike imaju zadaću zajamčiti bolje uvjete rade za zdravstvene djelatnike. To pak zahtijeva odmjereni, razboriti i etički ekonomska ulaganja koja imaju za cilj pratiti razvoj ljudskih potencijala; treba znati da izobrazba zdravstvenih radnika za cjelovito zdravlje predstavlja bogatstvo i za pojedince i za zajednicu; to za sobom povlači promicanje prevencije, liječenja i pedagogije za cjelovito zdravstveno obrazovanje.

Veću pažnju treba posvetiti i zdravstvenim ustanovama, posebno onima bez financijske potpore od strane države, poput onih kojima upravljaju Crkva i druge vjerske zajednice, koje su u raznim, često zabačenim, dijelovima svijeta jedino sredstvo za jamčenje pristupa zdravstvenoj skrbi.

Zdravstvene nejednakosti su nepravedne, ali ih je također moguće spriječiti strategijama koje imaju za cilj osigurati jednak pristup zdravstvenoj zaštiti, posebno za najugroženije i marginalizirane skupine. Veća pravednost u zaštiti zdravlja u svijetu može se postići samo obnovljenim moralnim zalaganjem najbogatijih država za najsiromašnije zemlje. Nadamo se da će se doći do toga da će se svim pojedincima i svim zajednicama zajamčiti univerzalno zdravstveno osiguranje. To je hitan cilj koji treba postići kako bismo izgradili pravedniji, zdraviji i bolji svijet, svijet mira koji sanjamo i za koji vjerujemo da je još uvijek moguć [7].

Kardinal Peter Kodwo Appiah Turkson,
Prefekt

[1] Papa Franjo, Poruka Urbi et Orbi – Božić 2020., 25. prosinca 2020.

[2] Nova povelja zdravstvenih radnika, br. 141.

[3] Papa Franjo, Poruka Njegove Svetosti pape Franje sudionicima 32. međunarodne konferencije na temu: Rješavanje zdravstvenih nejednakosti u svijetu (*Addressing Global Health Inequalities*), 18. studenog 2017.

[4] Papa Franjo, Poruka Njegove Svetosti pape Franje sudionicima 32. međunarodne konferencije na temu: Rješavanje zdravstvenih nejednakosti u svijetu, 18. studenog 2017.

[5] Usp. papa FRANJO, Enciklika *Fratelli tutti*, 32.

[6] Usp. <https://www.humandevlopment.va/it/news/2021/accompagnare-le-persone-in-sofferenza-psicologica-nel-contesto-d.html>.

[7] Usp. *Ritorniamo a sognare. La strada verso un futuro migliore (Piemme, prosinac 2020.)* i *Dio e il mondo che verrà (Piemme-LEV, ožujak 2021.)*, knjige s intervjuiima s papom Franjom.

Poruka pape Franje za 107. Svjetski dan selilaca i izbjeglica

Prema jednom sve većem „mi“

Povodom 107. Svjetskog dana selilaca i izbjeglica koji se obilježava 26. rujna 2021. papa Franjo uputio je svoju poruku koju je naslovio: „Prema jednom sve većem 'mi'“. Istu donosimo u cijelosti:

Draga braćo i sestre!

U enciklici *Fratelli tutti* izrazio sam zabrinutost i želju koji i dalje zauzimaju važno mjesto u mojemu srcu: »Jednom kad ova zdravstvena kriza mine, naš najgori odgovor bio bi još dublje utonuti u grozničavi konzumerizam i nove oblike sebičnoga samoodržanja. Dao Bog da na kraju više ne postoje „oni drugi“, već samo „mi“« (br. 35).

Upravo sam zato odlučio poruku za 107. svjetski dan migranata i izbjeglica posvetiti temi „Prema jednom sve većem mi“, želeći tako pružiti jasnu perspektivu našega zajedničkog putovanja u ovome svijetu.

Povijest toga „mi“

Ta je perspektiva prisutna u samom Božjem naumu stvaranja: »Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: „Plodite se, i množite“« (*Post* 1, 27-28). Bog nas je stvorio kao muško i žensko, kao različita i komplementarna bića kako bismo zajedno oblikovali jedan „mi“ koji raste iz naraštaja u naraštaj. Bog nas je stvorio na svoju sliku, na sliku svojega jednoga i trojedinog bića, zajedništva u različitosti.

A kad se čovjek zbog svoje neposlušnosti udaljio od Boga, Bog je u svojem milosrđu odlučio ponuditi put pomirenja i to ne pojedincima, nego čitavom narodu, jednomu „mi“ koji će obuhvaćati cijelu ljudsku obitelj, sve narode: »*Evo Šatora Božjeg s ljudima! On će prebivati s njima: oni će biti narod njegov, a on će biti Bog s njima*« (*Otk* 21, 3).

I na početku i na kraju povijesti spasenja postoji, dakle, jedan „mi“, a u njezinu je središtu otajstvo Krista koji je umro i uskrsnuo »da svi budu jedno« (*Iv* 17, 21). Međutim, sadašnje vrijeme pokazuje nam da je onaj „mi“ koji Bog želi razbijen i rascjepkan, ranjen i izobličen. A to se posebno potvrđuje u vremenima najvećih

kriza, kao što je ova današnja pandemija. Zatvoreni i agresivni nacionalizmi (usp. *Fratelli tutti*, 11) te radikalni individualizam (usp. *ibid.*, 105) narušavaju ili dijele taj „mi“ kako u svijetu tako i unutar Crkve. A najveću cijenu plaćaju oni koji najlakše mogu postati *drugi*, odnosno stranci, migranti, marginalizirani, oni koji žive na životnim periferijama.

Svi smo, zapravo, na istome brodu i zato smo pozvani zalagati se da ne bude više zidova koji nas dijele, da ne bude više „onih drugih“, nego samo jedan „mi“, velik kao cijelo čovječanstvo. Zato koristim prigodu koju pruža ovaj Dan da uputim dvostruki apel da zajedno težimo sve većem „mi“ i obraćam se prije svega vjernicima katolicima, a zatim svim muškarcima i ženama svijeta.

Crkva koja je sve više katolička

Za članove Katoličke crkve taj se poziv pretače u zalaganje oko sve veće vjernosti katoličkoj vjeri, shvaćajući ono što je sveti Pavao stavio na srce zajednici u Efezu: »Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst!« (*Ef* 4, 4-5).

Katolicizam Crkve, njezina univerzalnost, stvarnost je koju valja prihvaćati i živjeti u svakome dobu, u skladu sa željom i milošću Gospodina koji nam je obećao da će uvijek biti s nama, sve do kraja vremenâ (usp. *Mt* 28, 20). Njegov nas Duh osposobljava zagrliti sve ljude kako bismo ostvarili zajedništvo u različitosti, pomirujući razlike, nikada ne namećući jednodolnost koja depersonalizira. U susretu s različitostima stranaca, migranata, izbjeglica, i u međukulturnom dijalogu kojim ovaj može uroditi, dana nam je mogućnost rasti kao Crkva, uzajamno se obogaćivati. Svaki je kršćanin, gdje god da se nalazio, punopravni član mjesne crkvene zajednice, član jedne jedine Crkve, član istoga doma, član jedne jedine obitelji.

Vjernici katolici pozvani su zalagati se, svaki počevši od zajednice u kojoj živi, da Crkva postane sve uključivija, nastavlajući poslanje koje je Isus Krist povjerio apostolima: »Putom propovijedajte: "Približilo se kraljevstvo nebesko!" Bolesne liječite, mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte!« (Mt 10, 7-8).

Crkva je danas pozvana izići na ulice egzistencijalnih periferija te liječiti ranjene i tražiti izgubljene, bez predrasuda ili strahova, bez prozelitizma, nego spremna proširiti svoj šator da u njega primi sve ljude. Među onima koji nastanjuju periferije naći ćemo brojne migrante i izbjeglice, prognanike i žrtve trgovine ljudima, kojima Gospodin želi po nama pokazati svoju ljubav i navijestiti svoje spasenje: »Današnji migracijski tokovi predstavljaju novi misionarski "horizont", povlaštenu priliku za naviještanje Isusa Krista i njegova evanđelje ne napuštajući pritom vlastitu sredinu kao i za konkretno svjedočenje kršćanske vjere s ljubavlju i dubokim poštivanjem prema drugim religijskim izrazima. Susret s migrantima i izbjeglicama drugih konfesijâ i religijâ plodno je tlo za razvoj iskrenog i obogaćujućeg ekumenskog i međureligijskog dijaloga« (Obraćanje nacionalnim ravnateljima pastoralna za migrante, 22. rujna 2017.).

Svijet koji je sve više uključiv

Apeliram na sve muškarce i žene na svijetu da zajedno napreduju prema sve većem "mi" i da ponovno povežu ljudsku obitelj kako bi zajedno izgrađivali našu budućnost pravde i mira, vodeći računa o tome da nitko ne bude izostavljen.

Budućnost naših društava je "raznobojna" budućnost, obogaćena različitostu i međukulturnim odnosima. Zato moramo danas naučiti živjeti zajedno, u skladu i miru. Posebno mi je draga slika puka u Jeruzalemu koji, na "dan krštenja" Crkve na Pedeseticu, sluša navještanje spasenja neposredno nakon silaska Duha Svetoga: »Parti, Međani, Elamljani, žitelji Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije, Frigije i Pamfilije, Egipta i krajeva libijskih oko Cirene, pridošlice Rimljani, Židovi i sljedbenici, Krećani i Arapi – svi ih mi čujemo gdje našim jezicima razglašuju veličanstvena djela Božja« (Dj 2, 9-11).

To je ideal novog Jeruzalema (usp. Iz 60; Otk 21, 3), gdje svi narodi, ujedinjeni u miru i slozi, slave Božju dobrotu i čuda stvorenoga svijeta. Ali da bismo dostigli taj ideal moramo se svi zalagati da rušimo zidove koji nas razdvajaju i graditi mostove koji će podupirati kulturu susreta, svjesni duboke međupovezanosti koja postoji među nama. U tome pogledu, suvremene migracije pružaju nam priliku da pobijedimo svoje strahove i dopustimo da nas obogati različitost dara svake osobe. Dakle, granice, ako to želimo, možemo pretvoriti u povlaštena mjesta susreta na kojima se može razviti čudo sve većeg "mi".

Od svih muškaraca i žena u svijetu tražim da dobro upotrebljavaju darove koje nam je Gospodin povjerio kako bismo očuvali i učinili još ljepšim svijet koji je stvorio: »Neki je ugledan čovjek imao otkupovati u daleku zemlju da primi svoje kraljevstvo pa da se vrati. Dozva svojih deset slugu, dade im deset mna i reče: "Trgujte dok ne dođem"« (Lk 19, 12-13). Gospodin će tražiti od nas da položimo račun za sva djela koja smo činili! Ali da bi se našem zajedničkom domu osiguralo pravu skrb, moramo se truditi da taj "mi" bude sve veći, sve više suodgovoran, u snažnom uvjerenju da je svako dobro koje se učini svijetu učinjeno sadašnjim i budućim naraštajima. To je osobna i zajednička obaveza kojom se preuzima odgovornost za svu braću i sestre

Molitva

Sveti i ljubljani Oče,
tvoj Sin nas je naučio
da na Nebu zavlada velika radost
kad se onaj koji je bio izgubljen
nađe,
kad se nekoga tko je bio isključen i odbačen
ponovno primi među nas
te taj "mi" postaje tako sve većim.
Udijeli, molimo te, svim Isusovim učenicima
i svim ljudima dobre volje
milost da vrše tvoju volju u svijetu.
Blagoslovi svaku gestu gostoprimstva
i pomoći
kojom se svakog onog koji je u izgnanstvu
prima u "mi" zajednice i Crkve
da naša zemlja može postati
onakva kakvom si je Ti stvorio:
zajednički dom sve braće i sestara. Amen.

koji nastavljaju trpjeti dok nastojimo ostvariti održiviji, uravnoteženiji i uključiviji razvoj. U tom se zauzimanju ne pravi razliku između domaćeg stanovništva i stranaca, između mjesnoga stanovništva i gostiju, jer je riječ o zajedničkom bogatstvu, te se nikoga ne može isključiti iz brige o njemu i iz njegovih blagodati.

Taj san ima početak

Prorok Joel nagovijestio je mesijansku budućnost kao vrijeme snova i viđenja nadahnutih Duhom Svetim: »izlit ću duha svoga na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati

viđenja« (3, 1). Pozvani smo sanjati zajedno. Ne smijemo se bojati sanjati i to zajedno kao jedinstveno čovječanstvo, kao suputnici na istome putu, kao sinovi i kćeri ove iste zemlje, koja je naš zajednički dom i gdje smo svi sestre i braća (usp. enc. *Fratelli tutti*, 8.).

*Rim, Sveti Ivan Lateranski, 3. svibnja 2021.,
blagdan svetih apostola Filipa i Jakova.*

Franjo
(IKA)

Papina poruka za Nedjelju Dobrog Pastira: Sveti Josip – san o pozivu

Povodom Nedjelje Dobrog Pastira koja je bila 25. travnja 2021. papa Franjo uputio je svoju poruku, pod naslovom „Sveti Josip – san o pozivu“ koju donosimo u cijelosti.

Draga braćo i sestre!

Dana 8. prosinca prošle godine, u prigodi sto pedesete obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve, započela je posebna godina posvećena tomu svecu (usp. *Dekret Apostolske pokorničarne* od 8. prosinca 2020.). Uz tu sam prigodu napisao apostolsko pismo *Patris corde*, čiji je cilj bio »povećati našu ljubav prema ovom velikom svecu«. Sveti Josip je izvanredna osoba, ali istodobno »toliko blizak našem vlastitom ljudskom iskustvu«. Nije činio zadivljujuće stvari, nije bio urešen nikakvim jedinstvenim karizmama, niti se činio posebnim u očima onih koji su ga susretali. Nije bio slavan niti se ičim isticao da bi privlačio pažnju drugih: evanđelja ne prenose ni jednu jedinu njegovu riječ. A ipak je svojim uobičajenim životom postigao nešto izvanredno u Božjim očima.

Bog gleda što je u srcu (usp. *1. Sam 16, 7*), a u svetom Josipu prepoznao je srce oca sposobna davati i radati život u svakodnevicu. Zvanja imaju isti cilj: radati i obnavljati živote svaki dan. Gospodin želi oblikovati srca očeva i majki: srca koja su otvorena, sposobna za velike inicijative, velikodušna u sebedarju, suosjećajna u otklanjanju tjeskobâ i postojana u jačanju nade. To je ono što svećeništvu i posvećenom životu silno treba poglavito danas u vremenima obilježenim krhkošću, ali i patnjama zbog pandemije, koja je urodila neizvjesnostima i strahovima vezanima uz budućnost i sam smisao života. Sveti Josip dolazi nam u susret svojom krotkošću, kao jedan od svetaca iz susjedstva. Istodobno, njegovo nas snažno svjedočanstvo može voditi na našem putu.

Sveti Josip nam sugerira *tri ključne riječi* za poziv svakog pojedinca. Prva je *san*. Svatko u životu sanja o vlastitom ostvarenju. Opravdano je gajiti velike nade, uzvišena očekivanja koje prolazni ciljevi, kao što su uspjeh, novac ili zabava, ne mogu ispuniti. Kad bismo,

naime, od ljudi tražili da svoj životni san izraze jednom riječju, ne bi bilo teško zamisliti odgovor: "ljubav". A ljubav je ta koja životu daje smisao jer otkriva njegovu tajnu. Život se *ima* jedino ako se *daje*, posjeduje se samo ako se potpuno daruje. Sveti Josip nam ima mnogo toga za reći u vezi s tim jer je, preko snova koje mu je Bog nadahnuo, vlastiti život učinio darom.

Evanđelja govore o četiri sna (usp. *Mt 1, 20; 2, 13.19.22*). Bili su to Božji pozivi, ali ih nije bilo lako prihvatiti. Nakon svakog sna, Josip je morao mijenjati svoje planove i prihvatiti izazov i rizik, žrtvujući vlastite planove kako bi slijedio Božje tajanstvene planove. Pouzdavao se do kraja u Boga. Možemo se, međutim, zapitati: "Što je bilo u tome noćnom snu da se moglo u njega toliko povjerovati?" Iako se u davnini snovima pridavalo dosta pažnje, ipak nisu imali neku važnost s obzirom na konkretnu životnu stvarnost. A ipak je sveti Josip bez oklijevanja pustio da ga snovi vode. Zašto? Zato što je njegovo srce bilo usredotočeno na Boga. I mali je znak njegovu budnom "unutar-njem uhu" bio dovoljan da prepozna Božji glas. To vrijedi i za naše pozive: Bog se ne voli objavljivati na spektakularan način, vršeci prisilu nad našom slobodom. Blago i krotko nam priopćava svoje planove, ne zasljepljuje nas blještavim ukazanjima, već se nježno obraća našoj najdubljoj nutrini, postaje prislan s nama i govori nam kroz naše misli i osjećaje. I baš kao što je to učinio sa svetim Josipom, i nama nudi uzvišene i iznenađujuće ciljeve.

Drugi izraz koji označava put svetoga Josipa i njegova poziva jest *služiti*. Iz evanđelja se zorno vidi da je u svemu živio za druge, a nikada za sebe. Sveti Božji narod naziva ga *prečistim zaručnikom*, otkrivajući time njegovu sposobnost da ljubi ne zadržavajući ništa za sebe. Oslobođajući ljubav od svakog oblika posjedovanja otvorio se, naime, još plodono-

snijoj službi: njegova skrb ispunjena ljubavlju proteže se od naraštaja do naraštaja, a kao brižni čuvar proglašen je zaštitnikom Crkve. Kao onaj u čijoj se osobi otjelovio smisao života kao žrtve, zaštitnik je također umirućih: mnogi mole njegov zagovor za sretnu smrt. Njegovo služenje i žrtve bili su, međutim, mogući samo zato što ih je podupirala veća ljubav: »Svako istinsko zvanje rađa se iz sebedarja koje je zreli plod jednostavne žrtve. Ta vrsta zrelosti traži se također u svećeništvu i posvećenom životu. Neovisno o kojem je pozivu riječ: na brak, beženstvo ili djevičanstvo, dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da bude znakom ljepote i radosti ljubavi, u opasnosti je da bude izrazom žalosti, tuge i frustracije« (*ibid.* 7).

Služenje, taj konkretni izraz sebedarja, nije bilo za svetoga Josipa tek uzvišen ideal, nego je postalo pravilom svakodnevnog života. Potrudio se naći i urediti mjesto gdje će se Isus roditi; činio je sve što je bilo u njegovoj moći da ga zaštiti od Herodova gnjeva organiziravši pravovremeno putovanje u Egipat; spremno se vratio u Jeruzalem tražiti izgubljenog Isusa; uzdržavao je obitelj svojim radom, također u stranoj zemlji. Ukratko, prilagođavao se različitim okolnostima zahvaljujući svojoj sposobnosti da ne klone duhom kad stvari u životu ne idu onako kao što je zamislio: pokazao je *raspoloživost* karakterističnu za onoga koji *živi da bi služio*. U tome je duhu Josip poduzeo brojna i često nepredvidiva putovanja u svom životu: od Nazareta do Betlehema radi popisa stanovništva, zatim u Egipat i ponovno u Nazaret te svake godine u Jeruzalem, svaki put spreman ići ususret novim okolnostima, ne jadikujući zbog onoga što ga je snašlo i spreman priteći drugome u pomoć u svakoj situaciji. Može se reći da je bio *produžena ruka* nebeskoga Oca prema njegovu Sinu na zemlji. Josip je, dakle, uzor svim zvanjima koja su upravo pozvana biti *vrijedne Očeve ruke* za njegove sinove i kćeri.

Stoga volim zamišljati svetoga Josipa, čuvara Isusa i Crkve, kao *čuvara zvanjâ*. Njegova spremnost na služenje pokazuje, naime, da je bio *skrbni čuvar*. »On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat« (*Mt 2, 14*), kaže se u Evandjelju i time pokazuje njegovu

spremnost i posvećenost obitelji. Nije gubio vrijeme uzrujavajući se zato što su stvari krenule nizbrdo kako ne bi zanemarivao one koji su mu povjereni. Ta budna i brižna skrb znak je plodonosnog poziva. To je svjedočanstvo života dotaknutog Božjom ljubavlju. Kako samo lijep primjer kršćanskoga života dajemo kada ne težimo uporno ostvarenju vlastitih ambicija i kada ne dopuštamo da nas paralizira žal za nekim prošlim vremenima, nego posvećujemo brigu onomu što nam Gospodin, po Crkvi, povjerava! Tada Bog izlijeva na nas svojega Duha, njegovu stvaralačku snagu, te čini divne stvari, kao u Josipu.

Osim Božjeg poziva – po kojem se ostvaruju naši najveći *snovi* – i našega odgovora – koji se očituje u raspoloživom *služenju* i brižnoj skrbi – postoji i treći vid koji se provlači kroz život svetoga Josipa i kršćanski poziv te oblikuje njegovu svakodnevicu, a to je *vjernost*. Josip je »pravedan« čovjek (*Mt 1, 19*) koji se u djelatnoj šutnji svaki dan ustrajno drži Boga i njegovih planova. U posebno teškom času počinje "o svemu razmišljati" (usp. r. 20). Meditira, razmišlja: ne dopušta da ga obuzme žurba, ne podliježe napasti donošenja ishitrenih odluka i ne slijedi svoje instinkte, ne živi u jednome trenutku. Svemu pristupa smireno i staloženo. Zna da se život gradi samo stalnom spremnošću za donošenje velikih odluka. To odgovara krotkom i stalnom naporu kojim je obavljao skromni zanat tesara (usp. *Mt 13, 55*) zbog čega nije bio zanimljiv kroničarima toga doba, ali je već stoljećima nadahnuće nebrojenim očevima, radnicima i, općenito, kršćanima u njihovu svakodnevnom životu. Jer poziv, kao i život, sazrijeva samo svakodnevnom vjernošću.

Kako se jača ta vjernost? U svjetlu Božje vjernosti. Prve riječi koje je sveti Josip začuo u snu bile su poziv da se ne plaši, jer Bog je vjerran svojim obećanjima: »Josipe, sine Davidov, ne boj se« (*Mt 1, 20*). *Ne boj se*: riječi su to koje Gospodin upućuje i tebi, draga sestro, i tebi, dragi brate, kad, i usred neizvjesnosti i oklijevanja, u sebi osjetiš neodgodivu želju da njemu daruješ svoj život. To su riječi koje ti ponavlja kada se, tamo gdje se nalaziš, možda i usred kušnji i nerazumijevanja, boriš svakoga dana slijediti njegovu volju. To su riječi koje otkrivaš kada se, na putu svoga poziva, vraćaš

prvoj ljubavi. Riječi su to koje, kao neki refren, prate one koji svojim životom kažu Bogu "da", kao sveti Josip, u svakodnevnoj vjernosti.

Ta je vjernost tajna radosti. U nazaretskom domu, kaže se u jednom liturgijskom himnu, vladala je "čista radost". Bila je to svakodnevna i iskrena radost u jednostavnosti, radost koju iskuse oni koji drže do onog najvažnijeg, a to je vjerna bliskost Bogu i bližnjemu. Kako bi bilo lijepo kad bi isto jednostavno i blistavo ozračje, koje odsijeva vedrinom i nadom, prožimalo naša sjemeništa, naše redovničke ustanove, naše župne dvorove! Želim vam ovu

radost, draga braćo i sestre, koji ste velikodušno učinili Boga svojim životnim *snom* da mu *služite* u braći i sestrama koji su vam povjereni, *vjernošću* koja je sama po sebi već svjedočanstvo, u vremenu obilježenom prolaznim odlukama i emocijama koje blijede ne ostavljajući u srcu nikakvu radost. Neka vas sveti Josip, čuvar zvanjâ, prati očinskim srcem!

*Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
19. ožujka 2021., svetkovina svetoga Josipa*

*Franjo
(KTA)*

Poruka pape Franje za 58. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja

Povodom 58. Svjetskog dana molitve za duhovna zvanja koji se obilježio 25. travnja papa Franjo uputio je svoju poruku biskupima, svećenicima, posvećenim osobama i vjernicima cijeloga svijeta. Istu donosimo u cijelosti:

Draga braćo i sestre!

Dana 8. prosinca prošle godine, u prigodi sto pedesete obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve, započela je posebna godina posvećena tomu svecu (usp. *Dekret Apostolske pokorničarne* od 8. prosinca 2020.). Uz tu sam prigodu napisao apostolsko pismo *Patris corde*, čiji je cilj bio »povećati našu ljubav prema ovom velikom svecu«. Sveti Josip je izvanredna osoba, ali istodobno »toliko blizak našem vlastitom ljudskom iskustvu«. Nije činio zadivljujuće stvari, nije bio urešen nikakvim jedinstvenim karizmama, niti se činio posebnim u očima onih koji su ga susretali. Nije bio slavan niti se ičim isticao da bi privlačio pažnju drugih: evanđelja ne prenose ni jednu jedinu njegovu riječ. A ipak je svojim uobičajenim životom postigao nešto izvanredno u Božjim očima.

Bog gleda što je u srcu (usp. *1. Sam 16, 7*), a u svetom Josipu prepoznao je srce oca sposobna davati i rađati život u svakodnevici. Zvanja imaju isti cilj: rađati i obnavljati živote svaki dan. Gospodin želi oblikovati srca očeva i majki: srca koja su otvorena, sposobna za velike inicijative, velikodušna u sebedarju, suosjećajna u otklanjanju tjeskobâ i postojana u jačanju nade. To je ono što svećeništvu i posvećenom životu silno treba poglavito danas u vremenima obilježenim krhkošću, ali i patnjama zbog pandemije, koja je urodila neizvjesnostima i strahovima vezanima uz budućnost i sam smisao života. Sveti Josip dolazi nam u susret svojom krotkošću, kao jedan od svetaca iz susjedstva. Istodobno, njegovo nas snažno svjedočanstvo može voditi na našem putu.

Sveti Josip nam sugerira *tri ključne riječi* za poziv svakog pojedinca. Prva je *san*. Svatko u životu sanja o vlastitom ostvarenju. Opravdano je gajiti velike nade, uzvišena očekivanja koje prolazni ciljevi, kao što su uspjeh, novac ili

zabava, ne mogu ispuniti. Kad bismo, naime, od ljudi tražili da svoj životni san izraze jednom riječju, ne bi bilo teško zamisliti odgovor: "ljubav". A ljubav je ta koja životu daje smisao jer otkriva njegovu tajnu. Život se *ima* jedino ako se *daje*, posjeduje se samo ako se potpuno daruje. Sveti Josip nam ima mnogo toga za reći u vezi s tim jer je, preko snova koje mu je Bog nadahnuo, vlastiti život učinio darom.

Evanđelja govore o četiri sna (usp. *Mt 1, 20; 2, 13.19.22*). Bili su to Božji pozivi, ali ih nije bilo lako prihvatiti. Nakon svakog sna, Josip je morao mijenjati svoje planove i prihvatiti izazov i rizik, žrtvujući vlastite planove kako bi slijedio Božje tajanstvene planove. Pouzdavao se do kraja u Boga. Možemo se, međutim, zapitati: "Što je bilo u tome noćnom snu da se moglo u njega toliko povjerovati?" Iako se u davnini snovima pridavalo dosta pažnje, ipak nisu imali neku važnost s obzirom na konkretnu životnu stvarnost. A ipak je sveti Josip bez oklijevanja pustio da ga snovi vode. Zašto? Zato što je njegovo srce bilo usredotočeno na Boga. I mali je znak njegovu budnom "unutar-njem uhu" bio dovoljan da prepozna Božji glas. To vrijedi i za naše pozive: Bog se ne voli objavljivati na spektakularan način, vršeći prisilu nad našom slobodom. Blago i krotko nam priopćava svoje planove, ne zasljepljuje nas blještavim ukazanjima, već se nježno obraća našoj najdubljoj nutрини, postaje prislan s nama i govori nam kroz naše misli i osjećaje. I baš kao što je to učinio sa svetim Josipom, i nama nudi uzvišene i iznenađujuće ciljeve.

Snovi su, naime, odveli Josipa do pustolovina koje nikada nije mogao ni zamisliti. Prvi je san doveo u krizu njegove zaručke, ali ga je učinio Mesijinim ocem; zbog drugoga se sna morao dati u bijeg u Egipat, ali je spasio život svoje obitelji. Nakon trećega, koji je najavio njegov povratak u domovinu, slijedi četvrti zbog

kojeg je prisiljen ponovno promijeniti svoje planove i vratiti se natrag u Nazaret, upravo tamo gdje će Isus započeti naviještati Božje kraljevstvo. U svim tim preokretima pokazala se pobjedonosnom hrabrost slijediti Božju volju. Tako je to u pozivu: Božji poziv uvijek tjera čovjeka izići, darivati se i ići dalje. Nema vjere bez rizika. Samo kad se pouzdano prepustimo milosti i ostavimo po strani svoje planove i lagodnosti može se Bogu reći istinski "da". A svako "da" donosi plodove, jer prijanja uz veći plan, čije mi vidimo samo dijelove, ali kojega božanski Umjetnik poznaje i provodi kako bi svaki život postao remek-djelo. U tome smislu sveti je Josip uzor prihvaćanja Božjih planova. No, njegovo je *prihvaćanje aktivno*: on se nikad ne predaje i ne odustaje, Josip »nije pasivno rezigniran čovjek. On je hrabar i snažan protagonist« (Apostolsko pismo *Patris corde*, 4). Neka pomogne svima, posebno mladima u izboru zvanja, raspoznati i ostvariti Božje snove o njima; neka im ulije odvažnost da kažu "da" Gospodinu koji uvijek iznenađuje i nikad ne razočarava!

Drugi izraz koji označava put svetoga Josipa i njegova poziva jest *služiti*. Iz evanđelja se zorno vidi da je u svemu živio za druge, a nikada za sebe. Sveti Božji narod naziva ga *prečistim zaručnikom*, otkrivajući time njegovu sposobnost da ljubi ne zadržavajući ništa za sebe. Oslobođajući ljubav od svakog oblika posjedovanja otvorio se, naime, još plodonosnijoj službi: njegova skrb ispunjena ljubavlju proteže se od naraštaja do naraštaja, a kao brižni čuvar proglašen je zaštitnikom Crkve. Kao onaj u čijoj se osobi otjelovio smisao života kao žrtve, zaštitnik je također umirućih: mnogi mole njegov zagovor za sretnu smrt. Njegovo služenje i žrtve bili su, međutim, mogući samo zato što ih je podupirala veća ljubav: »Svako istinsko zvanje rađa se iz sebedarja koje je zreli plod jednostavne žrtve. Ta vrsta zrelosti traži se također u svećeništvu i posvećenom životu. Neovisno o kojem je pozivu riječ: na brak, beženstvo ili djevičanstvo, dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da bude znakom ljepote i radosti ljubavi, u opasnosti je da bude izrazom žalosti, tuge i frustracije« (*ibid.* 7).

Služenje, taj konkretni izraz sebedarja, nije bilo za svetoga Josipa tek uzvišen ideal, njegovo

postalo pravilom svakodnevnog života. Potrudio se naći i urediti mjesto gdje će se Isus roditi; činio je sve što je bilo u njegovoj moći da ga zaštiti od Herodova gnjeva organiziravši pravovremeno putovanje u Egipat; spremno se vratio u Jeruzalem tražiti izgubljenog Isusa; uzdržavao je obitelj svojim radom, također u stranoj zemlji. Ukratko, prilagođavao se različitim okolnostima zahvaljujući svojoj sposobnosti da ne klone duhom kad stvari u životu ne idu onako kao što je zamislio: pokazao je *raspoloživost* karakterističnu za onoga koji *živi da bi služio*. U tome je duhu Josip poduzeo brojna i često nepredvidiva putovanja u svom životu: od Nazareta do Betlehema radi popisa stanovništva, zatim u Egipat i ponovno u Nazaret te svake godine u Jeruzalem, svaki put spreman ići ususret novim okolnostima, ne jadikujući zbog onoga što ga je snašlo i spreman priteći drugome u pomoć u svakoj situaciji. Može se reći da je bio *produžena ruka* nebeskoga Oca prema njegovu Sinu na zemlji. Josip je, dakle, uzor svim zvanjima koja su upravo pozvana biti *vrijedne Očeve ruke* za njegove sinove i kćeri.

Stoga volim zamišljati svetoga Josipa, čuvara Isusa i Crkve, kao *čuvara zvanjâ*. Njegova spremnost na služenje pokazuje, naime, da je bio *skrbni čuvar*. »On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat« (*Mt 2, 14*), kaže se u Evanđelju i time pokazuje njegovu spremnost i posvećenost obitelji. Nije gubio vrijeme uzrujavajući se zato što su stvari krenule nizbrdo kako ne bi zanemarivao one koji su mu povjereni. Ta budna i brižna skrb znak je plodonosnog poziva. To je svjedočanstvo života dotaknutog Božjom ljubavlju. Kako samo lijep primjer kršćanskoga života dajemo kada ne težimo uporno ostvarenju vlastitih ambicija i kada ne dopuštamo da nas paralizira žal za nekim prošlim vremenima, nego posvećujemo brigu onomu što nam Gospodin, po Crkvi, povjerava! Tada Bog izlijeva na nas svojega Duha, njegovu stvaralačku snagu, te čini divne stvari, kao u Josipu.

Osim Božjeg poziva – po kojem se ostvaruju naši najveći *snovi* – i našega odgovora – koji se očituje u raspoloživom *služenju* i brižnoj skrbi – postoji i treći vid koji se provlači kroz život svetoga Josipa i kršćanski poziv te oblikuje nje-

govu svakodnevicu, a to je *vjernost*. Josip je »pravedan« čovjek (Mt 1, 19) koji se u djelatnoj šutnji svaki dan ustrajno drži Boga i njegovih planova. U posebno teškom času počinje "o svemu razmišljati" (usp. r. 20). Meditira, razmišlja: ne dopušta da ga obuzme žurba, ne podliježe napasti donošenja ishitrenih odluka i ne slijedi svoje instinkte, ne živi u jednome trenutku. Svemu pristupa smireno i staloženo. Zna da se život gradi samo stalnom spremnošću za donošenje velikih odluka. To odgovara krotkom i stalnom naporu kojim je obavljao skromni zanat tesara (usp. Mt 13, 55) zbog čega nije bio zanimljiv kroničarima toga doba, ali je već stoljećima nadahnuće nebrojenim očevima, radnicima i, općenito, kršćanima u njihovu svakodnevnom životu. Jer poziv, kao i život, sazrijeva samo svakodnevnom vjernošću.

Kako se jača ta vjernost? U svjetlu Božje vjernosti. Prve riječi koje je sveti Josip začuo u snu bile su poziv da se ne plaši, jer Bog je vjerran svojim obećanjima: »Josipe, sine Davidov, ne boj se« (Mt 1, 20). *Ne boj se*: riječi su to koje Gospodin upućuje i tebi, draga sestro, i tebi, dragi brate, kad, i usred neizvjesnosti i oklijevanja, u sebi osjetiš neodgodivu želju da njemu daruješ svoj život. To su riječi koje ti ponavlja kada se, tamo gdje se nalaziš, možda i usred kušnji i nerazumijevanja, boriš svako-

ga dana slijediti njegovu volju. To su riječi koje otkrivaš kada se, na putu svoga poziva, vraćaš prvoj ljubavi. Riječi su to koje, kao neki refren, prate one koji svojim životom kažu Bogu "da", kao sveti Josip, u svakodnevnoj vjernosti.

Ta je vjernost tajna radosti. U nazaretskom domu, kaže se u jednom liturgijskom himnu, vladala je "čista radost". Bila je to svakodnevna i iskrena radost u jednostavnosti, radost koju iskuse oni koji drže do onog najvažnijeg, a to je vjerna bliskost Bogu i bližnjemu. Kako bi bilo lijepo kad bi isto jednostavno i blistavo ozračje, koje odsijeva vedrinom i nadom, prožimalo naša sjemeništa, naše redovničke ustanove, naše župne dvorove! Želim vam ovu radost, draga braćo i sestre, koji ste velikodušno učinili Boga svojim životnim *snom* da mu *služite* u braći i sestrama koji su vam povjereni, *vjernošću* koja je sama po sebi već svjedočanstvo, u vremenu obilježenom prolaznim odlukama i emocijama koje blijede ne ostavljajući u srcu nikakvu radost. Neka vas sveti Josip, čuvar zvanjâ, prati očinskim srcem!

*Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
19. ožujka 2021., svetkovina svetoga Josipa*

*Franjo
(KTA)*

Apostolsko pismo pape Franje “Antiquum ministerium” kojim se uspostavlja služba katehete

Papa Franjo je 10. svibnja 2021. uspostavio službu katehete apostolskim pismom u obliku motuproprija „Antiquum ministerium“, a prijevod tog dokumenta donosimo u cijelosti:

1. Služba katehete u Crkvi veoma je stara. Općenito je mišljenje među teolozima da se prvi primjeri nalaze već u spisima Novog Zavjeta. Dužnost poučavanja nalazi svoju prvi zametni oblik u „učiteljima“ koje Apostol spominje pišući zajednici Korinta: „Neke postavi Bog u Crkvi prvo za apostole, drugo za proroke, treće za učitelje; onda čudesa, onda dari liječenja, zbrinjavanja, upravljanja, razni jezici. Zar su svi apostoli? Zar su svi proroci? Zar svi učitelji? Zar svi čudotvorci? Zar svi imaju dare liječenja? Zar svi govore jezike? Zar svi tumače? Čeznite za višim darima. A evo vam puta najizvrsnijega“ (1 Kor 12, 28-31).

Luka otvara svoje Evanđelje svjedočeći: “Pošto sam sve, od početka, pomno ispitaio, naumih i ja tebi, vrli Teofile, sve po redu napisati da se tako osvjedočiš o pouzdanosti svega u čemu si poučen” (Lk 1, 3-4). Evanđelist je, čini se, veoma svjestan da svojim spisima pruža poseban oblik poučavanja koji omogućuje da se dadne čvrstina i snaga onima koji su već primili krst. Apostol Pavao se iznova vraća na predmet kada Galaćanima preporučuje: “Koji biva poučavan u Riječi, neka sva svoja dobra dijeli s onim tko ga poučava” (Gal 6, 6). Kako se zapaža, tekst dodaje jednu temeljnu posebnost: zajedništvo života kao obilježje plodnosti primljene prave kateheze.

2. Već od svojih početaka kršćanska zajednica je poznavala rašireni oblik služenja koje se ostvarivalo službom ljudi i žena koji su, poslušni djelovanju Duha Svetoga, posvetili svoj život izgrađivanju Crkve. Karizme koje Duh nije nikada prestao izlijevati na krštenike, pronalazile su u nekim trenucima vidljiv i opipljiv oblik izravnog služenja kršćanskoj zajednici u svojim mnogostrukim izrazima, tako da su prepoznati kao neophodna diaconia potre-

ba zajednici. Apostol Pavao postaje njezinim pouzdanim tumačem kada svjedoči: “Različiti su darovi, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja, a isti Bog koji čini sve u svima. A svakomu se daje očitovanje Duha na korist. Doista, jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, drugomu riječ spoznanja, po tom istom Duhu; drugomu vjera u istom Duhu, drugomu dari liječenja u tom jednom Duhu; drugomu čudotvorstva, drugomu dar prorokovanje, drugomu razlučivanje duhova; drugomu različiti jezici, drugomu tumačenje jezika. A sve to čini jedan te isti Duh dijeleći svakomu napose kako hoće (1 Kor 12, 4-11).

Unutar velike karizmatske tradicije Novog Zavjeta, dakle, moguće je prepoznati djelotvornu nazočnost krštenika koji su u organskom obliku, trajno i prema različitim okolnostima života, obavljali službu prenošenja pouke apostola i evanđelista (usp. II. Vat. opći sabor, dogm. konst. *Dei Verbum*, 8). Crkva je htjela priznati ovo služenje kao konkretni izraz osobne karizme koja je ne malo pomagala vršenju njezina evangelizatorskog poslanja. Pogled na život prvih kršćanskih zajednica koje su se zalagale u širenju i razvitku Evanđelja, potiče također danas Crkvu da shvati kakvi mogu biti novi izrazi kojima nastaviti biti vjerni Riječi Gospodina kako bi učinili da njegovo Evanđelje stigne da svakog stvorenja.

3. Čitava povijest evangelizacije ovih dvaju tisućljeća pokazuje velikom očiglednošću koliko je bilo uspješno poslanje kateheta. Biskupi, svećenici i đakoni, zajedno s tolikim ljudima i ženama posvećenog života, posvetili su svoj život katehetskom poučavanju kako bi vjera bila valjan potporanj osobnoj opstojnosti svakog ljudskog bića. Neki su uz to oko sebe okupljali drugu braću i sestre koji su, dioništvom

iste karizme, osnivali redovničke ustanove potpuno posvećene službi kateheze.

Ne može se zaboraviti nebrojeno mnoštvo laika i laikinja koji su katehetskim poučavanjem uzeli izravnog udjela u širenju Evanđelja. Ljudi i žene nadahnjivani velikom vjerom i vjerdostojni svjedoci svetosti koji su, u nekim slučajevima, bili također utemeljitelji Crkava, došavši čak dotle da polože svoj život. Također u naše dane tolike katehete, sposobni i snažni, na čelu su zajednica u različitim krajevima i razvijaju nezamjenjivo poslanje u prenošenju i u produbljivanju vjere. Duga povorka blaženika, svetaca i mučenika kateheta obilježila je poslanje Crkve, zaslužuje da ju se pozna jer sačinjava plodan izvor ne samo za katehezu, nego za cijelu povijest kršćanske duhovnosti.

4. Počevši od II. Vatikanskog općeg sabora, Crkva je osjetila s obnovljenom svijesću važnost zalaganja laikata u djelu evangelizacije. Saborski oci više su puta potvrdili koliko je nužno za "zasađivanje Crkve" i razvitak kršćanske zajednice izravno uključivanje laika u različite oblike u kojima se može izraziti njihova karizma. "Vrijedna je hvale ona četa, tako zaslužna za misijsko djelovanje među poganima, koja se sastoji od kateheta, bilo muževa bilo žena. Oni prožeti apostolskim duhom, čineći velike napore daju jedinstven i nezamjenjiv doprinos širenju vjere i Crkve ... U naše vrijeme k tome, u kojem je klera nedovoljno za evangeliziranje tolikog mnoštva i za obavljanje pastoralne službe, služba kateheta je od najveće važnosti" (II. Vati. opći sabor, dekr. *Ad gentes*, 17)

Uz bogato saborsko učenje nužno je ukazati na stalno zanimanje vrhovnih pastira, sinode biskupa, biskupskih konferencija i pojedinih pastira koji su tijekom ovih desetljeća udahnuli katehezi značajnu obnovu. Katekizam Katoličke Crkve, apostolska pobudnica *Catechesi tradendae*, Opći katehetski direktorij, Opći direktoriji za katehezu, nedavni Direktorij za katehezu, skupa s tolikim nacionalnim, regionalnim i dijecezanskim katekizmima izraz su centralne važnosti katehetskog djela koje u prvi plan stavlja trajnu pouku i formaciju vjernika.

5. Ne oduzimajući ništa vlastitom poslanju biskupa da bude prvi kateheta u svojoj biskupiji

skupa s prezbiterijem koji s njim dijeli istu pastoralnu skrb, ni posebnoj odgovornosti roditelja s obzirom na kršćansku formaciju njihove djece (usp. ZKP kan. 774, § 2; ZKIC, kan. 618), nužno je priznati postojanje laika i laikinja koji snagom vlastitog krštenja osjećaju da su pozvani surađivati u služenju kateheze (usp. ZKP kan. 225; ZKIC kann. 401 i 406). Ova nazočnost je još urgentnija u naše dane zbog obnovljene svijesti evangelizacije u suvremenom svijetu (usp. ap. pobud. *Evangelii gaudium*, 163-168), i zbog nametanja jedne globalizirane kulture (usp. enc. pismo *Fratelli tutti*, 100.138) koja traži autentičan susret s mladim generacijama, ne zaboravljajući zahtjev metodologije i kreativnih sredstava koji čine navještaj Evanđelja koherentnim s misionarskom transformacijom koju je Crkva poduzela. Vjernost prošlosti i odgovornost za sadašnjost nužni su uvjeti da bi Crkva mogla razvijati svoje poslanje u svijetu.

Probuđivanje osobnog entuzijazma svakog krštenika i oživljavanje svijesti da je pozvan da razvija vlastito poslanje u zajednici, zahtijeva slušanje glasa Duha koji nikada ne pušta da uzmanjka njegova plodna nazočnost (usp. ZKP kan. 774 § 1; ZKIC kan. 617). Duh poziva također danas ljude i žene da se stave u pokret da idu ususret tolikima koji čekaju da upoznaju ljepotu, dobrotu i istinu kršćanske vjere. Zadaća je pastira podržati ovaj hod i obogatiti život kršćanske zajednice priznanjem laičkih službi sposobnih doprinijeti transformaciji društva kroz "predočavanje kršćanskih vrijednosti u svijetu društvenom, političkom i ekonomskom" (*Evangelii gaudium*, 102).

6. Laički apostolat posjeduje jednu neospornu svjetovnu valjanost. Ona zahtijeva da se "traži kraljevstvo Božje postupajući s vremenitim stvarima i usmjeravajući ih po Božjem" (II. Vat. opći sabor, dogm konst. *Lumen Gentium*, 31). Njihov svakodnevni život je protkan vezama i odnosima obiteljskim i društvenim, koji dopušta da se provjeri koliko "su prije svega pozvani da učine nazočnom i djelotvornom Crkvu u onim mjestima i onim okolnostima, u kojima ona ne može postati sol zemlje ako ne po njima" (*Lumen Gentium*, 33). Dobro je ipak podsjetiti, da osim tog apostola "laici mogu također biti pozvani na različite načine da

suraduju neposrednije s apostolatom hijerarhije poput onih ljudi i žena koje su pomagale apostolu Pavlu u evangelizaciji, trudeći se mnogo za Gospodina" (*Lumen Gentium*, 33).

Posebna zadaća koju razvijaju katehete specificira se unutar drugih službi koje postoje u kršćanskoj zajednici. Kateheta je ustvari pozvan na prvom mjestu da izrazi svoju kompetentnost u pastoralnom služenju prenošenja vjere koje se odvija u različitim etapama: od prvog navješćivanja koje uvodi u kerygmu, do pouke koja čini svjesnim novoga života u Kristu i pripravlja posebno za sakramente kršćanske inicijacije, sve do trajne formacije koja daje mogućnost svakom krštenome da uvijek bude spreman "odgovoriti svakome tko pita za razlog nade" (1 Pt 3, 15). Kateheta je u isto vrijeme svjedok vjere, učitelj i mistagog, pratilac i odgojitelj koji poučava u ime Crkve. Identitet koji se može razvijati suvislo i odgovorno samo preko molitve, studija i izravnog sudjelovanja u životu zajednice (usp. Papinsko vijeće za Promicanje Nove Evangelizacije, *Direktorij za katehezu*, 113).

7. S dalekovidnošću je sv. Pavao VI. izdao ap. pismo *Ministeria quaedam* s nakanom ne samo da prilagodi promijenjenom povijesnom trenutku službu lektora i akolita (usp. ap. pismo *Spiritus Domini*), nego također da potakne biskupske konferencije da budu promicateljice za druge službe među kojima one kateheta: "Osim ovih zajedničkih službi Latinske crkve, ništa ne priječi da biskupske konferencije zatraže od Apostolske Stolice druge ako smatraju, zbog posebnih razloga, njihovu uspostavu nužnom ili veoma korisnom na vlastitom području. Te vrste su, na primjer, službe vratara, egzorciste i katehete". Isti hitan poziv ponovljen je u apostolskoj pobudnici *Evangelii nuntiandi*, kada je, tražeći da se znaju čitati aktualni zahtjevi kršćanske zajednice u vjernom kontinuitetu s počecima, poticao da se nađu novi služiteljski oblici za obnovljeni pastoral: "Te službe, prividno nove ali veoma vezane za iskustva koja je Crkva živjela tijekom svoga postojanja, – na primjer ona katehete ... dragocjena su za "zasađivanje", život i rast Crkve i za sposobnost isijavanja zraka oko sebe i prema onima koji su daleko" (Sv. Pavao VI., ap. pobud. *Evangelii nuntiandi*, 73).

Ne može se stoga nijekati da "je rasla svijest identiteta i poslanja laika u Crkvi. Raspoložemo brojnim laikatom, iako ne dostatnim, s ukorijenim smislom zajedništva i velikom vjernošću obvezi ljubavi, kateheze, slavljenja vjere" (*Evangelii nuntiandi*, 102). Odatle slijedi da primiti neku laičku službu kao što je katehete stavlja veći naglasak na misionarsku zadaću tipičnu za svakog krštenika, koja se ipak treba odvijati u obliku potpuno svjetovnom bez upadanja u bilo kakav oblik klerikalizacije.

8. Ova služba ima snažnu valjanost zvanja koje zahtijeva potrebno raspoznavanje od strane biskupa i naglašava se obredom postavljanja. Ona je, u stvari, stalno služenje koje se pruža mjesnoj Crkvi prema pastoralnim zahtjevima koje utvrđuje mjesni ordinarij, ali koje se odvija na laički način kao što traži sama narav službe. Dobro je da se u uspostavljenu službu katehete pozivaju muškarci i žene duboke vjere i ljudske zrelosti, koji aktivno sudjeluju u životu kršćanske zajednice, sposobne za prihvaćanje, velikodušnost i bratski život, za stjecanje potrebne formacije biblijske, teološke, pastoralne i pedagoške kako bi bili pažljivi prenositelji istine vjere, i da imaju već zrelo neko prethodno iskustvo kateheze (usp. II. Vat. opći sabor, dekr. *Christus Dominus*, 14; ZKP kan. 231, § 1; ZKIC kan. 409, § 1). Traži se da budu vjerni suradnici prezbitera i đakona, raspoloživi da vrše službu gdje bude nužno, i prožeti pravim apostolskim zanosom.

Stoga, nakon što sam razmotrio svaki aspekt, snagom apostolske vlasti uspostavljam laičku službu katehete.

Kongregacija za bogoslužje i disciplinu sakramenta providjet će kroz kratko vrijeme da objavi obred uspostavljanja laičke službe katehete.

9. Pozivam, dakle, biskupske konferencije da učine stvarnom službu katehete, utvrdivši potreban formativni put i normativne kriterije za pristupanje u nju, pronasavši oblike koji su prikladniji za služenje koje će oni biti pozvani da razvijaju sukladno ovome što je naznačeno ovim apostolskim pismom.

10. Sinode istočnih Crkava ili skupštine hijerarha moći će preuzeti što je ovdje određeno

no za odgovarajuće samostojne Crkve, na temelju vlastitog partikularnog prava.

11. Pastiri neka ne prestanu činiti svojim pobude saborskih otaca kada su podsjećali: "Neka znaju da od Krista nisu uspostavljeni da sami preuzmu svu spasenjsku misiju Crkve prema svijetu, nego da je njihova uzvišena služba tako pasti vjernike i tako nadzirati njihove službe i karizme da svi jednodušno surađuju na svoj način na općem dobru" (*Lumen Gentium*, 30). Raspoznavanje darova kojih Duh Sveti neće nikada dopustiti da nedostaju njegovoj Crkvi neka bude za njih nužni oslonac da učine stvarnom službu katehiste za rast vlastite zajednice.

Što je utvrđeno ovim apostolskim pismom u obliku motuproprija, naređujem da ima čvrstu i stalnu snagu, bez obzira na bilo što suprotno, također ako je dostojno posebnog spomena, i neka bude proglašeno objavljivanjem u *L'Osservatore Romano*, stupajući na snagu istoga dana, i potom objavljeno u službenom komentaru u *Acta Apostolicae Sedis*.

Dano u Rimu, kod Svetog Ivana u Lateranu, dana 10. svibnja godine 2021., spomen liturgijski svetog Ivana Avilskog, prezbitera i učitelja Crkve, devete moga pontifikata.

Franjo
(KTA)

Poruka Predsjedništva CCEE-a na 50. obljetnicu osnutka Vijeća

Predsjedništvo Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) uputilo je 25. ožujka poruku povodom 50. obljetnice osnutka Vijeća koju prenosimo u cijelosti:

Draga braćo u biskupstvu, predsjedništvo Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) s radošću vam se obraća na pedesetu obljetnicu njegova osnutka. Na blagdan Naviještenja Blažene Djevice Marije, 25. ožujka 1971., Kongregacija za biskupe odobrila je Uredbe i smjernice *ad experimentum*. Te je uredbe kasnije precizirao i u konačnom obliku odobrio sveti Ivan Pavao II. godine 1995. To tijelo rođeno je pod pogledom Majke Kristove i Majke Crkve, koju će se kasnije častiti kao Kraljicu Europe.

Vjetar Drugog vatikanskog koncila nastavio je napinjati jedra crkvene lađe koju je vodio Petrov nasljednik, sveti Pavao VI., a osjećaj biskupskog kolegijaliteta, „*cum et sub Petro*“, davao je novi zamah tom apostolskom poslanju. I na cijelom europskom kontinentu osjećala se potreba za jačanjem evangelizacijskih napora suočeni s velikim izazovima koje je pred nas stavila kulturna promjena iz 1968. godine.

Poticanje susreta biskupskih konferencija, uzajamno upoznavanje, razmjena iskustava, novi navještaj Krista, pastoralna skrb i njegova budućnost, predstavili su se kao nužni koraci u suočavanju s novim načinima razmišljanja i djelovanja. U tom pogledu, CCEE je bio znak pažnje koju Crkva posvećuje svijetu koji se mijenja. Pogled na čitav kontinent, od zapada prema istoku, također je bio proroštvo onoga što će se dogoditi 1989. godine ponovnim ujedinjenjem Europe: ujedinjenje koje nije bilo vanjsko nego nešto prirodno njezinoj kulturi i duhovnosti.

Sastav Vijeća se tijekom godina proširivao: predsjednicima 33 biskupske konferencije pridružili su se i biskupi koji nisu pripadali određenoj konferenciji: nadbiskupi Velikog vojvodstva Luksemburga, Kneževine Monako, ciparskih maronitâ i biskupi Kišinjeva (Chişinău) u Republici Moldaviji, apostolske administrature Estonije i Mukačevske eparhije.

Mreža se brzo učvrstila i postala je živim dijelom dviju sinoda europskih biskupa održanih, održanih 1991. i 1999. Život i vitalnost CCEE-a jačaju se molitvom i ustaljenim susretima. Nije moguće iznijeti cjelovitu bilancu svih ovih godina, ali moramo svakako spomenuti deset simpozija, tri ekumenska zborovanja, pet katoličko-pravoslavnih foruma, pedeset plenarnih zasjedanja (koji se održavaju od 1995. i na kojima sudjeluju predsjednici biskupskih konferencija), susrete s generalnim tajnicima, voditeljâ tiskovnih ureda i glasnogovornikâ, sastanke povjerenstava posvećenih aktualnim temama. Zajedno s dokumentima i pravodobnim priopćenjima, time je izražena srdačna i pažljiva blizina Crkve s ljubljenim europskim kontinentom. U ovoj prigodi smo dužni i drago nam je zahvaliti svim predsjednicima, potpredsjednicima, čelnicima komisijâ, generalnim tajnicima i svima onima – svećenicima i vjernicima laicima – koji su velikodušno služili CCEE-u: sve je zapisano u Božjoj knjizi.

Poslanje našega Vijeća danas sve više jača i njegova je prisutnost diskretna ali učinkovita. Suočavamo se s ustrajnom dekristijanizacijom (raskršćanjem) Europe, čemu se pridodaje pogubna pandemija koja utječe na zdravlje ljudi, obitelj, gospodarstvo, rad, društvene odnose, pa čak i na vjerski život. Svemu tome se pridodalo nadiranje individualističke kulture koja dovodi do povlačenja u mikro-svjetove, a posljedice snose narodi, države i kontinenti: dovoljno se sjetiti migracijskih kretanja i određenog skepticizma prema naporima učinjenim u postizanju zajedništva.

Što se više čini da Bog nestaje iz obzora modernog čovjeka i što više raste egzistencijalni nemir, strahovi i pritisci podjelâ, to je Crkva više pozvana naviještati Krista našu nadu i svjedočiti put zajedništva i suradnje koji ne poništava naše razlike, već ih poštuje i vrednuje u višem skladu.

Čini se da danas postoje određeno nepovjerenje prema razumu i to dijelom objašnjava zašto je vjeri tako teško probiti se do umova ljudi i naći prostora u srcima. To ima za posljedicu pomutnju u pogledu identiteta ljudske osobe, što za sobom povlači značajne etičke i društvene posljedice. To se zorno vidi i u raširenoj demografskoj krizi, nepostojanoj kulturi života u cjelini, shvaćanju slobode kao individualističkog apsoluta i potrebi za cjelovitim i skladnim odgojem i obrazovanjem.

U ovom je trenutku, na poseban način, prijeko potrebno posvetiti pažnju dijalogu između svih religijâ kao temelju za izgradnju bratskog svijeta, kao i hitno predano zalaganje za stvoreni svijet koji smo svi pozvani čuvati. To su izazovi na koje papa Franjo skreće pažnju i za koje nudi smjernice za djelovanje.

Naviještati Kristovu osobu znači otvoriti srce čovjeka i njegov um cjelokupnoj stvarnosti i ponovno otkriti pravo lice svake osobe, taj krajnji temelj njezina dostojanstva i prava. To znači naviještati njihovu budućnost, a time i smisao sadašnjosti.

U toj perspektivi, susreti i suradnja s drugim kršćanskim vjeroispovijestima dragocjene su i prijeko potrebe dimenzije kojima je CCEE težio i intenzivirao ih tijekom svih ovih godina u ime samog Gospodina Isusa, imajući na srcu spas ljudskoga roda. Odnosi uspostavljeni s drugim religijama također imaju isti cilj i od njih se mnogo očekuje.

Mi ne možemo šutjeti, na hvalu Bogu i nama na poticaj, da čak i pustinja procvjeta. "Duhovna pustinja" koja, čini se, definira kontinent, duboko u sebi krije klice koje bude nadu; ulijevaju povjerenje i zanos u cjelovitom naviještanju evanđelja. Ispod površine, naime, živi mnoštvo ljudi svih dobnih skupina koji traže smisao života i osjećaju duboku čežnju za Bogom. Izvanredna situacija izazvana pandemijom također nas potiče ponovno otkriti prolaznost ljudskog bića, prolaznost vremena

i jača našu čežnju za onim "onkraj", a to je Bog kojega je Isus objavio. Želja za Božjom riječju, za vjerom, euharistijom, molitvom, pobožnošću Blaženoj Djevici, kršćanskim zajedništvom kola u mnogim srcima koja se, tajnovitim putevima, susreću, povezuju i uzajamno podržavaju za dobrobit svijeta. U tome smislu, ovo je čas buđenja savjesti, buđenja koje je možda sporo, ali nezaustavljivo. To je jedan od znakova da Duh Uskrsloga Gospodina uvijek napije jedra crkvene lađe.

U ovom obzorju nade, želimo pozvati sve pastire da mole jedni za druge i da potaknu kršćanske zajednice da mole na neku posebnu nakanu na jednoj od nedjeljnih misa. Našu će molitvu podržati sveti zaštitnici Europe: Katarina, Brigita, Terezija Benedikta od Križa, Benedikt, Ćiril i Metod.

Obnavljajući zajedništvo sa Svetim Ocem Franjom, upiremo svoj pogled u Mariju koja prihvaća navještaj Riječi koja je tijelom postala i činimo usrdni čin vjere u Uskrsloga. On je uz nas kao na putu za Emaus: sluša nas, prosvjetljuje nas, poziva nas da večeramo s Njim, obnavlja nas svojom prisutnošću. Prisvajamo poziv učenika kao da je naš vlastiti: „Ostani s nama, Gospodine, jer večer je!“, a On nam nastavlja govoriti: „Ne bojte se, ja sam s vama“.

*St. Gallen, 25. ožujka 2021.
Kardinal Angelo Bagnasco
umirovljeni nadbiskup Genove
predsjednik CCEE-a*

*Mons. Stanisław Gądecki
Nadbiskup Poznańa,
potpredsjednik CCEE-a*

*Kardinal Vincent Nichols
Nadbiskup Westminstera,
potpredsjednik CCEE-a*

(IKA)

Zajednička izjava predsjednikâ CCEE-a i CEC-a povodom 20. obljetnice Ekumenske povelje

Povod 20. obljetnice Ekumenske povelje dokumenta „Charta Oecumenica - Smjernice za sve veću suradnju među Crkvama u Europi“ 12. travnja predsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) kardinal Angelo Bagnasco i predsjednik Konferencije europskih crkava (CEC) Christian Krieger potpisali su zajedničku izjavu:

Posljednjih je 20 godina na europskom kontinentu bilo razdoblje mira i unaprjeđenja ekumenskih odnosa. To se pokazalo na raznim područjima svakodnevnog života u vidu zajedničkog svjedočenja i ekumenskog djelovanja na mjesnoj razini, kao i u brakovima među pripadnicima različitih vjeroispovijesti. Postignuto je nekoliko teoloških sporazuma i novi naraštaj teologâ je ekumenski naobražen. Javile su se i neke međureligijske inicijative. Crkve su ojačale svoj rad i zalaganje za pravedan i pomiren svijet, među ostalim i zbog povećanog priljeva osoba s drugih kontinenta, te su povećale napore oko brige za stvoreni svijet. Poruka sadržana u dokumentu *Charta Oecumenica* pridonijela je i dala novu snagu cjelokupnom tom rastu i dubokoj promjeni. Zbog mira koji smo doživjeli i postignućâ globalnog ekumenskog pokreta radujemo se i zahvaljujemo Bogu, našem Stvoritelju!

Dok ulažemo napore oko Božjega kraljevstva, naša su društva i Crkve i dalje izloženi izazovu čovjekova grijeha i svakovrsnih podjela. Starim i novim podjelama u Crkvi potrebno je zacjeljivanje, a društvene i ekonomske nejednakosti zahtijevaju duboku promjenu naših stavova i struktura. Stalne prijetnje demokraciji i prirodnom okolišu traže da

se iznova posveti pažnju cjelovitosti života. Ponovno izbijanje oružanih sukoba i terorističkih napada u nekim dijelovima kontinenta posljednjih godina zahtijevaju kajanje, oprost i pravdu. Suočeni s tom stvarnošću, dok Crkve redefiniiraju svoju službu u jeku pandemije Covida-19, zajedno u duhu jedinstva potvrđujemo svoju predanost svjedočenju Krista kao našega Spasitelja i njegova obećanja preobraženog života u sili Duha Svetoga.

Slijedeći oporuku našega Gospodina izraženu u 17. poglavlju Ivanova evanđelja i u dokumentu *Charta Oecumenica* - "da svi budu jedno", svjesni smo da jedinstvo kršćana nije plod samo naših ljudskih napora. Istodobno, to jedinstvo, za koje je Isus molio i trpio, mora biti vidljivo na ovom svijetu. U tome smislu želimo biti oruđa koja služe tome jedinstvu i iznova se obvezati na jačanje crkvenog zajedništva kroz molitvu i zajednička djelovanja, nudeći istovremeno svoju službu svijetu u cilju promicanja pravde i mira.

*Kardinal Angelo Bagnasco
Predsjednik CCEE-a*

*Christian Krieger
Predsjednik CEC-a*

Karizmatski pokret i obnova u Duhu u Katoličkoj Crkvi

BK BiH

*Komisija za nauk vjere BK BiH preuzela dokument Vijeća HBK za nauk vjere pod naslovom:
„Karizmatski pokret i obnova u Duhu u Katoličkoj Crkvi“.*

Dopisom br. 121/2021, koji je 17. svibnja u Sarajevu potpisao predsjednik Komisije za nauk vjere Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Tomo Vukšić, nadbiskup koadjutor vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH, preuzet je i za područje BK BiH dokument Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za nauk vjere pod naslovom „*Karizmatski pokret i obnova u Duhu u Katoličkoj Crkvi*“

„U skladu sa zaključkom donesenim na 80. zasjedanju Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, održanom 18. i 19. ožujka 2021. u Mostaru, te uz suglasnost predsjednika Vijeća za nauk vjere Hrvatske biskupske konferencije, mons. Vlade Košića, sisačkog biskupa, Komisija za nauk vjere BK BiH preuzima i za područje BK BiH proglašava važećim dokument pod naslovom: *Karizmatski pokret i obnova u Duhu u Katoličkoj Crkvi*. Ovaj dokument pot-

pisao je u Sisku, 24. lipnja 2020., sisački biskup mons. Vlado Košić. Objavljen je na mrežnoj stranici Hrvatske biskupske konferencije, a sada i na mrežnoj stranici BK-a BiH. Sve, koji su na bilo koji način uključeni u karizmatski pokret i obnovu u Duhu na području BK-a BiH, potičem da ovaj dokument prouče i slijede njegove smjernice kako bi njihova molitva i djelovanje bili u skladu s naukom Crkve i njezinim dušobrižničkim djelovanjem te na blagoslov svim našim biskupijskim zajednicama“, napisao je nadbiskup Vukšić u vezi s dokumentom koji je objavljen na *mrežnoj stranici Hrvatske biskupske konferencije* te preuzet na *mrežnoj stranici Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine*.

*Vijeće HBK za nauk vjere
Komisija za nauk vjere BK BiH*

Poruka kardinala Vinka Puljića za Nedjelju Dobrog Pastira 2021.

Predsjednik Vijeća za bogoslovna sjemeništa i Vijeća za mala sjemeništa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski i predsjednik BK-a BiH, uputio je Poruku za Nedjelju Dobrog Pastira. Istu pod naslovom „Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju“ (Mt 9, 38) donosimo u cijelosti:

Draga braćo misnici, dragi redovnici i redovnice, draga braćo i sestre!

Naš Gospodin je dao zapovijed učenicima svoga vremena, ali i svojim učenicima svih vremena da *mole gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju* (Mt 9, 37). Cijela Crkva se posebno odaziva na ovu Isusovu zapovijed prigodom Nedjelje Dobrog Pastira u četvrtu uskrsnu nedjelju koja ove godine pada 25. travnja. Čitajući evanđelje vidimo da je Gospodin neke osobno imenom pozivao i slao ih propovijedati Radosnu vijest (Mk 3,14). On poziva i želi da pozvani budu njegovi bliski suradnici. Iako je uzašao na nebo, Isus je ipak obećao svoju trajnu prisutnost do svršetka svijeta.

Gospodin i danas pokazuje svoju prisutnost posebno preko posvećenih služitelja - biskupa, svećenika i đakona koji su pozvani i poslani naviještati radosnu vijest spasenja i biti prvi svjedoci Uskrslog Krista svojom riječju i svojim primjerom. Zato pozivam ponajprije svećenike, bez obzira na povjerenje im službu, da u ovoj pandemiji udvostruče svijest o Kristovu pozivu na svjedočenje i molitvu kako bi odgojili svoje nasljednike. Nitko ne može bilo osloboditi od ove obveze nijednog svećenika, dijecezanskog ili redovničkog, bilo da je izravno u pastvi ili na nekoj drugoj službi. Na poseban način ovim potičem, pozivam i ohrabrujem svećenike i sve koji su uključeni u pastoralni rad s ministrantima da im riječima i vlastitim primjerom pomognu rasti uz oltar i zaboljeti žrtvenik Gospodnji. Ovom prigodom napominjem da su se svake godine uoči Nedjelje Dobrog Pastira u Sarajevu okupljali ministranti iz župa Vrhbosanske nadbiskupije na svoje godišnje zborovanje. I ove godine, kao i lani, aktualna pandemija primorala je da bude odgođeno već najavljeno zborovanje.

Međutim, nije odgođeno izvršavanje Isusove zapovijedi na molitvu da pošalje radnika u žetvu svoju. Uz već ustaljenu molitvu za duhovna zvanja u prvu subotu svakog mjeseca, neka se posebno potiče vjernike na još češću i žarču molitvu za nove žeteoce na njivi Gospodnjoj, ali i za svoje pastire da izvrše Isusovu zapovijed.

Ovom prigodom pozivam i sve naše obitelji da probude u sebi svijet Gospodnjeg poziva da budu Crkva u malom. Poznata je stara istina da se, ako nema u vrtu cvijeća, nema što ubrati ni za za oltar. Zato je na supružnicima prevažna odgovornost otvorenosti prema životu i obiteljskog odgoja u vjeri. Neka se ne ugasi svjetlo vjere na našim obiteljskim ognjištima. Svi smo iznikli iz obiteljskog ozračja. Koliko god ovo sekularno društvo u ime lažne demokracije urušavalo naravni zakon braka i obitelji, iz vjere sačuvajmo taj dar Božji svjesni da Bog *muško i žensko stvori* i naredi da se *rađaju i množe*. Neka se u našim obiteljima iz ljubavi djeca rađaju i odgajaju, a u ozračje obiteljske vjere također niču i rastu klice duhovnih zvanja.

Na poseban način želim ohrabriti one mlade koji stoje neodlučni pred nutarnjim Isusovim pozivom da ga izbliza slijede na putu svećeništva ili redovništva. Potičem ih na hrabrost da Gospodinu reknu svoj odlučno: „Evo me.“ Isus još nikoga nije iznevjerio. Valja izgraditi to povjerenje u Isusa koji treba vašu mladost, vašu hrabrost i spremnost surađivati s njim za spas duša. Da bi bili spremni i hrabri odazvati se unutaršnjem pozivu, potrebno je Isusa upoznati, zavoljeti i biti oduševljen njegovom božanskom riječju.

Neka za sve nas bude poseban izazov Godina Božje Riječi na razini Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Godina na

razini opće Crkve posvećena sv. Josipu, čovjeku posebnog Božjeg povjerenja. U duhu Božje Riječi i po zagovoru sv. Josipa neka svi oni koje Bog zove otkriju tu Božju gestu posebnog povjerenja jer ih želi imati blizu kao svoje suradnike.

Na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova i predajem brižnoj zaštiti Nebeske Majke!

Vinko kard. Puljić,
nadbiskup vrhbosanski
predsjednik BK-a BiH

BK
BiH

Priopćenje s 80. redovitog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine, 18. i 19. ožujka u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Mostaru održala je svoje 80. redovito zasjedanje pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, predsjednika BK-a BiH.

Članovima Biskupske konferencije BiH u prvom dijelu zasjedanja pridružio se delegat Hrvatske biskupske konferencije mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit. On je izvijestio o najvažnijim crkvenim događanjima u Republici Hrvatskoj i prenio riječi zahvalnosti biskupima i vjernicima iz Bosne i Hercegovine na upućenoj pomoći stradalima u nedavnom potresu. Na zasjedanju je sudjelovao i novoimenovani biskup kotorski mons. Ivan Štironja. Njemu su članovi BK-a BiH zahvalili za višegodišnje aktivno sudjelovanje u nekoliko Vijeća BK-a BiH, vođenje Papinskih misijskih djela BiH i Misijske središnjice te u organizaciji raznih događanja na razini krajevne Crkve u BiH.

S biskupima se susreo i apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto. Najprije je govorio o važnosti ministerijalnog svećeništva i potrebi da svećenici redovito i ustrajno u ljubavi hrane Euharistijom i Božjim riječju povjerenu vjerničku zajednicu. Nuncij Pezzuto također je informirao biskupe da, unatoč trajnom nastojanju sa strane njega i njegovih suradnika, zbog odbijanja nekih predstavnika državne vlasti još uvijek nije formirano čak ni Mješovito povjerenstvo za provođenje Temelnog ugovora između Bosne i

Hercegovine i Svete Stolice i dodatnog protokola na Temeljni ugovor. Biskupi negoduju što neki predstavnici vlasti u Bosni i Hercegovini ne pokazuju spremnost da nastave surađivati s predstavnicima Svete Stolice na provedbi Temelnog ugovora potpisanog 2006.

Pošto su saslušali godišnje izvješće o radu Pedagoškog vijeća katoličkih *Škola za Europu*, biskupi su dali potrebne smjernice za njegovo daljnje djelovanje. Informirani su i o brojnim poteškoćama s kojima se susreće Banjolučka biskupija kao osnivač u financiranju katoličkih škola u Bihaću i Banjoj Luci zbog nespremnosti kantonalnih i entitetskih vlasti da ih cjelovito uvrste u svoj proračun kao i sve druge škole.

Tijekom iznošenja godišnjeg pastoralnog i financijskog izvješća o radu Misijske središnjice i Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini, biskupi su upoznati da su ograničenja u vrijeme aktualne pandemije koronavirusa onemogućila održavanje godišnjeg susreta misionara i pojedine misijske akcije, ali i da su brojne akcije nastavljene uz poštivanje donesenih mjera. Biskupi su dali smjernice upravi PMD-a BiH u vezi s usklađivanjem popisa misionara i misionarki na način kako su to učinila Kongregacija za evangelizaciju naroda.

Biskupi su dali suglasnost da Komisija za nauk vjere BK-a BiH preuzme za područje BK-a BiH dokument Vijeća za nauk vjere HBK-a pod naslovom *Karizmatiski pokret i obnova u Duhu u Katoličkoj Crkvi*.

Članovi Biskupske konferencije BiH za novog predsjednika Vijeća za kler i Vijeća za katehezu i novu evangelizaciju BK-a BiH, koja je ranije vodio biskup u miru mons. Ratko Perić, izabrali su biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog mons. Petra Palića koji će također biti član Komisije za nauk vjere BK-a BiH.

Biskupi su saslušali godišnja izvješća o radu sljedećih Vijeća i Komisija BK-a BiH: Vijeća za liturgiju, Vijeća za bogoslovna sjemeništa i Vijeća za mala sjemeništa, Komisije za nauk vjere, Vijeća za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama, Vijeća za sredstva društvenog priopćivanja, Vijeća za obitelj, Komisije *Justitia et pax*, Vijeća za laike i Odbora za mlade te Tajništva i Katoličke tiskovne agencije BK BiH.

Biskupi su dogovorili da Četvrti Obiteljski dan bude, kao i ranijih godina, održan u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu u nedjelju 25. srpnja, te da na taj Dan, na osobit način budu pozvani svi koji ove godine obilježavaju 25. ili 50. odnosno 60. obljetnicu braka. Također su dogovorili da Osmi Međudekanski susret bude održan u četvrtak 29. travnja u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku.

Razgovarajući o temi sve većeg priliva migranata u Bosnu i Hercegovinu, biskupi su izrazili svoju potporu naporima svih karitativnih, humanitarnih i drugih organizacija koje nastoje pomoći u zbrinjavanju ovih ljudi tijekom njihova boravka u BiH. Posebno zahvaljuju svim djelatnicima Caritasa Bosne i Hercegovine i dijecezanskih Caritasa za pružanje pomoći tim ljudima u potrebi. U nadi da će njihov glas doći do odgovornih osoba otvorena srca i duha u svijetu, pozivaju svjetske moćnike da se otklone svi uzroci, a prije svega siromaštvo i ratovi, koji ljude prisiljavaju na iseljavanje. Pridružuju se trajnom pozivanju crkvenih i drugih predstavnika da se u takvim zem-

ljama pomogne ljudima, posebno onima kojima prijete nestanak među kojima su ponajprije kršćanske zajednice, da opstanu na svome i žive u svom dostojanstvu. Podsjećaju da među temeljna ljudska prava spada svakako pravo na dostojanstven život u svome domu, zemlji i zavičaju i na povratak u mjesto odakle su prognani, a među njima su i tisuće prognanih iz Bosne i Hercegovine. Biskupi ujedno potiču sve razine državne vlasti u Bosni i Hercegovini na zajedničko djelovanje u traženju najboljih načina za zbrinjavanje ovih ljudi tijekom njihova boravka uz poštovanje njihova ljudskog dostojanstva i ljudskih prava, ali i u sprečavanju nezakonitog djelovanja i boravka.

Razmišljajući o pastoralnom djelovanju u vrijeme pandemije koronavirusa, biskupi zahvaljuju svima koji koriste brojne tehnološke mogućnosti u ovom vremenu za prenošenje liturgijskih događanja. Svjesni su da je to pomoglo u stvaranju svijesti da je obitelj „kućna Crkva“ u kojoj treba stanovati Isus kroz slušanje Božje riječi, molitvu i čine ljubavi. Ipak, ističu da slavlje sakramenata bitno zahtijeva i tjelesnost odnosno osobnu nazočnost i aktivno sudjelovanje te primanje Isusa živoga jer ekran ili zvučnik ne mogu stvoriti zajedništvo između dvije odijeljene stvarnosti. Potiču pastoralne djelatnike i druge osobe otvorena srca da posebno u ovoj Godini Božje Riječi u Bosni i Hercegovini revnije naviještaju i svjedoče Božju riječ te mole Časoslov naroda Božjega i druge zajedničke molitve. U ovom korizmenom vremenu pozivaju članove svojih biskupijskih zajednica da se klone opasnosti dijeljenja liturgije i života te ih potiču da u svakodnevnom življenju svoju ljubav prema Bogu svjedoče djelima ljubavi prema bližnjemu. Jedan od oblika te ljubavi jest i odgovornost svih u ponašanju u vrijeme aktualne pandemije.

Članovi Biskupske konferencije BiH svoje zasjedanje završili su euharistijskim slavljem u čast Sv. Josipa, zaštitnika Mostarsko-duvanjske biskupije, u petak 19. ožujka.

Mostar, 19. ožujka 2021.
Tajništvo BK BiH

Novi Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za liturgijsku godinu 2021./2022.

Datum: 22. ožujka 2021.

Broj: 165/2021

Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za euharistijska slavlja i liturgiju časova za godinu Gospodnju 2021./2022. i ove godine pripremljen je na vrijeme, a isti koriste: Banjalučka biskupija i Vojni ordinarijat u BiH. Pripremljen je prema: Općem rimskom kalendaru za liturgijsku godinu 2021./2022., 3. tipskom izdanju Rimskog misala, Nacionalnom liturgijskom kalendaru Biskupske konferencije BiH s vlastitostima svih nad/biskupija koje ga koriste. U njega su unesene sve nove liturgijske odredbe nadležnih vatikanskih tijela: novi neobvezni spomendani Općeg rimskog kalendara, Nedjelja djedova, baka i starijih osoba i novi prikaz tehničke uređenosti svih blagdana prema stupnjevima liturgijskih slavlja. Ovim odobravam novi Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za sljedeću liturgijsku godinu 2021./2022.

Kao i do sada svaka crkvena ustanova u Vrhbosanskoj nadbiskupiji obvezatna je nabaviti i koristiti samo važeći Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije, koji će kao i do sada svi moći na vrijeme nabaviti preko Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu i Medijskog centra Vrhbosanske nadbiskupije. Drugi direktoriji ne mogu se koristiti na području Vrhbosanske nadbiskupije. Redovničke obitelji u Vrhbosanskoj nadbiskupiji koristit će vlastiti Direktorij u liturgijskim slavljinama samo svoje redovničke zajednice uvažavajući pri tom važeće liturgijske odredbe s obzirom na Opći rimski kalendar i kalendar Vrhbosanske nadbiskupije.

Izražavam zahvalu priređivaču mons. Tomi Kneževiću i nakladniku Medijskom centru Vrhbosanske nadbiskupije.

Želim Vam svako dobro od Gospodina u novoj liturgijskoj godini 2021./2022. i sve Vas iskreno pozdravljam.

*Vinko kardinal Puljić,
vrhbosanski nadbiskup metropolit*

Svećenicima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Obavijest o misi posvete ulja i obnovi svećeničkih obećanja

Datum: 23. ožujka 2021.

Broj: 174/2021

Poštovani!

Zbog pogoršane epidemiloške slike u cijeloj Bosni i Hercegovini, poglavito u Sarajevu, i restrikcija koje su donijele nadležne entitetske i županijske vlasti, u dogovoru s mojim najbližim suradnicima, odlučeno je da na Misi posvete ulja i obnove svećeničkih obećanja, koju ćemo slaviti na Veliku srijedu, 31. ožujka 2021., sudjeluju samo dekani kao predstavnici svog dekanata. Sve ostale dijecezanske i redovničke svećenike potičem da za vrijeme slavljenja sv. Mise u katedrali, u osobnoj molitvi obnove svećenička obećanja, i tako očituju duhovnu povezanost i zajedništvo sa svojim nadbiskupima, prezbiterijem i svetim Božjim narodom ove mjesne Crkve. Dekani će moći preuzeti posvećena ulja za svoje dekanate.

Na taj isti dan, svi svećenici koji djeluju u našoj Nadbiskupiji daju svoje dobrovoljne priloge za *Djelo sv. Petra apostola*, koji su namijenjeni za školovanje i odgoj novih svećeničkih i redovničkih zvanja u misijskim zemljama. Svoje priloge možete predati dekanu, koji će ih dostaviti Ekonomatu u Sarajevu. Isto vrijedi i za kolektu Nedjelje solidarnosti, koja će potom biti podijeljena svećenicima i župama u potrebi.

Iz gore navedenih razloga također je odlučeno da se tradicionalni Svećenički sabor, predviđen za 14. travnja 2021., odgodi za neki kasniji datum, o kojemu ćete biti naknadno obaviješteni.

Zahvaljujem na Vašem svećeničkom zajedništvu i suradnji, i sve Vas iskreno pozdravljam u Gospodinu!

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

PRAVILNIK PRVE SINODE VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Sarajevo, 2021.

Prva sinoda Vrhbosanske nadbiskupije (u daljnjem tekstu: Sinoda) najavljena je, 29. lipnja 2012., na svetkovinu svetih Petra i Pavla, apostola i mučenika, pod geslom: »Sve obnoviti u Kristu« (usp. Ef 1,10), koje izražava želju mjesne Crkve vrhbosanske da odgovori općem pozivu Rimskih Prvosvećenika na novu evangelizaciju u cijeloj Crkvi, i ujedno potrebu da čitava nadbiskupijska zajednica, na temelju boljeg poznavanja stvarnosti u kojoj djeluje i poteškoća s kojima se suočava, obnovi svoj misionarski žar, radosnije naviješta Evanđelje i svjedoči kršćansku nadu (usp. 1 Pt 3,15).

U ostvarivanju tih ciljeva, već od samog početka osnovano je *Pripremno povjerenstvo za održavanje sinode*, koje je izradilo *Statut I. sinode Vrhbosanske nadbiskupije* (u daljnjem tekstu: Statut), odredilo tematska područja o kojima se raspravljalo tijekom redovitih sjednica i susreta na razini cijele Nadbiskupije, te izradilo *Radni dokument* koji će biti predložen za sinodska zasjedanja i odlučivanja.

Na sjednici Pripremnog povjerenstva od 16. veljače 2021., odlučeno je da se, sukladno članku 4. Statuta pristupi izradi *Pravilnika* koji će pobliže odrediti ono što se odnosi na sinodska tijela i odvijanje sinodskih zasjedanja, s tim da će se za sva druga pitanja primjenjivati odredbe Zakonika kanonskoga prava (kann. 460-468), *Upute* o biskupijskim sinodama *In constitutione apostolica*, od 19. ožujka 1997., i postojećeg Statuta.

Nakon što je Pripremno povjerenstvo na svojoj sjednici od 23. ožujka 2021. dalo pozitivno mišljenje, ovime donosim

PRAVILNIK PRVE SINODE VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

I. SINODSKA TIJELA

Vrste sinodskih tijela Članak 1.

§ 1. Sinodska tijela su:

1. Sinodska skupština;
2. Predsjedništvo;
3. Tajništvo Sinode;
4. Sinodska povjerenstva za tematska područja;
5. Komisija za provedbu glasovanja.

§ 2. Sinodska tijela mogu biti sastavljena isključivo od članova Sinode.

§ 3. Član Sinode može u isto vrijeme biti član više sinodskih tijela.

Sinodska skupština Članak 2.

§ 1. Sinodska skupština je *plenum* članova Sinode koji, pozvani na sinodska zasjedanja, raspravljaju i glasuju o predloženim tematskim jedinicama, tematskom području i završnom dokumentu.

§ 2. Sinodsku skupštinu čine svi članovi Sinode.

Predsjedništvo

Članak 3.

§ 1. Predsjedništvo čine: Nadbiskup, nadbiskup koadjutor, generalni vikar, voditelji tematskih područja i generalni tajnik Sinode.

§ 2. Predsjedništvo ima zadaću:

1. predlagati *Radni dokument* za raspravu i tekstove za glasovanje;
2. planirati, usmjeravati i jamčiti odvijanje sinodskih zasjedanja u skladu s ovim Pravilnikom, Statutom i drugim općim kanonskim propisima;
3. koordinirati rad svih sinodskih tijela;
4. rješavati postupničke sporove.

Tajništvo Sinode

Članak 4.

§ 1. Tajništvo Sinode čine: generalni tajnik Sinode i djelatnici tajništva koje imenuje Nadbiskup.

§ 2. Tajništvo Sinode ima zadaću:

1. izvršiti naloge Predsjedništva;
2. odaslati svim članovima Sinode pozive i materijale za sinodska zasjedanja;
3. utvrditi nazočnost članova Sinode na početku sinodskih zasjedanja;
4. primati predbilježbe članova Sinode glede njihovih usmenih intervenata;
5. prikupljati pismene intervente članova Sinode;
6. voditi zapisnike o tijeku sinodskih zasjedanja;
7. čuvati primjerke intervenata, glasačkih listića i zapisnika sa sinodskih zasjedanja.

§ 3. Tajništvu Sinode u ostvarenju zadaća pomaže: 1. *Odbor za odnose s javnošću*; 2. *Odbor za liturgijska slavlja*; 3. *Odbor za organizacijska pitanja*. Svaki odbor čini tri (3) člana koje imenuje Nadbiskup, određujući predsjednika odbora. Predsjednici odbora dužni su u svemu tijesno surađivati s glavnim tajnikom Sinode koji im pobliže može odrediti izvršenje konkretnih zadaća.

Sinodska povjerenstva za tematska područja

Članak 5.

§ 1. Za uspješnu provedbu rasprave i glasovanja o pojedinim temama, uspostavlja se pet (5) sinodskih povjerenstava za tematska područja:

1. Povjerenstvo za eklezijalno-pravno područje;
2. Povjerenstvo za pastoralno područje;
3. Povjerenstvo za religiozno-pedagoško područje;
4. Povjerenstvo za liturgijsko područje;
5. Povjerenstvo za medijsko područje;

§ 2. Svako sinodsko povjerenstvo za tematsko područje čine: voditelj i četiri člana koje imenuje Nadbiskup.

§ 3. Voditelj sinodskoga povjerenstva za tematsko područje ima zadaću:

1. predstaviti tematsko područje o kojemu će se raspravljati na sinodskome zasjedanju;
2. moderirati rad sinodskoga zasjedanja;
3. dati pravo riječi prema redoslijedu prijavljenih u Tajništvu Sinode;
4. voditi raspravu i odgovoriti, ako smatra potrebnim, na pojedina izlaganja članova Sinode;
5. pripremiti, nakon rasprave, tekstove za glasovanje;
6. predstaviti tekstove prije glasovanja.

§ 4. Članovi u sinodskome povjerenstvu za tematsko područje u svemu pomažu voditelju sinodskoga povjerenstva za tematsko područje.

§ 5. Voditelj sinodskoga povjerenstva za tematsko područje i članovi tijekom rasprave i pripreme tekstova za glasovanje mogu se poslužiti mišljenjem i savjetom članova stručnih komisija. Tri su stručne komisije: *teološka*, *pravna* i *pastoralna*. Svaku komisiju čine tri (3) člana koje imenuje Nadbiskup, određujući predsjednika komisije. Predsjednici komisija dužni su u svemu tijesno surađivati s voditeljima sinodskoga povjerenstva za tematsko područje. Mišljenje članova stručne komisije nije obvezujuće.

Komisija za provedbu glasovanja

Članak 6.

§ 1. Komisija za provedbu glasovanja sastoji se od tri (3) člana koja imenuje Nadbiskup, određujući predsjednika komisije.

§ 2. Komisija za provedbu glasovanja ima zadaću:

1. provjeriti broj nazočnih članova u trenutku glasovanja;
2. voditi brigu o ispravnome glasovanju prema odredbama općega kanonskog prava (usp. kann. 164-179) i ovoga Pravilnika;
3. dostaviti rezultate glasovanja predsjedniku sinodskoga zasjedanja za objavu.

II. ODVIJANJE SINODE

Otvaranje Sinode

Članak 7.

§ 1. Sinoda se otvara u Sarajevskoj katedrali svečanom koncelebriranom euharistijom kojom predsjedava Nadbiskup.

§ 2. Tijekom koncelebrirane euharistije otvaranja Sinode, svi članovi Sinode polažu *Ispovijest vjere*, prema odrebi kan. 833, 1°.

Sinodska zasjedanja

Članak 8.

§ 1. Sinodska zasjedanja odvijaju se prema unaprijed utvrđenome kalendaru.

§ 2. Svako sinodsko zasjedanje sastoji se od raspravnoga dijela i od dijela koji se odnosi na glasovanje.

§ 3. Članovima Sinode upućuje se poziv s dnevnim redom i materijalima za raspravu najkasnije sedam (7) dana prije početka sinodskoga zasjedanja.

§ 4. Sinodska zasjedanja održavaju se u dvorani »Svećeničkoga doma Vrhbosanske nadbiskupije«, Josipa Stadlera 11, Sarajevo.

Odvijanje sinodskoga zasjedanja

Članak 9.

§ 1. Sinodska skupština je valjano uspostavljena, ako je prisutna apsolutna većina onih koji imaju pravo glasa. Prijedlozi se odobravaju apsolutnom većinom prisutnih.

§ 2. Sinodskom zasjedanju predsjedava Nadbiskup, koji ipak može za predsjedanje ovlastiti i nadbiskupa koadjutora. Predsjednik proglašava otvaranje i zatvaranje sinodskoga zasjedanja te može u njemu u svakome trenutku intervenirati.

Rasprava

Članak 10.

§ 1. Teme *Radnog dokumenta* ili pitanja grupirana po tematskim područjima izlaže voditelj sinodskoga povjerenstva za tematsko područje, koji ima na raspolaganju najviše deset (10) minuta.

§ 2. Svi članovi Sinode imaju jednako pravo sudjelovati u raspravi. Interventi članova Sinode neka ne budu duža od tri (3) minute. Nakon završene rasprave voditelj sinodskoga povjerenstva za tematsko područje, ako smatra korisnim i ako vrijeme dopušta, može članovima koji su već usmeno intervenirali odobriti pravo na repliku, u trajanju od najviše dvije (2) minute.

§ 3. Članovi Sinode za sudjelovanje u raspravi moraju se prijaviti Tajništvu Sinode i predati sadržaj interventa u pisanome obliku. Prijava za sudjelovanje u raspravi vrši se na službenome obrascu i predaje se Tajništvu Sinode prije početka ili tijekom sinodskoga zasjedanja.

§ 4. Voditelj sinodskoga povjerenstva za tematsko područje daje riječ prema redosljedu kojim je tražena, upozorava onoga tko se udalji od teme ili govori o pitanju o kojemu se još ne raspravlja ili koje je već raspravljeno, te oduzima riječ nakon isteka propisanoga vremena.

§ 5. Članovi Sinode koji nisu intervenirali usmeno, mogu dostaviti svoje intervente u pisanome obliku (poželjno elektroničkom) Tajništvu Sinode najkasnije u roku tri (3) neprekidna dana od dana održane rasprave. Interventi prispjeli u Tajništvo Sinode izvan roka, neće se razmatrati. Interventi se mogu predati u Tajništvo Sinode osobno, putem elektroničke pošte ili putem pošte preporučeno.

§ 6. Ako se tijekom rasprave pojave zahtjevi za objašnjenjem, voditelj sinodskoga povjerenstva za tematsko područje može sam dati objašnjenje ili zatražiti pojašnjenje od člana stručne komisije, dajući im mogućnost kratkoga odgovora u trajanju od najviše dvije (2) minute.

Izvanjski doprinos raspravi

Članak 11.

Svaki vjernik (zaredeni službenik, redovnik/redovnica ili laik) može poslati prijedloge ili razmišljanja, koja se odnose na teme sinodskoga zasjedanja, Predsjedništvu koje će ih razmotriti i pobrinuti se, ako to smatra korisnim, da ih se podnese Skupštini.

Glasovanje

Članak 12.

§ 1. Glasovanju se pristupa najprije po pojedinim tematskim jedinicama unutar tematskoga područja.

§ 2. Na sinodskom zasjedanju tekstovi o pojedinim tematskim jedinicama se odobravaju apsolutnom većinom prisutnih, tajnim glasovanjem. Glasuje se na posebnim glasovnicama zaokruživanjem jedne od riječi: »odobravam«, »ne odobravam« i »odobravam s pridržajem«. Članovi Sinode koji glasuju s »ne odobravam« ili »odobravam s pridržajem« mogu obrazloženje predati Tajništvu Sinode u pisanome obliku tijekom trajanja pojedinog sinodskog zasjedanja. Ako se većina prisutnih izjasnila izričajem »ne odobravam«, smatra se da tekst nije prihvaćen.

§ 3. Konačno odobrenje dokumenta svakoga pojedinog sinodskog zasjedanja zahtijeva na skupštini apsolutnu većinu prisutnih. Dokument pojedinoga sinodskog zasjedanja stavlja se na glasovanje s izričajem »odobravam« ili »ne odobravam«.

Zaključenje Sinode

Članak 13.

§ 1. Nakon što završi glasovanje glede predviđenih pet (5) tematskih područja sinodskih zasjedanja, Predsjedništvo prikuplja odobrene tekstove i priređuje završni dokument.

§ 2. Nadbiskup je jedini zakonodavac na Sinodi i samo on potpisuje i proglašava sinodske *izjave* i *odluke* (usp. kan. 466).

§ 3. Sinoda se zaključuje svečanom koncelebriranom euharistijom u Sarajevskoj katedrali, tijekom koje će Nadbiskup predati Božjemu narodu Vrhbosanske nadbiskupije sinodske

izjave i odluke, koje će zatim biti priopćene biskupima sufraganima i Biskupskoj konferenciji Bosne i Hercegovine (usp. kan. 467), te dostavljene Svetoj Stolici radi upoznavanja i kao znak zajedništva s Rimskom Crkvom i Nasljednikom svetoga Petra.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Dostupnost

Članak 14.

Svakome članu Sinode pripada primjerak ovoga Pravilnika.

Stupanje na snagu i objava

Članak 15.

§ 1. Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

§ 2. Pravilnik će biti objavljen u *Službenome glasilu Vrhbosanske nadbiskupije* i na mrežnim stranicama Vrhbosanske nadbiskupije.

Doneseno u Sarajevu, 25. ožujka 2021. godine, na svetkovinu Navještenja Gospodinova.

Preč. Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Članovima Nadzornog odbora NCM „Ivan Pavao II.“

Poziv na sjednicu Nadzornog odbora NCM „Ivan Pavao II.“

Datum: 29. ožujka 2021.

Broj: 187/2021

Poštovani!

Sjednica Nadzornog odbora Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ bit će u utorak, 30. ožujka 2021. s početkom u 11:00 sati. Sjednica će se održati u prostorijama Centra-ulica Gatačka 18.

Program:

1. Pozdrav i uvod mons. dr. Pavo Jurišić, predsjednik Nadzornog odbora
2. Izvješće – vlč. dr. Šimo Maršić, ravnatelj
3. Razno

Želeći Vam blagoslovljen rad iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

Župama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Obavijest o otkazivanju Ministrantskog zborovanja

Datum: 17. travnja 2021.
Broj: 221/2021

Poštovani gosp. Župniče!

U Pastoralnom kalendaru Vrhbosanske nadbiskupije subota pred 4. uskrсну nedjelju-Nedjelju Dobrog Pastira- rezervirana je za susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu.

Zbog nepredvidive epidemiološke situacije zbog pandemije koronavirusa, ali i zbog restriktivnih mjera koje su odredile civilne vlasti na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine ovim vas obavještavamo da se **Ministrantsko zborovanje**, koje je planirano za 24. travnja 2021., **otkazuje**.

Zahvaljujući na dosadašnjem pastoralnom zalaganju u radu s ministrantima iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić,
kancelar

Primanje kandidata u malo sjemenište i u bogosloviju

Datum: 19. travnja 2021.
Broj: 225/2021

Među drugim brojnim pastoralnim zadaćama, župnici i njihovi suradnici će se tijekom ljeta suočiti s još jednom vrlo važnom zadaćom, a to su novi kandidati za Sjemenište i Bogosloviju. Osim razgovora, u kojem se prije svega nastoji utvrditi ispravna nakana kandidata, te njegove sposobnosti i prikladnost, postoji i administrativna procedura pa ovdje donosimo što je potrebno za primanje kandidata Vrhbosanske nadbiskupije u Nadbiskupsko sjemenište *Petar Barbarić* u Travniku i Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u Sarajevu.

Dokumenti koji se traže za Nadbiskupsko sjemenište *Petar Barbarić* u Travniku:

1. Vlastoručno napisana molba
2. Krsni list s unesenim podatkom o primljenom sakramentu potvrde
3. Izjava/suglasnost roditelja
4. Preporuka/mišljenje župnika o prikladnosti kandidata za svećeničku službu
5. Svjedodžba o završenoj školi (VIII. ili IX. razredu)
6. Uvjerenje o završenom V., VI. i VII. razredu
7. Izvod iz matice rođenih (rodni list)
8. Liječničko uvjerenje
9. Dvije fotografije (veličina 6x4 cm)

Ove godine Pedagoško vijeće katolički škola za Europu donijelo je odluku da zbog pandemije koronavirusa neće biti potrebno polagati maturu osnovnih škola. Bodovanje će se vršiti na

drugačiji način, ali za sjemeništarce je to samo jedan od elemenata za upis u Gimnaziju i neće biti eliminatoran.

Dokumenti koji se traže za Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u Sarajevu:

1. Vlastoručno napisana molba
2. Krsni list s unesenim podatkom o primljenom sakramentu potvrde
3. Kratki životopis za kandidate koji su bili u sjemeništu, duži za one koji nisu
4. Preporuka/mišljenje župnika o prikladnosti kandidata za svećeničku službu
5. Maturalna svjedodžba
6. Svjedodžbe o sva četiri završena razreda srednje škole
7. Izvod iz matice rođenih (rodni list)
8. Uvjerenje o državljanstvu
9. Liječničko uvjerenje i zdravstvena legitimacija
10. Četiri fotografije (veličina 6x4 cm)
11. Potvrdu o nekažnjavanju

Naša Teologija je zadnjih godina i od strane Kongregacije za katolički odgoj dignuta u rang Katoličkog bogoslovnog fakulteta, a od strane države dobila pravni status kao i ostali fakulteti i kao članica ušla u Univerzitet u Sarajevu. Sve to nosi sa sobom i obveze. Jedna od takvi je i poštivanje prijemnih rokova upisa studenata. Prošle godine je prijemni rok završavao sredinom srpnja. **Zato Vas pozivamo da što prije kontaktirate kandidate i blagovremeno ih upozorite na prikupljanje potrebnih dokumenata kako bi iste mogli proslijediti do početka srpnja 2021. godine.**

Svi se **originalni** dokumenti (nikako kopije!) predaju vlastitom župniku, koji neka ih dostavi na adresu:

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
Kaptol 7
BiH - 71 000 SARAJEVO

Ako je ikako moguće, valja izbjeći slanje poštom kako se originalni dokumenti ne bi izgubili ili bili oštećeni. Kandidati će o rezultatima svoje molbe, o čemu odlučuje uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski, biti obaviješteni također preko vlastitog župnika.

Mladen Kalfić,
kancelar

Župama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Obavijest o otkazivanju Susreta zborova u Sarajevu

Datum: 26. travnja 2021.
Broj: 255/2021

Poštovani gosp. Župniče!

U Pastoralnom kalendaru Vrhbosanske nadbiskupije u subota 8. svibnja 2021. planiran je Susret zborova u katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu.

Zbog nepredvidive epidemiološke situacije zbog pandemije koronavirusa, ali i zbog restriktivnih mjera koje su odredile civilne vlasti na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine ovim vas obavještavamo da se **Susret zborova u sarajevskoj katedrali**, koji je planiran za 8. svibnja 2021., **otkazuje**.

Zahvaljujući na dosadašnjem pastoralnom zalaganju u radu sa zborom i pjevačima iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić,
kancelar

Župama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Duhovna obnova za ministrante u Nadbiskupskom sjemeništu “Petar Barbarić”

Datum: 18. svibnja 2021.

Broj: 282/2021

U drugoj polovici lipnja, uz blagdan sv. Alojzija Gonzage zaštitnika sjemenišne crkve, već uobičajeno organiziramo u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku trodnevnu duhovnu obnovu za ministrante koji pohađaju osmi i deveti razred osnovne škole. Susret započinje u subotu 19. lipnja dolaskom u Sjemenište do 16 sati, a završava u ponedjeljak 21. lipnja proslavom sv. Alojzija Gonzage. Duhovni, kulturni, sportski sadržaji, koji se nude, višestruko su korisni za izgradnju i rast u vjeri naših mladih vjernika.

Ovogodišnji susret bit će prožet razmišljanjima o duhovnom pozivu u svjetlu Božje riječi čiju godinu pastoralno obilježavamo na teritoriju BK BiH. Tema kviza znanja je *Ministrant u službi liturgije*.

Briga za mlade i budućnost naše Crkve su dovoljni razlozi da prijavite svoje ministrante (dječake) koji žele svjedočiti svoju vjeru u mjestu i župi gdje žive. Preporučamo da voditelji koji se brinu za rad s mladima u župi (župnici, župni vikari i voditelji ministrantskih skupina) i sami budu dionici ove duhovne obnove.

Čvrsto se nadamo da će Bog, po zagovoru časnog sluge Božjega Petra Barbarića, posijati klicu duhovnog zvanja u ta mlada srca.

U toj nadi, radujući se ovom susretu, iskreno Vas pozdravljam i zazivam na Vas i na sve sudionike obilježja Božjeg blagoslova.

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup koadjutor

Za sve eventualne druge informacije obratite se Upravi Sjemeništa:
Preč. Željko Marić – rektor: 063 906 241; dinamoma@net.hr
Vlč. Josip Dedić – prefekt: 063 079 050; dedic.josip@gmail.com
Vlč. Jakov Kajinić – duhovnik: 062 318 275; jakov.kajinic@gmail.com

Preuzvišeni članovi Biskupske konferencije BiH
Mons. Tomo Vukšić, nadbiskup koadjutor vrhbosanski i
apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata BiH
Mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki
Mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i
apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski
Mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki

Četvrti Obiteljski dan u Bosni i Hercegovini

Prot. br. 116/2021
 Sarajevo, 12. svibnja 2021.

Draga braćo u biskupstvu!

Na 80. redovitom zasjedanju Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, održanom 18. i 19. ožujka 2021. u Mostaru, dogovoreno je da *Četvrti Obiteljski dan* bude, kao i ranijih godina, održan u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu u nedjelju 25. srpnja 2021. te da na taj Dan, na osobit način budu pozvani svi koji ove godine obilježavaju 25. ili 50. odnosno 60. obljetnicu braka. U tom duhu je zaključeno da iz Ordinarijata u Banjoj Luci, Mostaru i Sarajevu u vezi s tim bude poslan dopis na župe te da do 1. srpnja 2021. Tajništvu BK BiH budu dostavljene informacije o broju brakova koji će toga dana doći na Kupres obilježiti obljetnicu kako bi se mogle pripremiti i otisnuti prigodni pisani blagoslovi.

Molim dijecezanske biskupe da preko svojih kancelarija upute dopis župnicima i potaknu ih da do 1. srpnja ove godine dostave potrebne informacije o bračnim drugovima koji su voljni doći na Četvrti Obiteljski dan na Kupres te sudjelovati na Misnom slavlju i primiti blagoslov na obljetnicu svoga braka kako bi kancelari te informacije mogli proslijediti Tajništvu BK BiH.

Koristim prigodu podsjetiti da će, kao i svake godine, biti slavljena i Sveta misa uočnica u subotu, 24. srpnja 2021. u 18 sati, a naknadno će biti obznanjen cjeloviti program predstojećeg Obiteljskog dana u BiH u nedjelju, 25. srpnja 2021. sa svečanim Euharistijskim slavljem u 11 sati. Molim braću u biskupstvu da preko župnika pozovu vjernike da u tu nedjelju na poseban način mole za obitelji te da oni, kojima to bude moguće, dođu u crkvu Svete Obitelji u Kupresu što se posebno odnosi na obližnje župe.

Zahvaljujem Vam za bratsku suradnju i najiskrenije Vas pozdravljam!

Mons. Ivo Tomašević
generalni tajnik

Vinko kard. Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

Dostavlja se:

1. Naslovu
2. Nad/biskupskim ordinarijatima u Sarajevu, Banjoj Luci i Mostaru
3. Arhivu

Župama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Četvrti Obiteljski dan u BiH na Kupresu

Datum: 20. svibnja 2021.

Broj: 287/2021

Poštovani!

Na 80. redovitom zasjedanju Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, održanom 18. i 19. ožujka 2021. u Mostaru, dogovoreno je da *Četvrti Obiteljski dan* bude, kao i ranijih godina, održan u župnoj crkvi Svete Obitelji na Kupresu u nedjelju 25. srpnja 2021. te da na taj Dan, na osobit način budu pozvani svi koji ove godine obilježavaju 25. ili 50. odnosno 60. obljetnicu braka.

Molimo Vas da obavijestite, potaknete i organizirate, ukoliko ste u mogućnosti, hodočašće i sudjelovanje svojih župljana na središnjem misnom slavlju 25. srpnja 2021. u 11 sati ili na Misi uočnici koja će se slaviti u subotu 24. srpnja 2021. u 18 sati u crkvi Svete Obitelji na Kupresu.

Također Vas zamoljavam da do 28. lipnja 2021. obavjestite kancelariju Ordinarijata o broju ženidbenih drugova koji slave nabrojane obljetnice braka, a planiraju 25. srpnja doći na Kupres na obilježavanje *Četvrtog Obiteljskog dana u BiH* kako bi se mogli pripremiti i otisnuti prigodni pisani blagoslovi.

Imajući pred očima život Svete Obitelji, potrebno je raditi na tome da i naše obitelji žive međusobnu ljubav u skladu s Božjim i crkvenim zapovijedima.

Želeći vam obilje Božjeg blagoslova iskreno vas pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

MOLITVA PRESVETOM TROJSTVU ZA OBITELJ

*Slavimo te Oče, Gospodaru neba i zemlje,
što si dostojanstvo obitelji ustanovio na sliku svoga Trojstvenog zajedništva ljubavi.*

Klanjamo ti se, Gospodine Isuse Kriste, Otkupitelju naš, jer si se udostojao roditi u ljudskoj obitelji i jer si svojom žrtvom na križu bračnu ljubav od rane grijeha iscijelio, te bračno i obiteljsko zajedništvo ljubavi i vjernosti učinio sakramentom svoga saveza s Crkvom.

Hvalimo te, Duše Sveti Tješitelju, koji po sakramentu ženidbe, zajedničkoj molitvi i nedjeljnoj euharistiji, kršćansku obitelj neraskidivo ujedinjuješ i posvećuješ, da može biti svetište života i škola kršćanske ljubavi.

Ponizno te molimo, Svemogući Bože, da se po uzoru na Svetu Obitelj, u našem kršćanskom domu, ostvari božanski naum o braku i obitelji - da naša obitelj bude istinska zajednica vjere, života i ljubavi.

Po Kristu Gospodinu našem. Amen !

Članovima Upravnog i Nadzornog vijeća
Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije

Zajednička sjednica Upravnog i Nadzornog vijeća Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 26. svibanj 2021.

Broj: 312/2021

Ovim sazivam članove Upravnog i Nadzornog vijeća Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije na zajedničku sjednicu u ponedjeljak 31. svibnja 2021. u 10:30 sati. Sjednica će se održati u prostorijama *Rezidencije vrhbosanskog nadbiskupa*, Josipa Stadlera 13, Sarajevo. Osim članova vijeća na sjednici će sudjelovati mons. dr. Tomo Vukšić, nadbiskup koadjutor, mons. dr. Slađan Ćosić, generalni vikar i preč. Vladimir Pranjčić, ekonom VN.

Dnevni red:

1. Molitva
2. Uvod i pozdrav-Vinko kardinal Puljić, predsjednik Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije
3. Predstavljanje projekata Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije
4. Održivost projekata
5. Financiranje projekata
6. Poteškoće u radu
7. Dom za starije i nemoćne osobe u Kiseljaku – aktualno stanje izgradnje
8. 90. obljetnica Caritasa – način obilježavanja
9. Godina Caritasa 2021.-2022.
10. Razno

Nakon sjednice svi sudionici pozvani su na zajednički objed u 12:30 sati. Na sve zazivam Božji blagoslov te Vas iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski
Predsjednik Caritasa VN

Dostavlja se:

1. Mons. dr. Tomi Vukšiću, nadbiskupu koadjutoru
2. Mons. dr. Slađanu Ćosiću, generalnom vikaru
3. Preč. Vladimiru Pranjčiću, ekonomu
4. Članovima upravnog odbora :mons. dr. Pavi Jurišiću, mons. Bosiljku Rajiću, preč. dr. Darku Tomaševiću, mons. Anti Meštroviću
5. Članovima nadzornog odbora: vlč. Fabijanu Stanušiću, preč. Marku Mikiću, preč. Franji Tomiću

Članovima Upravnog odbora NCM Ivan Pavao II.

Poziv na sjednicu Upravnog odbora NCM "Ivan Pavao II."

Datum: 1. lipnja 2021.

Broj: 326/2021

Poštovani!

Sjednica Upravnog odbora Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih *Ivan Pavao II.* održat će se u srijedu, 9. lipnja 2021. s početkom u 10:30 sati u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih *Ivan Pavao II.*

Program:

1. Pozdrav i uvod-kardinal Vinko Puljić, predsjednik Upravnog odbora
2. Izvršavanje planova Centra u godini 2020.-2021. u vremenu pandemije
3. Financijsko izvješće za 2020. godinu-ukratko
4. Planovi Centra za 2021.-2022. godinu –vlč. dr. Šimo Maršić, ravnatelj
5. Razno

Na sve zazivam Božji blagoslov te Vas iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski
predsjednik Upravnog odbora

Vrhbosanski nadbiskupi uputili poruku na početku Svibanjskih pobožnosti

*Vrhbosanski nadbiskup metropolita **Vinko kard. Puljić** i nadbiskup koadjutor **mons. Tomo Vukšić** na početku Svibanjskih pobožnosti poslali su poruku vjernicima Vrhbosanske nadbiskupije u kojoj pozivaju na molitvu za prestanak pandemije, ali i za duhovna zvanja. Istu prenosimo u cijelosti:*

Iako proživljavamo borbe s koronavirusom, baš zato osjećamo potrebu pozvati našu nadbiskupijsku zajednicu na molitvu da Gospin zagovor i zaštita Sv. Josipa zaustavi ovu zaraznu bolest. Tako se pridružujemo **papi Franji**, koji poziva da se u svim svetištima Crkva moli za prestanak zaraze, kako bi se ljudi zauzeto vratili redovnom životu.

Nakon Domovinskog rata uveli smo u našoj nadbiskupiji običaj, da u najstarijem Gospinom svetištu u Olovu na početku mjeseca svibnja otvorimo svibanjske pobožnosti, a u zadnju subotu u svibnju da hodočastimo Gospi Kondžilskoj u Komušinu, kada slavimo Dan mladih naše nadbiskupije.

Prilagođavajući se propisima u ovoj pandemiji obaviti ćemo pobožnost Gospi Olovskoj i slaviti svetu misu uz uobičajene pobožnosti i obavljanje zavjeta.

Svibanjska pobožnost vuče korijenje iz dalekih vremena. Najljepši mjesec u godini ljudi su posvetili Majci Božjoj, brali cvijeće te stavljali ga pred Gospine kipove ili slike, molili u obiteljima, kapelicama i crkvama. Posebno je prisutna molitva krunice i Lauretanskih litanija u obiteljskim i drugim okupljanjima vjernika.

Ove godine smo, u skladu s nakanama opće Crkve, proželi brojne naše pobožnosti također štovanjem Sv. Josipa i ugrađujući Sveto pismo u vjernički život. Zato potičemo i obiteljske i župske zajednice na Svibanjsku pobožnost kako bi se utvrđivali u vjeri i hrabrije živjeli nadu u svagdašnjem životu.

Kako je svibanj u ozračju slavlja Uskrsa, kroz tu pobožnost su ljudi učvršćivali svoju vjeru u uskrslog Krista koji je temelj naše vjere. Marija

svoju djecu vodi Isusu kao tješiteljica čovjeka i cijeloga ljudskog roda. A Sveti Josip, čuvar svete obitelji i zaštitnik svake naše obitelji i cijele Crkve, neka nas štiti svojim zagovorom.

Žarko molimo Gospin zagovor za željom da prestane pandemija i sva ograničenja kako bismo svi mogli opet normalno živjeti i crkve se puniti ljudima, pjesmom, molitvom i radosnim slavljem svete mise. Posebno molimo Sv. Josipa za dostojanstvo svakoga radnika da može od rada uzdržavati svoju obitelj.

Obavit ćemo zavjet zahvalnosti Gospi Kondžilskoj u Komušini 29. svibnja 2021., s nadom da će se do tada moći ponovo narod slobodno okupljati, moliti i Boga slaviti, sudjelovati u svetoj misi i primati sakramente.

Uz nakanu da, po zagovoru Gospinu i Sv. Josipa, Gospodin zaustavi širenje ove pandemije, posebno vam stavljamo na srce molitvu za duhovna zvanja. Neka njihov zagovor učvrsti sve duhovne osobe u radosnom služanju u spašavanju duša, a nove, koje Gospodin pozove, neka ohrabri da se velikodušno odazovu slijediti Isusa izbliza.

Dok vas pozivamo na sudjelovanje u Svibanjskoj pobožnosti i molitvi, povjeravamo vas sve zagovoru i zaštiti naše nebeske Majke i Sv. Josipa i zazivamo obilje Božjega blagoslova.

Sarajevo, prvoga dana Gospina mjeseca svibnja 2021.

*Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup koadjutor*

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup metropolit vrhbosanski*

Poruka kardinala Puljića povodom 50. Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije

Povodom jubilarnog 50. Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije koji će se održati 28. i 29. svibnja u Gospinu svetištu u Komušini vrhbosanski nadbiskup Vinko kard. Puljić uputio je prigodnu poruku mladima. Istu donosimo u cijelosti:

Dragi mladi!

Ove godine proslavljamo jubilarno hodočašće mladih u Komušinu Gospi Kondžilskoj.

Stavio sam u naslov malo slobodno prevedenu papinu poruku za ovogodišnji Dan mladih. Poruka želi probuditi energiju mladih koja je zapljusnuta ovom letergijom koja su nametnula razna događanja. Posebno duh sekularizirane Europe nametnuo je kriterije samo materijalnog interesa, te su mnogi izgubili iz vida svijest da je čovjek: duh, duša i tijelo. Uz taj duh materijalizma, posebno je ova pandemija izolirala komunikaciju i čovjeka udaljila od suradnje s drugima. Javno mnijenje je zatrovano samo negativnom energijom koja ubija nadu.

Ova poruka za Dan mladih, želi u mladima probuditi svijest da smo svi suradnici Božji.

Bog koji je ljubav iz ljubavi je stvorio sav ovaj svijet i kao vrhunac stvaranja je stvorio čovjeka i to iz ljubavi za ljubav. Čovjek, kao stvorenje Božje, u suradnji s Bogom ostvaruje se u toj ljubavi. Bog je svoju ljubav očitovao darivajući i sve što imamo i što jesmo, njegov je dar. Posebno je darovao po Utjelovljenju svoga Sina, koji se kroz smrt i uskrsnuće nama darovao i nama nadu utvrdio.

Da bi se otrgnuli od te letergije koja nam se nameće i zarobljava, poruka želi u nama probuditi vjeru koja otkriva Božja djela i ulijeva u nama snagu da te darove Božje doživimo i svjedočimo pred drugima, te se tako ostvarujemo u ljubavi.

Nitko nije dovoljan sam sebi, jer nas je Bog tako stvorio i uputio u ovaj svijet. Bog koji je Presveto Trojstvo, želi da tu njegovu ljubav

ostvarujemo darujući se jedni za druge i suradujući jedni s drugima. Zato je Božja najveća zapovijed, zapovijed ljubavi. Ljubi Boga iznad svega a bližnjega kao samoga sebe. Jedino ljubav može mijenjati ovaj svijet, jedino ljubav otvara nadu koja nas nosi u sutrašnjicu, sve do vječnosti.

Da bismo ojačali našu nadu i razbuktali u srcu ljubav tu smo da kroz molitvu, pokoru, sakramente iskusimo Božju ljubav te iskustvom vjere svjedočili uskrsnog Krista i ljubav prema životu, prema čovjeku putujući zajedno i suradujući jedni s drugima i svjedočeći hrabro snagu vjere.

Ovdje u Komušini na brdu Kondžilu kod naše Nebeske Majke želimo utvrditi svoju vjeru, skupiti snagu za život i hrabro kročiti u budućnost. Vraćamo se u svoju svakidašnjicu svjesniji da smo suradnici Božji, Boga koji je ljubav. Tu svijest ne smijemo izgubiti, unatoč zapljuskivanja javnog mnijenja, koji guše pogled nade. Moramo znati obnavljati energiju koja nam je potrebna da svjedočimo Uskrslog Krista koji je obećao biti s nama do svršetka svijeta.

Zato vam čestitam ovo Jubilarno hodočašće.

Budite ponosni da ste vi ta generacija koja obilježava ovaj Jubilej, ali i preuzmite obvezu prenijeti budućim generacijama svjedočanstvo vjere da hrabro kroče stopama svojih predaka.

Zato na sve vas i organizatore, na sudionike i na buduće generacije hodočasnika zazivam obilje Božjeg blagoslova i zaštitu naše Nebeske Majke.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup metropolit vrhbosanski*

U IME BOŽJE!

Dana 2. svibnja godine Gospodnje 2021.,
dok je Crkvom upravljao papa

FRANJO,

Vrhbosanskom nadbiskupijom

VINKO kardinal PULJIĆ, nadbiskup i metropolita,

a župom Prečistog Srca Marijina u Bijeljini

vlč. **ANDREJ LUKANOVIĆ, župnik,**

bi posvećena crkva Prečistog Srca Marijina u Bijeljini.

Crkva je izgrađena 1886. - 1914. po projektu gosp. **JOSIPA VANCAŠA.**

U ratu 1992. - 1995. godine bila je devastirana,

a po povratku župnika adaptirana za slavlje sv. Mise.

Obnovljena je 2017. - 2020. godine, darovima župljana i ljudi dobre volje,

po projektu gosp. **JOSIPA LEDIĆA.**

Oltar je darovao gosp. **ALEN PRANJIĆ.**

Crkvu je posvetio i u oltar ugradio moći mučenika **sv. Pija i Germana,**

VINKO kardinal PULJIĆ, nadbiskup vrhbosanski,

okružen svećenicima i Božjim narodom.

Neka se dan 2. svibnja

svake godine slavi kao Dan posvete crkve!

vlč. Andrej Lukanović, župnik

Vinko kardinal Puljić, nadbiskup

Imenovanja i premještaji

Gosp. Želimir Gogić dobio oprost od celibata i obveze sv. reda (dekret broj 110/2021 od 2. veljače 2021.).

Vlč. gosp. Goran Barešić, OFM, razriješen je službe župnog vikara u župi Sv. Franje Asiškog u Gučoj Gori i imenovan je župnim vikarom u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije Rama-Šćit (dekret broj 155-1/2021 od 13. ožujka 2021.).

S. Bernarda Horvat, FDC, razriješena je službe suca Međubiskupijskog ženidbenog suda drugog stupnja vrhbosanske crkvene pokrajine (dekret broj 179/2021 od 24. ožujka 2021.).

Vlč. gosp. Adnanu Petru Mihaelu Jašareviću dopušteno je bogoslužje i slavljenje sakramenata u privatnoj formi (dekret broj 180/2021 od 24. ožujka 2021.).

Vlč. gosp. Josipu Dediću dopušten je upis na izvanredni studij prava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Mostaru (dekret broj 181/2021 od 25. ožujka 2021.).

Preč. gosp. Mladen Kalfić razriješen je službe bilježnika pri Prvostupanjskom ženidbenom sudu za Vrhbosansku nadbiskupiju i Banjolučku biskupiju (dekret broj 217/2021 od 15. travnja 2021.).

Gosp. Paulo Henrique Dos Santos imenovan je na službu bilježnika pri Prvostupanjskom ženidbenom sudu za Vrhbosansku nadbiskupiju i Banjolučku biskupiju (dekret broj 218/2021 od 15. travnja 2021.).

Vlč. gosp. Mogomir Kikić, OFM, imenovan je župnim vikarom u župi Sv. Franje Asiškog u Gučoj Gori (dekret broj 268/2021 od 6. svibnja 2021.).

Vlč. gosp. Fabijanu Stanušiću produžen je mandat upravitelja Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije (dekret broj 271/2021 od 7. svibnja 2021.).

Vlč. gosp. Andrija Župarić razriješen je službe župnika u župi Sv. Ante Padovanskog u Lukavcu i stavljen je na raspolaganje Ravnateljstvu dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu (dekret broj 272/2021 od 7. svibnja 2021.).

Vlč. gosp. Miodrag Brkan razriješen je službe pastoralnog suradnika u župi Presvetoga Trojstva u Novom Travniku te je imenovan župnikom u župi Sv. Ante Padovanskog u Lukavcu (dekret broj 273/2021 od 7. svibnja 2021.).

Vlč. gosp. Mato Marijić razriješen je službe župnika u župi Sv. Petra i Pavla u Kulini te mu je omogućen odlazak na zdravstveno liječenje i oporavak (dekret broj 292/2021 od 20. svibnja 2021.).

Mons. Bosiljko Rajić imenovan je upraviteljem župe Sv. Petra i Pavla u Kulini (dekret broj 293/2021 od 20. svibnja 2021.).

Preč. gosp. Jakov Filipović razriješen je službe župnika u župi Glavosjeka Sv. Ivana Krstitelja u Odžaku i službe dekana Doborskog dekanata i stavljen je na raspolaganje Riječkoj nadbiskupiji na tri godine (dekret broj 307/2021 od 25. svibnja 2021.).

Dozvole

Dopis broj 121-1/2021 od 24. veljače 2021.:
Župa Uznesenja BDM-a Gornji Vakuf-
Uskoplje promijenila pečat.

gradnje kapele na mjesnom groblju *Sv. Juraja* u
Donjem Rahiću u župi *Sv. Antuna Pustinjaka*
u župi Gorice.

Dopis broj 129/2021 od 26. veljače 2021.:
Dozvola blagoslova postaja Križnog puta u
župnoj crkvi *Sv. Ivana Krstitelja* u Živinicama.

Dopis broj 227/2021 od 26. travnja 2021.:
Odobrenje projekta renoviranja prvog kata
bogoslovskog dijela Vrhbosanskog bogoslov-
nog sjemeništa.

Dopis broj 140/2021 od 13. veljače 2021.:
Dozvola župi *Sv. Ilije Proroka* u Kiseljaku za
binaciju i trinaciju.

Dopis broj 235/2021 od 10. svibnja 2021.:
Dozvola blagoslova redovničke kuće Družbe
sestara Milosrdnog Isusa u Novom Travniku.

Dopis broj 141/2021 od 12. ožujka 2021.:
Odobrenje nabavke i ugradnje zvona u zvonik
župne crkve Uznesenja BDM-a u Komušini.

Dopis broj 270/2021 od 6. svibnja 2021.:
Dozvola za izradu izvedbenog projekta nove
kapele na mjesnom groblju *Jaklčići* u župi
Uznesenja BDM-a Rama-Ščit.

Dopis broj 211/2021 od 14. travnja 2021.:
Dozvola za traženje građevinske dozvole i

Kronika Vinka kard. Puljića od 1. ožujka do 31. svibnja 2021.

1. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja svećeničkog doma VN-a.

U 9:30 nadbiskup je primio vlč. dr. Tomu Mlakića, župnika na Kupresu.

U 10:00 nadbiskup je predsjedao sjednicom skupštine MRV-a u prostorijama MRV-a u Sarajevu.

U 14:30 nadbiskup je primio vlč. Andreja Lukanovića, župnika u Bijeljini.

U 16:00 nadbiskup je posjetio svećenike okupljene na seminaru permanentne formacije održanom u NCM-u *Ivan Pavao II.* za svećenike do 10 godina svećeništva, uputio je pozdravni govor i kratki nagovor nakon predavanja vlč. dr. Dubravka Turalije, a također je predsjedao svetom misom u 18:00.

2. ožujka 2021.

U 7:15 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u NCM-u *Ivan Pavao II.* uz koncelebraciju nadbiskupa koadjutora mons. Tome Vukšića, generalnog vikara VN-a mons. Slađana Ćosića, predavača na seminaru fra Ike Skoke i 25-orice svećenika okupljenih na seminaru permanentne formacije.

Nadbiskup je sudjelovao u cijelom programu seminara i na zajedničkom ručku, a na kraju seminara je uputio završnu riječ i prigodni nagovor.

U 15:30 nadbiskup je vratio u rezidenciju.

U 16:15 nadbiskup je primio na kavu vlč. Štefana Markovića, župnog vikara u Žepču.

3. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio s. Anu-Mariju Kesten, provincijalku sarajevske provincije Družbe Sestara Služavki Malog Isusa.

U 14:00 nadbiskup je vodio sprovodnu misu i obrede ukopa za + Matu Brkana, oca vrhbosanskog svećenika vlč. Miodraga Brkana, u župi Presvetog Trojstva u Novom Travniku. Nakon ručka, na povratku u Sarajevu, nadbiskup je posjetio redovničku zajednicu sestara Služavki Malog Isusa u samostanu Sv. Josipa u Vitezu.

4. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom primio vlč. Davora Klečinu, župnika u Drvaru.

U 12:30 nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom na ručku ugostio dvadesetoricu dijecezanskih i redovničkih đakona s područja BK-a BiH koji su u sklopu pastoralne godine posjećivali crkvene institucije, predvođeni voditeljem pastoralne godine mons. Pavom Jurišićem.

U 18:00 nadbiskup je predslavio svetu misu u katedrali u zajedništvu s istom dvadesetoricom đakona. U koncelebraciji su bili: nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić, provincijal franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Jozo Marinčić, voditelj pastoralne godine mons. Pavo Jurišić, zamjenik voditelja pastoralne godine fra Miro Relota, rektor VBS-a preč. Zdenka Spajić i još trojica svećenika.

5. ožujka 2021.

U 8:00 na doručku je nadbiskup ugostio četvoro predstavnika austrijskog Caritasa i Caritasa Europe. Nakon doručka uslijedilo je nekoliko sastanaka s predstavnicima Caritasa Bosne i Hercegovine, Austrije i onog Europskog.

U 10:00 nadbiskup je, zajedno s predstavnicima Caritasa, održao konferenciju za medije u knjižnici svoje Nadbiskupske rezidencije.

U 11:15 nadbiskup je pošao u Vukanoviće gdje je održao sprovodnu misu i ukopne obrede za + Ljubu Tunjić, majku vrhbosanskog svećenika mons. Luke Tunjića.

U 15:30 nadbiskup se, zajedno s generalnim vikarom VN-a mons. Slađanom Ćosićem, u župnom uredu u Kaknju susreo sa s. M. Jelenom Ikić, zamjenicom vrhovne poglavarice i još 3 redovnice Družbe sestara milosrdnica Sv. Vinka Paulskog radi potpisivanja ugovora o vraćanju zgrade na upravljanje sestrama a koja se nalazi u ulici M. Tita 44 u Sarajevu, te koja je do sada bila

stavljena na upravljanje Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

U 17:00 nadbiskup je stigao u Nadbiskupsko sjemenište *Petar Barbarić* u Travniku gdje je boravio do nedjelje radi vođenja duhovnih vježbi za članove župnih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Duhovnim vježbama je nazočilo 30-ak vjećnika.

7. ožujka 2021.

U 15:00 nadbiskup se vratio u svoju rezidenciju.

8. ožujka 2021.

U 9:15 nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja svećeničkog doma VN-a.

U 9:45 nadbiskup je dao intervju za BHRT kod novinara g. Elvira Bucala.

U 10:20 nadbiskup je primio vlč. Željka Vlajića, župnika župe Sv. Luke u Novom Gradu u Sarajevu.

9. ožujka 2021.

U 10:00 nadbiskup je primio s. Klaru Puljić.

U 10:30 nadbiskup je primio vlč. Dražena Kusturu, predstojnika Ureda za odnose s javnošću.

U 11:00 nadbiskup je primio vlč. Marka Sliškovića, župnika u Derventi.

U 15:30 nadbiskup je primio g. Igora Knezovića, vjernika iz Sarajeva.

U 16:00 nadbiskup je primio mons. Franju Topića, umirovljenog profesora na KBF-u u Sarajevu.

10. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je imao radni susret s nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem, generalnim vikarom mons. Slađanom Ćosićem, sudskim vikarom fra Šimom Iveljom i profesorom kanonskog prava na KBF-u u Sarajevu vlč. Ilijom Markovićem.

U 11:00 nadbiskup je primio vlč. Marka Stanušića, umirovljenog profesora liturgijske glazbe na KBF-u u Sarajevu.

U 16:30 nadbiskup je primio mons. mr. Luku Tunjića, predsjednika PMD u BiH.

11. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio preč. dr. Michela Capassa, rektora NMMS-a *Redemptoris mater*.

U 11:30 nadbiskup je primio nj. eks. Igora Kalabuhova, ambasadora ruske federacije u BiH.

U 15:00 nadbiskup je predsjedao sjednicom ordinarijata u zgradi Vrhbosanskog nadbiskupskog ordinarijata..

12. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je pošao prema zgradi Vrhbosanskog Caritasa i onda je u pratnji ravnatelja vlč. dr. Mirka Šimića išao u Gromiljak posjetiti obitelj Vlatka i Martine Bošnjak, koji su nedavno postali roditelji trojki.

Nakon posjeta mladoj obitelji, nadbiskup je išao u kratki obilazak Caritasovog gradilišta u Gromiljaku.

U 12:30 nadbiskup je bio na ručku u Caritasovoj zgradi na Stupu.

U 15:15 nadbiskup je primio preč. mr. Željka Marića, rektora sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku.

U 16:30 nadbiskup je primio dvojicu bogoslova VBS-a koji će na Bogojavljenje primiti službe lektorata i akolitata.

13. ožujka 2021.

Tijekom prijepodneva nadbiskup je primio na razgovor preostale bogoslove VBS-a koji će na Blagovijest primiti službe.

U 10:30 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Ćavara, župnika na Stupu.

U 18:00 nadbiskup je koncelebrirao na euharistijskom slavlju povodom godišnjice izbora pape Franje u sarajevskoj katedrali, kojim je predsjedao apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzuto, a uz kardinala u koncelebraciji su bili i nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić te banjolučki biskup mons. Franjo Komarica.

14. ožujka 2021.

U 20:00 nadbiskup je nazočio koncertu *Stabat mater*, održanom u crkvi Sv. Josipa u Zenici, a koji je organizirala župa Sv. Josipa u suradnji s Vrhbosanskom nadbiskupijom, Gradom Zenicom i pod pokroviteljstvom predsjednika Federacije BiH g. Marinka Čavare.

15. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja svećeničkog doma VN-a.

U 10:00 nadbiskup je primio zamjenika ministra obrane BiH g. Miju Krešića. Susretu su prisustvovali i nadbiskup koadjutor i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons. dr. Tomo Vukšić, kao i generali OS BiH: Ivica Jerkić, Marko Stojčić, Tomo Kolenda i brigadir Zdravko Rezo. Zamjenik Krešić informirao je kardinala Puljića o aktivnostima u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH, kao i trenutnom stanju popune hrvatske sastavnice u Oružanim snagama BiH.

U 13:00 nadbiskup je posjetio tvornicu GS TMT u Travniku i to zajedno s rektorom sjemeništa u Travniku preč. mr. Željkom Marićem, prefektom sjemeništa vlč. Josipom Dedićem, generalnim vikarom VN-a mons. Slađanom Ćosićem i kancelarom VN-a preč. Mladenom Kalfićem. Razlog susreta bilo je razgledavanje postrojenja tvornice i predstavljanje proizvodne djelatnosti i poslovnog usmjerenja poduzeća, te razgovor o eventualnoj suradnji s Katoličkim školskim centrom u Travniku na području uvođenja novih obrazovnih programa s tehničkim usmjerenjem, a koji bi se izvodili uz suradnju GS TMT poduzeća. Nakon obilaska, prisutni su ručali u sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku, nakon čega se Kardinal vratio u Sarajevo.

U 18:15 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK-a BiH.

16. ožujka 2021.

U 7:30 nadbiskup je krenuo prema Vukovaru. U pratnji je bio i preč. Vladimir Pranjić, ekonom nadbiskupije. U 11:30 stigli su u Vukovar i posjetili prostor nove kuće koja je kupljena za sjedište Zaklade Vrhbosanske nadbiskupije. Nakon toga su, zajedno s članovima Upravnog odbora i zaposlenicima Zaklade, pošli u hotel *Lav* u Vukovaru gdje je održana redovita Sjednica upravnog odbora, a nakon koje je uslijedio i ručak u istom hotelu. Poslije ručka, nadbiskup se vratio u Sarajevo.

17. ožujka 2021.

U 16:00 nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom krenuo prema Mostaru gdje su se zadržali dva dana na zasjedanju BK-a BiH.

19. ožujka 2021.

U 18:00 u mostarskoj katedrali slavljena je sveta misa svetkovine Sv. Josipa, kojom je predsjedao Vinko kard. Puljić, dok je propovijedao mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski.

20. ožujka 2021.

U 9:15 nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom i biskupom mostarskim pošao u Šiljevišta kraj Klobuka, rodno mjesto sluge Božjega Petra Barbarića, gdje se nalazi posjed koji je pok. Stanko Barbarić oporučno ostavio u nasljeđe sjemeništu *Petra Barbarića* u Travniku. Dvojica nadbiskupa su zajedno s mjesnim ordinarijem mons. Petrom Palićem obišli posjed te razgovarali o pravnom rješenju budućeg upravljanja i djelovanja s imanjem i popratnim objektima, a posebno se razgovaralo o postavljanju pravnog statusa izgrađenog objekta koji je namijenjen bogoslužnom prostoru. Nakon toga, svi nazočni su išli u restoran *Stari mlin* na slapovima Koćuše u Veljacima, gdje je upriličen zajednički ručak. Nakon toga nadbiskup se vratio u Sarajevo.

21. ožujka 2021.

U 10:00 nadbiskup je išao u posjet svojoj sestri redovnici Klari Puljić u samostan Klanjateljica Krvi Kristove u Sarajevu, koja je nedavno imala rođendan.

22. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja svećeničkog doma VN-a.

U 9:30 nadbiskup je primio preč. dr. Michela Capassa, rektora NMMS "Redemptoris mater".

U 10:30 nadbiskup je primio vlč. mr. Dražena Kusturu, predstojnika Ureda za odnose s javnošću VN-a.

U 15:30 nadbiskup je primio nadbiskupa koadjutora mons. Tomu Vukšić, generalnog vikara mons. Slađana Ćosića, kancelara preč. Mladena Kalfića, ekonomu preč. Vladimira Pranjića i glasnogovornika vlč. Dražena Kusturu.

23. ožujka 2021.

U 9:30 Nadbiskup je predsjedao Sjednicom povjerenstva za nadbiskupijsku sinodu,

održanoj u Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom.

24. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio vlč. Domagoja Matijevića, đakona.

U 10:30 nadbiskup je dao intervju za RTRS koji je vodila novinarka gđa. Žana Topalović.

U 15:00 nadbiskup je primio bogoslova Zvonimira Beškera.

U 15:15 nadbiskup je primio bogoslova Stefana Kukrića.

25. ožujka 2021.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u kapelici VBS-a povodom proslave patrona Bogoslovije - Blagovijesti, a pod istim slavljem je podjelio službu akolitata bogoslovu Josipu Papku i primio među kandidate za svete redove banjalučkog bogoslova Lea Vidovića. Nakon zajedničkog ručka u bogoslovskoj blagovaonici nadbiskup se vratio u rezidenciju.

U 17:45 nadbiskup je zajedno s mons. Tomom Vukšićem primio vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja svećeničkog doma VN-a.

26. ožujka 2021.

U 9:00 Nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora bogoslovije i vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja svećeničkog doma VN-a.

U 10:00 nadbiskup je primio Adnana Petra Mihaela Jašarevića.

28. ožujka 2021.

U 10:30 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem nedjelje Muke Gospodnje u sarajevskoj prvostolnici, uz koncelebraciju mons. Tome Vukšića, mons. Slađana Ćosića, preč. Mate Majića i još trojice svećenika.

29. ožujka 2021.

U 9:00 nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom i generalnim vikarom primio vlč. Marinka Filipovića, župnika u Novom Sarajevu.

U 13:00 nadbiskup je primio bogoslovsku zajednicu Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa *Redemptoris mater* u Sarajevu na čelu s rektorom preč. dr. Michelom Capassom. S njima u pratnji su bili i članovi ekipe odgovornih itineranata za

Neokatekumenski put za područje Bosne i Hercegovine prezbiter preč. dr. Alejandro Castiilo Jimenez, đakon vlč. Rafael Villergas Castaño i g. Fulvio Falsetti.

U 16:00 nadbiskup je, zajedno s nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem, primio delegaciju Hrvatske akademije za znanost i umjetnost u BiH koju su sačinjavali: predsjednik akademik Mladen Bevanda, dopredsjednik akademik Zdenko Ostojić, glavni tajnik akademik Josip Muselimović.

30. ožujka 2021.

U 10:30 nadbiskup je primio preč. Vladimira Pranjica, ekonoma nadbiskupije.

U 15:15 nadbiskup je primio vlč. mr. Dražena Kusturu, predstojnika Ureda za odnose s javnošću i glasnogovornika VN-a.

U 16:30 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK-a BiH.

31. ožujka 2021.

U 10:30 nadbiskup je predsjedao svetim misnim slavljem u sarajevskoj katedrali u zajedništvu s dekanima Vrhbosanske nadbiskupije i pojedinim drugim svećenicima. Pod svetom misom je blagoslovio bolesničko i posvetio krizmeno ulje, a okupljeni svećenici su pred svojim nadbiskupom obnovili svećenička obećanja. Nakon toga druženje je nastavljeno na prigodnoj zakusci u dvorani Svećeničkog doma.

1. travnja 2021.

U 8:45 nadbiskup je primio s. Klaru Puljić, klanjateljicu Krvi Kristove.

U 9:00 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu.

U 11:00 su nadbiskup i nadbiskup koadjutor išli u opću bolnicu "Prim. dr. Abdulah Nakaš" u Sarajevu na kontrolni zdravstveni pregled u post Covid ambulantu.

U 18:00 nadbiskup je koncelebrirao u misi Večere Gospodnje na Veliki četvrtak u sarajevskoj prvostolnici. Svetu misu je predvodio nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić. U koncelebraciji je, uz kardinala, bilo još 15-ak svećenika.

Nakon svete mise, nazočni svećenici su pošli u Nadbiskupsku rezidenciju na zajedničku

večeru povodom proslave desete obljetnice biskupskog ređenja mons. Tome Vukšića.

2. travnja 2021.

U 8:00 nadbiskup je išao u katedralu na molitvu i klanjanje pred Presvetim.

U 11:00 nadbiskup je u svojoj rezidenciji održao konferenciju za medije povodom svetkovine Uskrsa.

U 15:00 nadbiskup je primio sestre Služavke Malog Isusa: s. M. Anu Mariju Kesten, provincijsku glavaricu, s. M. Katu Zadro, zamjenicu i savjetnicu i s. M. Jadranku Lacić, savjetnicu. Sestre su posjetile nadbiskupa da bi mu čestitale nadolazeće uskrzne blagdane i uručile prigodni dar.

U 18:00 nadbiskup je predvodio obred Muke Gospodinove na Veliki Petak u sarajevskoj katedrali.

3. travnja 2021.

U 8:00 nadbiskup je išao u katedralu na molitvu i klanjanje pred Isusovim grobom.

U 11:00 nadbiskup je primio nadbiskupa koadjutora i generalnog vikara.

U 12:00 nadbiskup je u velikoj dvorani Svećeničkog doma primio svećenike, redovnike i redovnice na uskrsnom čestitanju. U ime okupljenih Bogu posvećenih osoba uskrсну čestitke kardinalu uputio je vlč. Marin Babić, župni vikar na Stupu, a potom je kardinal uputio svoju uskrсну čestitku okupljenima.

U 19:00 nadbiskup je koncelebrirao na slavlju Vazmenog bdijenja u sarajevskoj katedrali, koje je predsjedao nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić.

4. travnja 2021.

U 10:30 nadbiskup je predsjedao svečanim misnim slavljem u sarajevskoj katedrali povodom svetkovine Uskrsa.

U 16:00 nadbiskup je, zajedno s nadbiskupom koadjutorom, posjetio redovničku zajednicu i djecu za koju se skrbe sestre u dječjem domu *Egipat* u Sarajevu. Nadbiskup je došao čestitati Uskrs i donijeti prigodni dar.

5. travnja 2021.

U 15:30 Nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom posjetio redovnički

samostan sestara Klanjateljica Krvi Kristova na poziv svoje sestre Klare Puljić, a povod je bilo uskršno čestitanje.

6. travnja 2021.

U 7:30 Nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom išao u Svećenički dom predslaviti misno slavlje u zajedništvu s umirovljenim svećenicima, a nakon toga nadbiskupi su ostali na doručku.

U 12:30 nadbiskup je na ručku ugostio vlč. Davora Topića, župnika župe Sv. Josipa u Zenici, vlč. dr. Ivana Raku, profesora na KBF-u u Sarajevu i vlč. Domagoja Matijevića, đakona na službi u župi Sv. Josipa u Zenici.

7. travnja 2021.

U 11:00 nadbiskup je koncelebrirao na misnom slavlju u mostarskoj katedrali pod kojim je za biskupa posvećen mons. Ivan Štironja, novoimenovani Kotorski biskup. Predsjedatelj i glavni zareditelj bio je mons. Marin Barišić, splitski nadbiskup i metropolit, a suzareditelji mons. Petar Palić, mostarsko-duvanjski biskup i Rrok Gjonlleshaj, barski nadbiskup.

Nakon svečanog ručka u Caritasovom centru *Emaus*, nadbiskup se vratio u Sarajevo.

8. travnja 2021.

U 10:30 nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom i generalnim vikarom primio načelnika općine Novi Grad g. Semira Efendića. Na sastanku je sudjelovao i vlč. Željko Vlajić, župnik župe svetog Luke evanđelista u Novom Gradu u pratnji ekonomskog vijećnika Marija Andrića.

U 12:00 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu.

U 12:30 nadbiskup je posjetio isusovačku zajednicu na Grbavici i ručao s njima.

U 15:00 nadbiskup je primio trajnog đakona vrhbosanske nadbiskupije vlč. Roberta Čabraju i njegovu suprugu Ivanu.

9. travnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio g. Ivana Sabolića, veleposlanika RH-a u BiH.

U 12:00 nadbiskup je primio vlč. Ivana Butuma, župnika u Turbetu.

U 15:00 nadbiskup je primio gđu. Slađanu Čelar, sestru + dr. Vikice Vujice, profesorice na

KBF-u u Sarajevu.

U 16:00 nadbiskup je primio g. Slavišu Filipovića, vjernika iz Vijake.

10. travnja 2021.

U 8:00 nadbiskup je krenuo iz rezidencije prema Bugojnu gdje je u župi Sv. Ante Padovanskog predslavio svetu misu pod kojom je podijelio sakrament potvrde za 33 krizmanika. Nakon ručka u župnoj kući, uputio se prema Sarajevu.

U 17:00 nadbiskup je imao krizmu na Stupu gdje je podijelio sakrament potvrde za 17 krizmanika iz stupske župe te jednoj krizmanici iz župe Sv. Leopolda Bogdana Mandića u Brijesću.

11. travnja 2021.

U 10:30 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u župi Uznesenja BDM-a na Stupu pod kojim je desetero djece primilo sakrament prve svete pričesti. Nakon ručka u župnom uredu, nadbiskup se vratio u rezidenciju.

12. travnja 2021.

U 9:15 nadbiskup je krenuo prema Tolisi gdje je u župnoj i samostanskoj crkvi predsjedao misi zadušnici i nakon toga sprovednim obredima za + fra Luku Martinovića. U koncelebraciji je bilo 60-ak svećenika. Nakon ručka, nadbiskup se vratio kući.

U 20:00 nadbiskup je primio vlč. Tomu Mlakića, župnika na Kupresu.

13. travnja 2021.

U 9:30 nadbiskup je primio vlč. Šimu Maršića, ravnatelja NCM-a *Ivan Pavao II.* u Sarajevu.

U 11:30 nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora VBS-a.

14. travnja 2021.

U 9:15 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu.

U 10:15 nadbiskup se susreo s nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem i generalnim vikarom mons. Slađanom Ćosićem.

U 12:00 nadbiskup je, zajedno s nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem, primio ministra vanjskih poslova

Republike Hrvatske g. Gordana Grlića Radmana i prateću delegaciju. Nakon kraćeg susreta i razgovora, uslijedio je zajednički ručak u Nadbiskupskoj rezidenciji.

15. travnja 2021.

U 8:30 nadbiskup je krenuo prema Travniku gdje je u 11:00 predslavio svetu misu u sjemenišnoj crkvi Sv. Alojzija Gonzage, a povodom proslave dana sjemeništa i obilježavanja 124. obljetnice smrti Sluge Božjega Petra Barbarića.

Nakon ručka u sjemenišnoj blagovaonici, nadbiskup se vratio u Sarajevu.

16. travnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je, zajedno s nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem i generalnim vikarom mons. Slađanom Ćosićem, primio vlč. Andriju Župarića, župnika u Lukavcu.

U 10:15 nadbiskup je, zajedno s nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem i generalnim vikarom mons. Slađanom Ćosićem, primio mons. dr. Franju Topića, umirovljenog profesora na KBF-u u Sarajevu i počasnog predsjednika HKD-a *Napredak*.

U 11:00 nadbiskup je primio s. Klaru Puljić, klanjateljicu krvi Kristove.

17. travnja 2021.

U 7:00 nadbiskup je krenuo prema Tolisi, gdje je u župnoj crkvi Uznesenja BDM-a predslavio svetu misu pod kojom je podijelio sakrament svete potvrde za 64 krizmanika. Nakon ručka se uputio prema Žepču.

U 17:00 nadbiskup je imao krizmu u župi Sv. Ante Padovanskog u Žepču na kojoj je bilo 48 krizmanika. Nakon večere nadbiskup se vratio kući.

19. travnja 2021.

U 8:30 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK-a BiH.

U 9:45 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu.

U 14:30 nadbiskup je primio nj. eks. gđu. Christine Toudic, veleposlanicu Francuske u Bosni i Hercegovini.

20. travnja 2021.

U 9:00 nadbiskup se susreo s nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem i generalnim vikarom mons. Slađanom Čosićem.

U 11:00 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu

U 18:45 na večeri u rezidenciji, nadbiskup je ugostio mons. Franju Komaricu, banjolučkog biskupa i mons. Marka Semrena, pomoćnog banjolučkog biskupa.

21. travnja 2021.

Od 9:30 nadbiskup je u Ordinarijatu predsjedao susretom biskupa BK-a s članovima KVRPP. Sudionici su zajedno ručali, a nakon ručka, u 14:00 biskupi su imali susret s dvojicom franjevačkih provincijala: fra Jozom Marinčićem i fra Miljenkom Štekom.

22. travnja 2021.

U 10:00 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu.

U 10:30 nadbiskup je primio mons. Slađana Čosića, generalnog vikara VN-a.

U 15:00 nadbiskup je predsjedao Sjednicom ordinarijata u zgradi Ordinarijata vrhbosanskog.

U 18:00 nadbiskup je sudjelovao na molitvenom bdijenju prigodom molitve za svećenička i redovnička zvanja u crkvi Sv. Vinka u Sarajevu, u kojem su sudjelovale boguposvećene osobe iz Sarajeva, a koje je održano povodom Nedjelje Dobrog Pastira.

24. travnja 2021.

U 10:00 nadbiskup je primio Maria Jurišića, suradnika KBF-a u Sarajevu.

U 18:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u Centru za mlade na kojem su sudjelovali animatori koji su bili na tečaju animatora u NCM-u *Ivan Pavao II.* Nakon večere, nadbiskup se vratio u rezidenciju.

25. travnja 2021.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u župi Sv. Juraja mučenika u Vitezu pod kojim je podijelio sakrament potvrde za 103 krizmanika. Nakon ručka u župnom uredu, nadbiskup se vratio u Sarajevo.

26. travnja 2021.

U 10:00 nadbiskup je primio dr. sc. Sandu Smoljo, profesoricu psihologije na KBF-u u Zagrebu i na KBF-u u Sarajevu.

27. travnja 2021.

U 14:30 nadbiskup je primio nj. eks. Krisztiána Pósu, mađarskog veleposlanika u BiH u čijoj pratnji je bio i g. Dusko Karagics, prvi tajnik i ekonomski savjetnik.

28. travnja 2021.

U 9:00 je dao intervju koji je vodio g. Matija Ricov, nacionalni kordinator za mlade KKODS-a u Hrvatskoj, predsjednik sam Udruge *Nanovo rođeni.*

U 11:30 nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora VBS-a.

29. travnja 2021.

U 9:30 nadbiskup je u sjemeništu u Travniku predsjedao susretom svih dekana s područja BiH zajedno s biskupima BK: mons. Tomom Vukšićem, mons. Franjom Komaricom i mons. Markom Semrenom, generalnim vikarima vrhbosanske i mostarsko-duvanjske (nad)biskupije te provincijalima dviju franjevačkih provincija. U 11:00 uslijedila je sveta misa u sjemenišnoj crkvi, a nakon ručka uslijedila je još jedna točka. Nakon završenog susreta, nadbiskup se dodatno susreo s banjalučkim biskupom mons. Franjom Komaricom, nakon čega se vratio u Sarajevo.

U 19:00 nadbiskup je predsjedao svečanim misnim slavljem u župi Sv. Luke evanđelista u Novom Gradu u Sarajevu, povodom obilježavanja 25. obljetnice osnutka te župe. U koncelebraciji su bili: župnik vlč. Željko Vlajić, župnik župe Presvetog Trojstva u Novom Sarajevu vlč. Marinko Filipović, župni vikar u Vogošći vlč. Ante Lulj i svećenik porečke i pulske biskupije vlč. Darko Kovačević.

30. travnja 2021.

U 9:30 nadbiskup je primio mons. mr. Luku Tunjića, ravnatelja PMD-a BiH.

1. svibnja 2021.

U 8:30 nadbiskup je krenuo prema Olovu gdje je u Gospinom svetištu u 10:30 sudjelovao na pobožnosti svete krunice, a u 11:00 je

predsjedao misnim slavljem na početku Svibanjskih pobožnosti.

2. svibnja 2021.

U 7:00 nadbiskup je krenuo prema Bijeljini. U 11:00 predsjedao je misnim slavljem u župi Prečistog Srca Marijina u Bijeljini pod kojim je posvetio novoobnovljenu župnu crkvu i oltar. U koncelecijaciji je uz nadbiskupa bio župnik vlč. Andrej Lukanović, brčanski dekan preč. Damir Ivanović i još četvorica svećenika. Nakon mise posvete crkve, nadbiskup je blagoslovio i obnovljenu župnu kuću, a poslije toga su svi okupljeni nastavili druženje oko obiteljskog stola.

3. svibnja 2021.

Nadbiskup je dopodne pošao na Pale iskoristivši slobodan dan za boravak i ručak u prirodi.

U 18:30 nadbiskup je zajedno s nadbiskupom koadjutorom primio mons. Luigija Pezzuta, apostolskog nuncija u BiH i mons. Amauryja Blanca, savjetnika Apostolske nuncijature u Sarajevu. Nakon susreta, nadbiskupi su nuncija i savjetnika nuncijature ugostili na večeri na koju su ih pozvali prigodom proslave 75. rođendana nuncija.

4. svibnja 2021.

U 8:30 nadbiskup je pošao u NCM *Ivan Pavao II.* u Sarajevu gdje je prisustvovao polaganju završnog ispita đakona s područja BiH koji je organiziran na kraju programa đakonske godine.

5. svibnja 2021.

U 10:00 nadbiskup je u rezidenciji predsjedao sjednicom Caritas BK-a BiH, a nakon radnog dijela sudionike sjednice je ugostio na ručku.

6. svibnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio preč. Vladimira Pranjica, ekonoma VN-a.

U 9:30 nadbiskup je primio mons. Tomu Vukšića, nadbiskupa koadjutora i vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja svećeničkog doma VN-a.

U 10:00 Nadbiskup je primio vlč. Željka Vlajića, župnika župe Sv. Luke u Novom

Gradu u čijoj pratnji je bila obitelj Geralda i Adila Ana Yousaf.

U 11:30 nadbiskup je primio g. Jozu Pavkovića, glavnog urednika Večernjeg lista BiH i gđu. Valentinu Rupčić.

7. svibnja 2021.

U 9:00 Nadbiskup je primio vlč. Vedrana Ćosića, župnog vikara u župi Sv. Ivana Krstitelja u Lug-Brankovićima.

U 12:30 nadbiskup je, u pratnji tajnika, avionskom linijom iz Sarajeva putovao za Frankfurt, gdje ga je dočekaao vlč. Robert Ružić, voditelj Hrvatske katoličke misije Mannheim-Mosbach. Po dolasku u Mannheim, nadbiskup se smjestio, a potom je u središtu misije večerao s vlč. Robertom i dekanom Mannheima Karlom Jungom.

8. svibnja 2021.

U 10:00 Nadbiskup je u isusovačkoj crkvi u Mannheimu sudjelovao na prigodnom programu koji su organizirali i izveli članovi HKM-a povodom proslave 50. obljetnice osnutka ove misije. Uz kard. Puljića, bio je nazočan i pomoćni freiburški biskup dr. Peter Birkhofer.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao svetom misom zahvalnicom za 50 godina postojanja misije.

Nakon svete mise upriličen je zajednički ručak u prostorijama HKM-a.

U 17:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u crkvi Duha Svetoga u Mannheimu pod kojim je podijelio sakrament svete potvrde prvoj grupi ovogodišnjih krizmanika misije.

9. svibnja 2021.

U 10:15 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem krizme u Mosbachu gdje je krizmao 19. krizmanika ove hrvatske misije.

U 13:00 nadbiskup je predsjedao svetom misom krizme pod kojim je krizmao drugu grupu krizmanika u Mannheimu. Uslijedio je zajednički ručak s voditeljem misije i članovima mješovitog zbora misije koji je ravnao liturgijskim pjevanjem.

U 18:00 nadbiskup je preslavio svetu misu u čast Bl. Ivana Merza, zaštitnika i naslovnika ove HKM-a u Mannheimu i Mosbachu.

10. svibnja 2021.

U 10:00 nadbiskup je imao povratni let iz Frankfurta za Sarajevo gdje je stigao nešto prije 12:00.

11. svibnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio vlč. dr. Tomu Mlakića, župnika na Kupresu.

U 10:00 nadbiskup je primio nj. eks. Antona Păcurețua, rumunjskog veleposlanika u BiH, u čijoj pratnji su bili i g. Cornel Burcea, ministar savjetnik i gđa. Sanja Vujkadinović, tajnica.

U 11:00 nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora VBS-a.

12. svibnja 2021.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u sarajevskoj župi Sv. Leopolda Bogdana Mandića na Briješću povodom proslave patrona ove župe.

U 16:30 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK-a BiH.

U 17:00 nadbiskup je primio mons. Luigija Pezzuta, apostolskog nuncija u BiH i mons. Amauryja Medinu Blanca, savjetnika nuncijature.

13. svibnja 2021.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao svečanim misnim slavljem povodom proslave patrona u župi Uzašašća Gospodinova u Novom Travniku, a nakon svete mise je blagoslovio kuću u kojoj stanuju redovnice sestre Milosrdnog Isusa. Nakon ručka, nadbiskup se vratio u rezidenciju.

14. svibnja 2021.

Nadbiskup je u dopodnevnom satima, nakon doručka, krenuo prema Austriji u pratnji osobnog tajnika vlč. Fabijana Štedula i vlč. dr. Ivana Rake, profesora na KBF-u u Sarajevu. Oko 19:00 stigao je u Salzburg gdje ga je dočekaio voditelj HKM-a i župnik fra Zlatko Špehar sa svojim suradnicima. Nadbiskup je bio smješten u zgradi bogoslovije u Salzburgu.

15. svibnja 2021.

U 8:30 nadbiskup se susreo s rektorom bogoslovije u Salzburgu u neformalnom razgovoru.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u crkvi Sv. Andrije u Salzburgu pod kojim je podijelio sakrament sv. Potvrdeza 43 krizmanika ove hrvatske katoličke misije. Nakon ručka, nadbiskup je u pratnji župnika fra Zlatka posjetio mons. Franza Lacknera, nadbiskupa Salzburga, a nakon toga je pošao prema Innsbrucku gdje ga je dočekaio mons. Luka Kesedžić, voditelj HKM-a u Innsbrucku. Nakon večere, zajedno su pošli do mons. Hermana Glettlera, biskupa Innsbrucka, koji je ugostio nadbiskupa u svojoj rezidenciji.

16. svibnja 2021.

Nakon doručka s biskupom Glettlерom, u 11:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u crkvi Petra Kanizija u Innsbrucku, pod kojim je podijelio sakrament sv. Potvrde za 33 krizmanika ove HKM. Na zajedničkom ručku koji je uslijedio uz nadbiskupa su bili članovi pastoralnog vijeća misije kao i neki drugi vjernici.

U 16:30 nadbiskup je posjetio karmelski samostan Sv. Josipa i Sv. Terezije u Innsbrucku, gdje ima i nekoliko redovnica podrijetlom iz Hrvatske i BiH.

U 18:00 nadbiskup je predsjedao svetom misom u crkvi Petra Kanizija za članove HKM-a Innsbruck koji nisu mogli nazočiti prvome misnom slavlju u 11:00 sati. Nakon mise, kratko se zadržao s vjericima, a zatim pošao u pratnji mons. Kesedžića na večeru kod biskupa Glettlera.

17. svibnja 2021.

Nakon doručka u biskupskoj rezidenciji, nadbiskup je u 8:30 posjetio poduzeće *Tiroler Glasmalerei* u Innsbrucku koje se bavi proizvodnjom i renoviranjem crkvenih vitraja. Obišao je postrojenja te razgovarao o obnovi vitraja u crkvi Sv. Ćirila i Metoda u Sarajevu. Nakon tog kratkog susreta, u 9:15 nadbiskup je krenuo natrag prema Sarajevu, gdje je stigao u 20:30.

18. svibnja 2021.

U 8:45 nadbiskup je primio preč. Matu Majića, katedralnog župnika.

U 9:00 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK-a BiH.

U 9:30 nadbiskup se susreo s mons. Tomom Vukšićem, nadbiskupom koadjutorom i mons. Slađom Ćosićem, generalnim vikarom VN-a.

U 11:00 nadbiskup je primio vlč. Pavu Šekeriju, župnika katedralne župe u Skopju u Sjevernoj Makedoniji.

U 16:30 nadbiskup je primio mons. mr. Luku Tunjića, ravnatelja PMD-a BK-a BiH.

19. svibnja 2021.

U 10:00 nadbiskup je predsjedao sjednicom na kojoj su sudjelovali članovi Ordinarijata vrhbosanskog i uprava Franjevačke provincije *Bosne Srebrene*. Nakon radnog dijela susreta uslijedio je zajednički ručak u zgradi Ordinarijata.

U 15:00 nadbiskup je primio gđu. Valentinu Rupčić, zamjenicu glavnog urednika Večernjeg lista BIH.

20. svibnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je snimio kratku izjavu za molitveni online susret Katoličke karizmatске obnove u Duhu Svetome koji će biti održan večeras u 20:00 sati.

U 10:00 nadbiskup je primio g. Franju Marošana.

U 14:30 nadbiskup je primio vlč. dr. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN-a.

21. svibnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio s. Klaru Puljić, klanjateljicu krvi Kristove.

U 11:00 nadbiskup je primio mons. Franju Topića, umirovljenog profesora KBF-a u Sarajevu.

U 12:00 nadbiskup je primio preč. Vladimira Pranjica, ekonoma VN-a.

U 15:00 nadbiskup je primio fra Danijela Rajića, župnika na Dobrinji.

U 15:30 nadbiskup je primio mons. Luku Tunjića, ravnatelja PMD-a.

22. svibnja 2021.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u župi Uznesenja BDM-a u Uskoplju pod kojim je podijelio sakrament krizme za 65 krizmanika.

Nakon ručka u župnoj kući, nadbiskup se uputio u Bugojno, gdje je zajedno s bugojanskim župnikom fra Hrvojem Radićem posjetio lokalitet kod g. Husejina Smajića u Veseloj straži gdje je u tijeku izgradnja crkve i muzeja.

U 17:45 nadbiskup je primio vitezove čuvare svetog groba koji su bili u pratnji preč. Darka Tomaševića, dekana KBF-a.

23. svibnja 2021.

U 10:30 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u katedrali za svetkovinu Duhova, a pod istim slavljem podijelio je sakrament prve svete pričesti dvoje prvopričesnika i potvrde za 8 krizmanika iz župa katedrale, Dobrinje i ekspoziture u Visokom.

Na večeri i na konaku nadbiskup je ugostio mons. Franju Komaricu, banjalučkog biskupa.

24. svibnja 2021.

U 9:30 Nadbiskup je krenuo prema Komušini gdje je u 13:00 predsjedao sprovednom misom i ukopnim obredima za + Andriju Jelića, oca vrhbosanskog svećenika vlč. Josipa Jelića.

Nakon ručka, nadbiskup se vratio u Sarajevo.

25. svibnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio vlč. dr. Michela Capassa, rektora NMMS-a *Redemptoris mater* u Sarajevu.

U 10:30 nadbiskup je primio predstavnike novoostvorene nekomercijalne vjerske televizije *Maria vision* iz Međugorja g. Josipa Šegu, direktora televizije i gđu. Zrinku Vasilj, glavnu urednicu.

U 11:30 nadbiskup je primio s. Ljilju Marinčić, SMI.

26. svibnja 2021.

U 9:40 nadbiskup je primio vlč. dr. Tomu Mlakića, župnika na Kupresu.

27. svibnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio g. Azbeja Tristana, državnog tajnika Vlade Mađarske odgovornog za program *Hungary helps*. Uz kardinala Puljića sastanku su nazočili: nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić i generalni vikar mons. Slađan Ćosić dok su u mađarskoj delegaciji bili: Krisztián Pósa, veleposlanik Mađarske u BiH, András Kóré, šef sektora, Hanna Zoé Dósa, asistent državnog tajnika, Ágnes Angyal, zamjenica veleposlanika Mađarske u BiH i Dusko

Karagics, ekonomski savjetnik Veleposlanstva Mađarske u BiH.

U 10:00 nadbiskup se susreo s mons. Tomom Vukšićem i mons. Slađanom Ćosićem.

U 11:00 nadbiskup je, zajedno s mons. Vukšićem i mons. Ćosićem, primio g. Tonija Šarca, profesora povijesti i vlč. Josipa Tadića, župnika u Goraždu.

U 12:00 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK-a BiH.

28. svibnja 2021.

U 9:00 nadbiskup je primio g. Antuna Lovrenovića, vjernika iz Sarajeva.

U 10:00 nadbiskup je primio vlč. dr. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN-a.

U 14:15 nadbiskup je krenuo prema Komušini gdje ga je dočekaio župnik i dekan preč. Boris Salapić.

U 18:00 nadbiskup je predsjedao misnim slavljem u župnoj crkvi Uznesenja BDM-a u Komušini povodom održavanja 50. Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije.

29. svibnja 2021.

U 11:00 nadbiskup je koncelebrirao u misnom slavlju povodom proslave 50. Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije na brdu Kondžilo

kojim je predsjedao nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić. Nakon svete mise, priređen je zajednički ručak u kripti župne crkve.

Nakon ručka, nadbiskup je krenuo u Vukanoviće.

U 17:00 Nadbiskup je predsjedao svetom misom u župi Sv. Ante Padovanskog u Vukanovićima pod kojim je podijelio sakrament svete potvrde za tri krizmanice.

30. svibnja 2021.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao svetom misom u župi Uzvišenja Sv. Križa u Bistrica kraj Žepča pod kojim je podijelio sakrament svete potvrde za 20 krizmanika. Nakon ručka u župnoj kući, nadbiskup je krenuo natrag u Sarajevo.

Na povratku se zaustavio na kavi u župi Sv. Josipa u Zenici radi kratkog razgovora s đakonom vlč. Domagojem Matijevićem.

31. svibnja 2021.

U 10:30 nadbiskup je predsjedao sjednicom Upravnog i Nadzornog vijeća Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije održanoj u Nadbiskupskoj rezidenciji.

U 15:00 nadbiskup je primio don Ivana Lovrića, vrhbosanskog svećenika.

Propovijed kardinala Puljića na početku Svibanjskih pobožnosti u Olovu

Na početku Svibanjskih pobožnosti u Gospinu svetištu u Olovu vrhbosanski nadbiskup Vinko kard. Puljić slavio je sv. misu te pod njom propovijedao. Istu donosimo u cijelosti:

Mnogopoštovani oče provincijale,
Braćo misnici,

Braćo i sestre prisutni ovdje u svetištu, kao i vi braćo i sestre koji nas pratite preko elektronskih medija!

Evo nas i ove godine u ovom ozračju koje proživljavamo ovdje u svetištu da zajedno molimo, da na neki način donesemo sve svoje muke i tražimo zagovor i zaštitu Blažene Djevice Marije, ali na poseban način zagovor i zaštitu sv. Josipa. Jer upravo obilježavamo, kako je na početku rečeno, sto pedesetu obljetnicu kako je sveti Josip proglašen zaštitnikom sveopće Crkve, a on je bio poglavar Svete Obitelji. I po tome je, na neki način, poseban uzor obiteljskog života.

Počeo bih od toga kako Bog, stvarajući svijet, nije htio sve dovršiti. Htio je s čovjekom surađivati. Tako u prvom redu kad je odlučio darivati život. Htio je to darivati preko ljudi. Zato je stvorio muško i žensko. Dao im je zapovijed da upravo u ljubavi i zajedništvu rađaju i odgajaju djecu. I time roditelji surađuju s Bogom. Nije to njihova svojevoljna odluka, to je Božji naum. Drugom riječju, svi roditelji koji su se uzeli, otac i majka, stvorili zajedništvo ljubavi, oni zapravo rađajući djecu izvršavaju Božju zapovijed, izvršavaju Božji naum. Ali ne samo to. Bog kad je stvorio svijet, nije ga dovršio. Povjerio je čovjeku da s Bogom surađuje i dovršava taj svijet. Zato je Bog dao čovjeku pamet, sposobnost da proučava, da na neki način odlučuje i pomaže da izgrađuje ovaj svijet. Međutim, kao što znate, grijeh je ušao u ovaj svijet grijehom prvih ljudi, ali ne samo prvih ljudi, nego svih ljudi poslije njih. I grijeh je poremetio, poremetio onaj odnos u čovjeku. Čovjek nije više onako jasan, siguran, jer je postao nesiguran. Poremetio je odnos prema čovjeku, jedan prema drugome. Ali poremetio je odnos prema prirodi. A najgore je poremetio odnos prema Bogu. Da bi Bog vra-

tio čovjeku dostojanstvo, odlučio je poslati drugu božansku osobu na ovaj svijet. I da bi spremio tu kolijevku gdje će se njegov sin, Božji sin, utjeloviti i postati i ljudski sin, odabrao je jednu nazaretsku djevojku koju je pripravio kao sveto gnijezdo. Očuvao je od Istočnog grijeha. Zato je zovemo Bezgrješna. I po njoj je Bog odlučio doći na ovaj svijet. Ali, on je odlučio povjeriti te najveće svetinje na zemlji: svoju majku – Mariju Bezgrješnu, i po njoj svoga Sina koji će se utjeloviti po Duhu Svetome; povjerio je jednome tesaru, zanatliji iz Nazareta – sv. Josipu. Ja moram priznati da ljudski razmišljam: divim se Josipovoj vjeri. Divim se. Nitko ga nije poučavao, ali je bio čovjek vjere, bio je čovjek koji je znao Božji zakon i vršio je Božji zakon. Po tom zakonu je živio. Bio je zaručen s Blaženom Djevicom Marijom. Međutim, on je doživio da pod svojim srcem Marija nosi dijete. Toliko je bio pravedan, pošten, nije posumnjao. Ali ne zna što će napraviti. To je bio njegov jedan mučan san. U noći se borio i u noći mu je Bog dao do znanja: „Ne boj se uzeti Mariju. Ono što je pod njezinim srcem, od Duha Svetoga je.“ I on prihvaća Božji plan. Da smo mi u snu doživjeli što god, vjerojatno bismo pomislili: „ma što ima Bog s našim snom.“ Međutim, zato što smo mi opterećeni različitim pričama, a Josip je bio čovjek vjere. Zato na poseban način mu Bog povjerava da bude na zemlji Božji zastupnik Božjeg sina. I svijet je mislio da je to Josipovo dijete, da je Isus sin drvodjelje. Međutim, Josip je točno znao: to je Božje djelo. I on prihvaća. I zato papa u svojoj poruci za ovu godinu koju naziva upravo „Očevim srcem ljubi to dijete“. Bog otac povjerava da sv. Josip bude otac. Ovdje ću malo stati.

Sjećam se dobro kad sam kao župnik poučavao djecu prvopričesnike i učio ih moliti 'Oče naš'. I na očima dvoje-troje djece sam primijetio da oni teško izgovaraju tu molitvu

‘Oče naš’. Kasnije sam otkrio što je. Oni ne mogu oca doživjeti kao voljeno biće jer je otac propalica, pijanica, progoni djecu... I on ne može Boga zvati ocem jer je opterećen ocem sa zemlje. I to je zapravo jedna vrlo važna poruka. Mi živjeći svoje poslanje, mi Boga predstavljamo. Svaki otac, on zapravo predstavlja Boga Oca. Upravo ta njegova ljubav kojom će on odgajati djecu, pomoći će djeci da dožive Boga kao oca. Tada sam bio itekako dirnut tim iskustvom da djeca teško govore Oče naš, jer su ranjena od svoga oca. Nažalost, dugo je trebalo da izliječim tu ranu.

Zato ovdje želim upravo upozoriti na to. Isus doživljava sv. Josipa kao voljenog oca. On Boga odgaja. Pa kud će veće povjerenje na zemlji. On odgaja malo dijete Isusa i Mariju. Bog mu govori kroz nekoliko snova. I on prihvaća, počevši od bježanja u Egipat, pa vraćanje iz Egipta, pa opet dolazi u Nazaret... Nije doživio proslavu Božjeg sina, pošao je prije na onaj svijet. Zato mi, tko se ne boji smrti, doduše nema ga tko se ne boji, ali tko je svjestan, nama valja pred Božje lice. Zato često molimo svetog Josipa za sretnu smrt. U čemu je ta sreća? Pokraj njega je Sin Božji i Majka Marija. I on u tom trenutku umire u društvu Marije i Josipa. I molite za svetu smrt. Nećemo mi od toga uteći. Molimo da uz naš odar, kad bude-mo polazili s ovoga svijeta, bude Marija i Isus. To je to moliti za sretnu smrt. Zanimljivo je to kad razgovaramo s ljudima, kakvu li su ovi mediji nametnuli jednu čudnu klimu straha. Istina je, ljudi umiru od ove zaraze, i to je ozbiljna stvar. Ali ne možemo živjeti iz straha, nego iz pouzdanja u Boga. Zato nam je potrebna vjera koja će nas hrabriti da s Bogom računamo u svim kušnjama. Pa tko od nas ne bi reagirao kad je doživio da mu je Bog povjerio Mariju i Isusa; i sad mali Isus se rodio i sad mora bježati. Vjerujem da bi svatko od nas rekao: „Bože, ako je ovo tvoj sin, što ja moram bježati? Čuvaj ga.“ Međutim, Josip ni jedne ne govori. Uzima dijete i Mariju i bježi u Egipat. A mnogi od vas znaju što znači iskusiti izbjeglištvo. Kad ostaneš bez ičega, samo onu najlonsku vrećicu poneseš. E tako nekako i sv. Josip bježi u Egipat. I divim se toj njegovoj vjeri. Nauči me sveti Josipe toj vjeri i toj vjernosti. A još jedno te molim. Nauči nas nježno-

sti i ljubavi. To papa Franjo tako često u zadnje vrijeme ponavlja: nježnosti i ljubavi. Bože kako je puno grubosti u ovom svijetu. Čovjek se stresa čitajući vijesti da sin željezom ubije svoju majku. Pa pitam se: što ste dozvolili da vrag tako utječe. Nije to samo od njegove zloće, to su vražja posla. A vrag ništa ne može dok mu ne otvorimo vrata. Vrag može skakati i plesati oko nas koliko hoće, ali ako smo u milosti, ništa nam ne može. Međutim, ako mu otvorimo vrata, onda se nemojmo čuditi što on vašari. Zato je strahota koliko je grubosti, koliko agresivnosti, koliko zloće i u obitelji i u narodu. A koliko je te mržnje u ovom svijetu. Zato nam je potreban sveti Josip. Daj sačuvaj naše obitelji, da budu složne, da imaju vjere, da imaju vjernosti. Kako je ružno čuti o tim nevjernostima u bračnom životu. Što je? Jednostavno trka za užitkom. Božju krše i sad traže da budu sretni. Ma ne možeš biti sretan ako Božju kršiš. Zato je prevažno upravo poput Josipa znati prihvaćati, prihvaćati ono što Bog od nas traži. Izvršiti svoje poslanje na ovome svijetu. Kako su nam uspjeli nametnuti kriterije: trka za ‘imati, potrošiti i uživati’. Jasno, kad toga nema onda je pakao. Međutim, jest Bog je povjerio da radimo, da dovršavamo ovaj svijet, ali nismo mi gospodari ovog svijeta, mi služimo Bogu. I Božje darove treba znati poštivati. Kako je ružno čuti u zadnje vrijeme, kaže: „meni se to ne isplati raditi.“ Kultura rada je nestala. Kukamo, a toliko je neobrađene zemlje. Da ne znam kakvu tvornicu imamo, zemlja kruh rađa, nije-dna tvornica neće dati kruha bez zemlje. Zemlja rađa. Što smo ‘odgorili’ od te zemlje? Tko nam je ogadio tu zemlju? Tko nam je ogadio taj rad gdje čovjek ostvaruje, gdje se raduje? Ma ovi koji su nam nametnuli da trkom što više imamo, što više potrošimo i što više uživamo. Zato je potrebno odgajati u svakom muškarcu kreativnog oca. Oca koji se ne boji rada, koji zna ljubiti, koji zna biti nježan i plemenit. Međutim, znam da ćete možda vi koji ste u braku reći: „a što ti znaš što je živjeti s bračnim supružnikom.“ Istina. Ali ako je sv. Josip prihvatio takvu žrtvu i poslanje, i vi jedno drugo trebate prihvatiti, poštivati, ljubiti i surađivati s Bogom. Zato je potrebno unijeti duh razumijevanja, duh nježnosti, duh sura-

dnje. I zato danas na poseban način molimo sv. Josipa. Čuvaj naše obitelji. Ne daj da nas ovo raskršćanjeno vrijeme, vrijeme u kojem đavao kolo igra, mržnju sije, neslogu, agresivnost, koristoljublje... Daj da shvatimo da je evanđeoska preča, Božja preča. Tako gladujemo za srećom, a bez Božje nema sreće.

Zato ovdje u ovom svetištu gdje su toliki nalazili utjehu, i mi smo došli da nađemo utjehu. Prvo smo se riješili svojih grijeha, okajali svoje grijeha. Nemojmo se vratiti kući a da ne oprostimo svima. Valja oprostiti. Možda će netko reći: „a ne mogu oprostiti.“ A kako možeš tražiti od Boga: „otpusti nama duge naše, kako mi otpuštamo“? Drugom riječju, vežeš Bogu ruke. Ako nekome oprostimo, ne

znači da sam ja skinuo njegovu odgovornost. On ostaje odgovoran i pred Bogom i pred ljudima. Ali ja sam se riješio nutarnje zloće, otrova, ogorčenja. I to je potrebno. Zato želim da u ovom svetištu stvarno nađemo utjehu, oslobodimo se svega otrova u sebi, svake mržnje, svake čangrizavosti, svakog ogorčenja. Da se zapravo zagovorom sv. Josipa vratimo vjerni kući, utješeni, ohrabreni, sposobni svoj križ nositi, jer od križa nitko nije utekao. Svatko ima svoj križ. Zato želim svima nama te Božje snage, te utjehe, da poput Marije i Josipa istinski Isusu služimo i tako nebo zaradimo.

Amen!

Propovijed kardinala Puljića na misi posvete ulja u katedrali

PRILOZI

U skladu s dugogodišnjom tradicijom u Vrhbosanskoj nadbiskupiji misa posvete ulja slavljena je na Veliku srijedu 31. ožujka u sarajevskoj katedrali Srca Isusova. Zbog epidemioloških razloga uvjetovanih koronavirusom u koncelebraciji su bili dekani kao predstavnici svih svećenika iz dijeceze te nekolicina onih koji su na službi u Sarajevu. Misu je predslavio i pod njom propovijedao vrhbosanski nadbiskup Vinko kard. Puljić čiju propovijed donosimo u cijelosti:

Rado pozdravljam okupljene redovnice, bogoslove i sve vjernike. Ipak, na današnji dan s posebnom radošću slavim ovu Euharistiju s vama, draga braćo svećenici – dijecezanski i redovnički! Nema većeg i dubljeg zajedništva od zajedništva uronjenog u Božju riječ i Otajstvo Tijela i Krvi Kristove. U ovim trenucima istinska smo Kristova Crkva koja zahvaljuje za milost Božjeg poziva i svetog reda kojim smo poslani hraniti druge Božjom riječju i snažiti ih Isusom živim pod prilikama kruha i vina.

Danas sudjelujemo u slavlju blagoslova ulja za bolesničko pomazanje i posvetu krizmenog ulja. Tradicionalno to slavimo dan ranije na svetu ili veliku srijedu kako bi vi svećenici mogli biti u svojim župama na sveti ili veliki četvrtak i slaviti Misu Večere Gospodnje s vašom vjerničkom zajednicom. Ove godine to činimo u specifičnim uvjetima aktualne pandemije. Zato su na ovu Misu pozvani dekani ili njihovi delegati kao i svećenici grada Sarajeva, ali i drugi koji su poželjeli pridružiti se euharistijskom zajedništvu.

Mazanje uljem je stari čin koji je bio prisutan i u Starom Zavjetu. U Novom Zavjetu Crkva je na poseban način preuzela taj čin. Samo pomazanje svetim uljem je povezanom s djelovanjem Duha Svetoga, koji je Isusa pomazao za Mesiju pa ga častimo kao pomazanika Gospodnjeg.

Svaki kršćanin postaje pomazanik Božji sakramentom krštenja. To mazanje tumači naziv „kršćanin“, što znači pomazanik, izveden iz imenice samoga Krista. To krsno pomazanje se potvrđuje mazanjem svete krizme na sakramentu potvrde. Tim svetim uljem se mažu i svećeničke ruke, da svećenik bude produžena ruka Krista – pomazanika te dijeli blagoslov povjerenim dušama. Tim uljem se maže i biskup po glavi da postane svjestan uključivanja u apostol-

ski zbor današnjih dana pod vodstvom Petra naših dana. Tim svetim uljem posvećujemo crkve i oltare da postanu sveto mjesto – dom Božji i posvećeni žrtvenik koji označava Krista. Zato svećenik na početku misne žrtve ljubi oltar i tim činom odaje počast samom Kristu.

Mi smo generacija uvelike raskršćanjenog vremena u kojem se sve više gubi osjećaj sveto: i za sveti prostor, i za sveto vrijeme i za svetost osoba. Ovom posvetom ulja želimo posvijestiti vlastitu odgovornost prema svetome, prema Pomazaniku Kristu u čije ime smo posvećeni i poslani. U tom duhu i ovo sveta ulje po tradiciji se pohranjuju na posebnom mjestu u crkvi, čuvajući dostojanstvo svetoga. Molim dekane i njihove delegate da, prigodom raspodjele sv. ulja po župama, podsjetite braću svećenike da odmah zamijene ulja na način da stara ulja spale, a u posude naliju nova posvećena ulja.

Danas je i dan obnove svećeničkih obećanja. Mi smo kao ministerijalno svećenstvo, pomazanici Božji. Dali smo svoju riječ Gospodinu. Danas to obnavljamo i želimo postati svjesni svoga identiteta. Suočavamo se s izazovima današnjice. Svjesni smo svojih nedostataka, kako Papa poručuje neki dan. Živimo u ovom društvu i u ovoj zemlji izmučenoj nasiljem i nejednakopravnošću te obilježenoj pandemijom, sebičnošću, korupcijom i mjerilima koristoljublja. To krade nadu za život, posebno među mladima. Nismo imuni od tog zapljuskivanja raskršćanjenog ozračja. Zato papa Franjo poručuje da su bitni stavovi svećenika: nježnost, pomirenje i bratstvo. Uz svijest o vlastitim nedostacima, potrebno je da svatko od nas bude otvoren korekciji i ispravljanju ne podcjenjujući svjetovnu napast. I ova obnova želi pomoći u traženju načina da

uskladimo akademsku, duhovnu, ljudsku i pastoralnu dimenziju.

Korektiv je Isus Krist. Stojimo pred Njim i s Njim računamo, jer On s nama računa. Zato nas je pozvao, posvetio i poslao. Ne zaboravimo da u svakom od nas „čuči“ i Judina izdaja i Petrovo zatajenje. Kada se mrak uvuče u srce, kao Judi koji je otišao u noć, tada evanđelje teško prodire sa svojim svjetlom u našu nutrinu. Zato Papa potiče svećenike da ne prestaju produbljivati korijene vjere koji proizlazi iz Onoga koji nas zove i kojemu treba svaki dan odgovoriti: evo me, Gospodine, vršiti volju Tvoju.

Zašto i danas ima frustriranih osoba, Bogu posvećenih po svetim zavjetima ili po svetom redu? Zato što ne traže i ne vrše volju Božju. Te osobe uvijek iznova strahuju da će se „potrošiti“ ako se daruju Bogu i bližnjima pa uporno nameću svoju volju. Bog je ljubav koja se daruje, a to je bilo najočitije u Božjemu Sinu Isusu Kristu koji je, „radi nas i radi našeg spasenja“, došao na zemlju te prihvatio mučeničku smrt na križu. Kristov put je put svakog kršćanina, a na osobit način svake Bogu posvećene osobe. A to je put ljubavi, put stalnog darivanja sebe Bogu i bližnjima kojima nas Krist šalje. Draga braćo svećenici, vaše su ruke

pomazane svetim uljem da bi njima hranili druge božanskom hranom. Neka te ruke pomazane svetim uljem uvijek budu otvorene za darivanje drugima. U vaše ruke stavljena je na svetom ređenju knjiga evanđelja kako bi se u vašem srcu trajno nastanila Božja riječ. Neka po toj riječi Božje misli sve više postaju vaše misli kako bi Božjom riječju krijepili povjerenu zajednicu vjernika.

Završit ću ovu propovijed riječima lijepo liturgijske popijevke, tako prikladne upravo za ovaj dan: *Gdje je ljubav, prijateljstvo, ondje je i Bog: Sve nas sabra sad u jedno ljubav Krista, zanos naš i naša radost nek' je u njem. Boga živog mi se bojmo, ljubeći ga. A nek srca naša veže ljubav prava. Kad se dakle sakupljamo mi u jedno, nek se više i ne dijele naše misli. Nek je konac zlobnim svađam, a i raspram. U sredini našoj neka bude Krist Bog. Skupa s blaženima nama podaj vidjet, proslavljenim lice tvoje, Kriste Bože. radost što je neizmijerna, i to prava, po se vijeke, i kroz vječnost svu bez kraja.*

Amen!

Propovijed kardinala Puljića na uskrсноj misi u katedrali

PRILOZI

Na svetkovinu Uskrsa, 4. travnja svečanu sv. misu u sarajevskoj katedrali Srca Isusova predslavio je vrhbosanski nadbiskup Vinko kard. Puljić te je pod istom propovijedao. Njegov nagovor donosimo u cijelosti:

Dragi brate u biskupstvu! Mnogopoštovani Provincijale! Braćo misnici! Braćo i sestre koji ste u katedrali kao i svi vi koji nas pratite preko elektronskih medija!

Uskrs je! Pasha! Ona prva Pasha bila je slika i pralik onog što danas slavimo. Prva Pasha je nazvana prolazak, to jest izlazak iz kuće ropstva, iz zemlje ropstva, prijelaz preko Crvenog mora i hod u slobodu. Simbol te prve Pashe bilo je janje, koje su Židovi po noći blagovali, a krvlju njegovom mazali vrata kuće. To je bila slika onog što će se kasnije dogoditi, a što smo slavili ova tri dana. Ono što zovemo Misterij Pashe, kada slavimo to janje. Ivan Krstitelj naziva Isusa: janje koje oduzima grijeh svijeta. Kao što je prvo janje bilo slika oslobođanja iz ropstva, ova slika stvarno pokazuje da je Isus bio žrtva da nas oslobodi od grijeha. Uskrs je jedan prolazak, od Velikog petka do praznog groba. Mi slavimo to otajstvo oslobođenja, otajstvo života, otajstvo pobjede nad smrću, otajstvo koje daje smisao života, smisao patnje. Zato, mi ljudi gledamo na svoj život isto kao jedan prolazak, od datuma začeca do koraka prelaska iz vremena u vječnost. To je naš prolazak u kojem želimo doživjeti ono što slavimo, pobjedu dobra nad zlom, pobjedu života nad smrću. Doživjeti da svaki križ ima smisao u toj Isusovoj patnji, smrti, Isusovom uskrsnuću. Na poseban način moramo znati da je svaki život jedan ispit. Ispit u kojem mi propitujemo svoje misli, srce, volju, istinu i svoju ljubav. Kako ćemo položiti ispit? Čovjek slaveći ovo otajstvo dolazi pred to otajstvo svojim životom. Ne može se govoriti o ispitu bez odgovornosti. Mi smo, dakle, odgovorni za svoje misli, nakane, za ono što činimo i govorimo. Tada otkrivamo, da je Isus iz ljubavi umro za nas. I ako Njega slijedimo valja prihvatiti hod u ljubavi. Pojam

ispita uvijek je vezan za odgovornost. Odgovoran sam za svoj život, za njegovu vrijednost, savjest, bratsko zajedništvo, cjelovitu kulturu života. Znanstvenoj formaciji potrebna je formacija morala. Znanost se može raspitivati, ispitivati, propitivati do ruba groba. Tu znanost staje. Na to pitanje znanost nema odgovora. Koliko god mi tražili odgovor, nemamo ga. Taj odgovor daje Isus Uskrsli koji je ostavio grob prazan, pobijedio smrt. Tu mi tražimo odgovor o smislu istinskog života.

Mi u ovom vremenu živimo jednu napetost. Napetost straha od pandemije, straha od smrti. Međutim, od straha se ne može živjeti, pravi život sastoji se od ljubavi. I zato je potrebna formacija da znanost i kultura budu prožeti tom plemenitošću ljubavi. Zato treba stvarati sintezu vjere i razuma, vjere i kulture, vjere i života.

Mi danas vidimo da se nameće kultura smrti, donose se zakoni da se smiju svi ubijati, donose se glasovi da se smije ratovati, donese se odluke da se smije proizvoditi oružje koje ubija i tako dalje. Sve je to na svoj način kultura smrti, a čovjek je stvoren za život. Bog ga je stvorio i dao mu taj život. Nažalost, čovjek ne zna to vrednovati. Zato želimo u ovom Uskrsu prepoznati dostojanstvo života, dostojanstvo kulture života. Želimo ugraditi u društvo, u međuljudske odnose i napore kulturu života. Život prihvatiti i život čuvati, zbrinjavati i zauzimati se za njega. Zato u pandemiji koja stvara napetost i strah nećemo strahovati samo pred smrću, nego ćemo se zauzeti u borbi protiv onoga što ubija živoga. Stoga treba odati priznanje svima koji se bore za živote ljudi, počevši od medicinskog osoblja do svih drugih struktura koje se bore da ljudski životi budu dostojanstveni. Neka Bog blagoslovi svaku tu žrtvu, jer je Krist u svojoj muc i smrti osmislio tu žrtvu koju trebamo činiti svaki dan da bi život

PRILOZI

bio dostojanstven. Jasno je da svaki čovjek čezne za ljubavlju, ali izgubili smo vrednovanje života. Nema života bez darivanja i žrtvovanja. Počevši od samih nas, došli smo na ovaj svijet kao žrtva roditelja i odgajani smo zbog žrtve onih koji su se zauzeli da nas odgajaju. Zbog toga i mi sami moramo odgajati kulturu života. Spremnost darivanja i zauzimanje, žrtvovanje. Nažalost, sebičnost i mržnja, te svi drugi korijeni zla služe kulturi smrti. Vidimo kako se iznad ljudstva nadvio jedan sumrak. Čovjek gubi orijentaciju. Zato danas kroz slavlje Uskrsa želimo prepoznati dar života, zemaljskog i vječnog. Jer Krist nam je donio to svjetlo da nas prosvijetli. Smrt nema zadnju riječ! On je uskrsnuo i rekao: „Tko mene blaguje živjet će u vijeke.“ Mi živimo s Kristom na

zemlji, s njim ćemo zakoračiti i u vječnost. Zato je potrebno, kroz slavlje Uskrsa, utvrdit se u toj vjeri, utvrdit se u tome što trebamo činiti da On, Uskrsli bude vidljiv, da svjedočimo Njega živoga, Njega uskrsloga, Njega koji je pobijedio i osmislio sve naše putovanje. Zato neka On prosvijetli prvo naše srce, pamet, sve u društvu, a posebno one koji služe kulturi smrti, da se okrenu prema dobru. Neka prosvijetli one koji na neki način kroz sebičnost, oholost i bahatost uništavaju život.

Daj Gospodine istinsku ljubav za život, da se živeći na ovoj zemlji hrabro spremimo na život vječni.

Amen!

Propovijed nadbiskupa Vukšića na misi vazmenog bdijenja u katedrali

PRILOZI

Obrede i Misu vazmenog bdijenja u sarajevskoj katedrali Srca Isusova predslavio je mons. Tomo Vukšić, vrhbosanski nadbiskup koadjutor i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata. Tom prigodom izrekao je propovijed koju donosimo u cijelosti:

Za razliku od svih ostali kršćanskih svečanosti, čiji početak je uvijek u osvjetljenom prostoru, slavlje uskrsnoga bdijenja zajednica vjernika svaki put započinje u mraku. I dok se kod svih ostalih svečanosti posebna pozornost posvećuje osvjetljenju molitvenoga prostora, na početku uskrsnoga bdijenja sve se odvija u tami. Večeras smo započeli obred u kojemu je i velika uskrsna svijeća na početku bila bez plamena.

Od pripravljenog ognja u jednom trenutku upalili smo uskrsnu svijeću čiji plamen je simbolično razbio tamu. Dogodilo se to uz poklik „Svjetlo Kristovo“, koje ta velika svijeća naznačuje, te smo od njezina plamena, od toga „Svjetla Kristova“, svi upalili svoje svijeće tako da je „Svjetlo Kristovo“ zasjalo i u našim rukama.

Uskrsna svijeća, koja naznačuje Krista, bila je ugašena na početku ovog obreda zato što je zemaljski život Krista, kojega ta svijeća naznačuje, bio ugašen na Veliki Petak. A tama, u kojoj smo započeli ovo slavlje, naznačuje upravo taj ugašeni život. Još više, ta tama naznačuje mrak groba u koji je bilo položeno Isusovo tijelo bez života.

Grobovi su mjesta u koja polažemo mrtva tijela svojih dragih pokojnika, kojih se rado sjećamo i čija počivališta posjećujemo. I činimo to s velikom zahvalnošću. Naročito prema roditeljima koji su nam dali život, kao i prema onima koji su nam na neki drugi način bili blizu. A da zaborav ne bi oteo sjećanje na njih, pa ni onda kada nas više ne bude na ovoj zemlji, ustalio se lijep običaj uklesavanja nadgrobnih natpisa u tvrdi kamen. Tako, uvjereni zajedno s pjesnikom da: „Tko na tvrdoj stijeni svoju povijest piše / tom ne može nitko prošlost da izbriše“, mnogi ljudi njeguju plemenit ljudski spomen, uspomene i zahvalnost. Osobito kršćanski vjernici uz imena svojih pokojnika ispisuju i naznaku: Ovdje počiva. Ili: Ovdje čeka uskrsnuće.

I.

Za razliku od svih ostalih ljudskih grobova, pored kojih čitamo tko u njima počiva, na jednom grobu takav natpis ne bi odgovarao istini. Zapravo na tom grobu takva natpisa nikada nije ni bilo. Dapače, na tom grobu prikladan bi bio natpis: Ovdje ne počiva! Ili: Ovdje ne čeka uskrsnuće!

Nije ovdje!

„Kad prođe subota, Marija Magdalena i Marija Jakovljeva i Saloma kupiše miomirisa da odu pomazati Isusa. I prvoga dana u tjednu, veoma rano, o izlasku sunčevu, dođu na grob. I razgovarahu među sobom: 'Tko će nam otkotrljati kamen s vrata grobnih?' Pogledaju, a ono kamen otkotrljan. Bijaše doista veoma velik. I ušavši u grob, ugledaju mladića zaogrnutu bijelom haljinom gdje sjedi zdesna. I preplaše se. A on će im: 'Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, Raspetoga? Uskrsnu! Nije ovdje!'“ (Mk 16,1-6).

U tom grobu nema više pokojnikova tijela. Nema ni grobnoga mraka. Grob je prazan. Isusa nema u njemu.

Isus je jednom zauvijek ugasio mrak. Zapravo, upalio je svjetlo vječnoga života, a time se dogodila smrt Isusove smrti. Bio je to i početak umiranja svakog umiranja.

II.

U Isusu su se susreli, zagrlili i sprijateljili Bog i čovjek. Zauvijek! A Isusovo uskrsnuće je najava da se taj susret nastavlja i u vječnosti. Ono je njegov početak. Jer, uskrsnuo je Isus čovjek, prvi od svih umrlih, odnosno „prvina usnulih“, a potom će uskrsnuti svi koji su njegovi, kako bi rekao sveti Pavao. Isusovo uskrsnuće je tako ispunjenje tog biblijskog obećanja i početak čovjekova života vječnoga. Uostalom,

Isus je samo zato postao čovjek i uskrsnuo! Radi nas i radi našega spasenja, kako to izgovarano u svojim molitvenim obrascima.

To je razlog što Crkva za vrijeme ovoga slavlja kliče: „Nek usklikne sad nebesko mnoštvo anđela, nek uskliknu službenici Božji, i s pobjede tolikoga Kralja neka jekne trublja spasenja. Nek se raduje i zemlja, tolikim obasjana bljeskom, i rasvijetljena sjajem vječnoga Kralja neka osjeti da je nestalo po čitavome svijetu mraka“ (Vazmeni hvalospjev).

III.

Ove godine slavimo uskrsne blagdane u sjeni, u zabrinutosti, a time i u nekoj vrsti mraka, zbog širenja zarazne bolesti i opasnosti od osiromašenja mnogih pojedinaca i društava u cijelomu svijetu. Ipak, najteže je onima koje je smrt rastavila od njihovih najdražih. Jer, prestanak njihova zemaljskoga života je gubitak koji uvijek ostavlja duboku bol. Pri tomu, kao kršćanima, nikako nam ne dolikuje biti dio pandemije straha, koji sve više postaje ružna stvarnost već, u doprinosu za rješenje toga problema, svima nam je potrebno još više razboritosti i odgovornosti. I osjećamo da nam

je u ovom trenutku posebno poslanje u širenju Radosne vijesti da je smrt umrla.

Sigurno je da će doći „uskrs“ i izlazak također iz ove prijetnje, jer će se dragi Bog poslužiti, i već se poslužio, umom i sposobnostima odgovornih i pametnih ljudi, koji su našli lijek i za ovu bolest. No, kao vjernici ispovijedamo i navješćujemo da je smrt, kao pojava, trajan virus, čak pandemija, koju nitko ne može spriječiti ili zaustaviti. A naše je poslanje navješćivati i ponavljati da je Isusovo uskrsnuće jedini lijek s trajnim učinkom protiv bola od virusa smrti. Zato je i ove godine naša radost velika, a utjeha još veća, jer, kako piše sveti Pavao, Isus je po svom uskrsnuću, ponovimo to još jednom, „prvina usnulih“. To jest, Isus je pret hodnik svih koji će usnuti, umrijeti, i svima je otvorio vrata života u vječnosti.

Vjerujemo, naime, u uskrsnuće tijela i život vječni. U uskrsnuće Isusova tijela i njegov život vječni. Ali također uskrsnuće svoga tijela i svoj život vječni. Tu vjeru ispovijedamo, njome se dičimo i u njoj se nadamo. Po Kristu Gospodinu našem.

Amen.

Propovijed mons. Tome Vukšića na 50. Danu mladih Vrhbosanske nadbiskupije

PRILOZI

Jubilarni 50. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije održan je 28. i 29. svibnja u Komušini i Kondžilu. Svetu misu u subotu 29. svibnja predslavio je i pod njom propovijedao vrhbosanski nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić čiju propovijed donosimo u cijelosti:

Uzoriti gospodine kardinale i draga braćo svećenici!

Draga mladeži i ostali okupljeni narode Božji!

Na ovom zavjetnom mjestu katolički vjernici već više stoljeća rado se okupljaju i iskazuju svoje štovanje Majci Božjoj. Kroz to vrijeme ovo je hodočasničko mjesto vidjelo na stotine tisuća pobožnih vjernika i, zajedno s njima, brojne njihove duhovnike svećenike, biskupe, redovnike i redovnice. Čulo je ono i saslušalo sve njihove molitve, preporuke, potrebe i uzdisaje. Bilo je ono svjedok i njihovih radosti i zavjeta, ali i žalosti i strepnja. Pamti ono i njihova stradanja i progone. Jednako one stare kao i ove iz najnovijega vremena. A najviše ovo mjesto pamti vjeru hodočasnika, koja ih je ovdje dovodila. Pamti i njihovu veliku pobožnost i molitvu, koja je iz te vjere proizlazila i u zagovor Isusovoj Majci preporučivala potrebe svoje, svojih obitelji, rođaka i prijatelja, cijele Crkve Božje, hrvatskoga naroda i svakoga čovjeka.

U tom dugom nizu pobožnih okupljanja, koje ovo mjesto pamti, danas smo se okupili iz dva razloga. Prvo, na završetku smo mjeseca svibnja, koji je tradicionalno posvećen Blaženoj Djevici Mariji. To jest, sada Majci Božjoj zahvaljujemo što je iz svoje rajске sreće rado osluškivala molitve putujuće Crkve kao i za njezinu spremnost da nas svome Sinu preporuči i tako nam od Presvetoga Trojstva posreduje blagoslov i obraćenje na putovanju prema obećanom spasenju.

I drugo, ovaj naš molitveni sabor događa se u povodu 50. obljetnice Dana mladih Sarajevske nadbiskupije. Odnosno, već je pola stoljeća otkako se mladići i djevojke u ovom Gospinu svetištu. I kroz sve te godine su molili da ih dragi Bog, po Gospinu zagovoru, blagoslovi dobrim duhovnim i tjelesnim zdrav-

ljem, sretnim izborom zaručnika ili zaručnice, složnim brakom i pametnom djecom te ispravnim izborom životnoga zvanja i svakim drugim dobrom.

I.

Draga mladeži! I vaša generacija i svatko od vas ponaosob danas, jednako kao i generacije prije vas, na ovom duhovnom saboru i na ovom svetom mjestu molite za iste nakane. I naravno, zajedno s vama molimo i svi mi. Zbog toga smo zajedno s vama na ovom hodočašću. Jer molimo za svoje i za vaše obraćenje i spasenje. Za vaš napredak koji će biti i naša sreća. I za uspjeh i slogu svih ljudi. Također za sve buduće hodočasnike. Za mir među ljudima i prestanak svakog oblika nepravde. Za fizičko i duhovno zdravlje i za prestanak svakoga oblika njihove ugroze. Molimo da završi vrijeme pandemije i da lijek protiv virusa bude dostupan svakom čovjeku. Molimo da se utemeljena nada vrati u misli i živote svih ljudi. Želimo uspješan završetak školske godine svakom učeniku. I, molimo te Bože, za sretno položene ispite svakom studentu. Molimo također da svatko od vas nađe pravu sreću i trajnu ljubav svoga života bilo sklapanjem kršćanske ženidbe bilo izborom duhovnoga zvanja u svećeničkom ili redovničkom zvanju. I neka vas dragi Bog blagoslovi kako bi vaše izbiri bili pravi i ozbiljni i kako bi vaše odluke bile promišljene i razborite.

U svemu tomu neka vas nadahnjuje primjer Blažene Djevice Marije, koja je Riječ Božju slušala i ono što se događalo s Isusom pohranjivala i prebiralala u svom srcu pa su drugi ljudi, koji su tomu bili svjedoci, slavili i hvalili Boga za sve što su čuli i vidjeli (usp. Lk 2,19-20).

Prema izvještaju odlomka iz Evanđelja (Iv 2,1-11), koji nam je naviješten, čuli smo kako je

Gospa svojim pronicljivim okom zapazila, da se mladi par zaručnika našao u nevolji, jer im je ponestalo vina za vrijeme svečanosti njihove svadbe te je Isus, na njezinu zamolbu, svojom božanskom intervencijom sretno riješio veliku nelagodu. No, na toj svečanosti Gospa je izgovorila jednu rečenicu, koja za svakoga kršćanskog vjernika ima trajnu vrijednost kao pravilo i pouka kako se ponašati prema Riječi Božjoj.

„Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2,5), kazala je Gospa poslužiteljima. I kako tada, tako sve do danas, ponavlja ona te riječi svakom čovjeku i svakoj generaciji. Pročitane su te iste riječi također danas. Naravno, da se kao zajednica vjernika sjetimo dalekoga povijesnog događaja u mjestu Kani u Galileji, gdje je Isus učinio svoje prvo čudo, gdje je objavio svoju božansku moć i slavu i gdje su prvi učenici povjerovali u njega. No, naviještene su i zato da mi danas, kao nekada poslužitelji oko stola u Kani, prihvatimo Gospinu pouku i primijenimo njezine riječi.

„Što god vam rekne, učinite!“ ponavlja Gospa danas vama. Za nas kršćanske vjernike to je vrlo važna pouka i trebala bi biti jedno od osnovnih pravila života. Osobito to vrijedi za naše vrijeme kad brojne snage, ideologije i pokreti kradu nadu, guše ju i čupaju iz ljudskih srdaca. Pozvani smo pojačano hraniti svoj kršćanski optimizam i uporno ga nuditi drugima posebno jer se sve češće pojavljuju propovjednici uvjerenja da je čovjek slučajni prolaznik kroz vrijeme i putnik bez vozne karte, koji na svojoj životnoj stanici čeka posljednji vlak za nikamo.

II.

Kršćanstvo je vjera nade, radosti i optimizma. Drugo ime mu je Radosna vijest.

Pred suvremenim tumačenjima ljudskoga života kao hodočašća u nigdje, u susretu sa svima koji misle da tako znaju iako ne znaju, mi smo pozvani također za njih moliti i njima donijeti i svjedočiti radost. Jer propovijedamo Krista raspetoga, Božju snagu i Božju mudrost (usp. 1 Kor 1-23-24). Naviještamo Krista koji je uskrsnuo od mrtvih i koji je po tomu prvi od svih usnulih

(usp. 1 Kor 15,20). U toj vjeri prihvaćamo da je čovjekov zemaljski život, pa i smrt, vrijeme hodočašća za Isusom prema životu vječnom.

Vjerujemo u uskrsnuće svoga tijela i svoj život vječni. To je osnovni razlog naše nade, duhovna hrana našeg optimizma, lijek protiv pandemije pesimizma i pravo duhovno bogatstvo u vrijeme oskudice nade. I zato u okolnostima, kad vam nerijetko nude stranputice kao putove i nastrano kao normalno, vi se trudite ostati na pravom putu tako što ćete činiti ono što vam Isus kaže u svakom trenutku vašega života.

Između svega što Sveto Pismo bilježi kao Isusov izravan govor, organizatori ovoga duhovnog sabora za geslo njegova održavanja izabrali su riječi: „Ustani. Postavljam te za svjedoka onoga što si vidio“ (usp. Dj 26,16). Odnosno, te riječi, koje je Isus uputio apostolu Pavlu u času njegova obraćenja, za sve danas ovdje okupljene su poziv na primjenu Gospine želje: „Što god vam rekne, učinite!“

Budući da smo poslani biti svjedoci kršćanske nade, za ovu svetu Misu izabrali smo upravo molitvene obrasce koje Crkva upućuje Blaženoj Djevici Mariji kao majci svete nade. Crkva ju tako časti jer je ona, već primjerom svoga zemaljskog života, putokaz vjerničkom narodu: po tomu što je uvijek bila poslušna Riječi Božjoj i što je, primjerice na svadbi u Kani, imala osjećaja za ljude u potrebi. Zato Crkva Gospu u svojim molitvama naziva naša nada i majka nade. Za nju iste molitve kažu da je svojim rođenjem, kao buduća majka Spasitelja svijeta, cijelom svijetu bila nada i zora spasenja. I da je po njoj ljudima sinula nada i da je njezino uznesenje sigurna nada spasenja. K tomu, Gospa, koja je dušom i tijelom već proslavljena na nebu, slika je i početak proslavljene Crkve kakva ona ima biti u budućnosti.

I na kraju molimo: Neka Majka Isusova, kao znak pouzdane nade i utjehe (usp. Lumen gentium, 68), svijetli putujućem Božjem narodu i svakom pojedincu u njemu. Neka budu poslušni Riječi Božjoj i neka uvijek imaju oprezno oko i darežljivu ruku za čovjeka u potrebi, sve dok ne dođe dan Gospodnji (usp. 2 Pet 3,10). Po Kristu Gospodinu našem.

Održan koncert “Stabat Mater” posvećen žrtvama “koronavirusa”

Župa Sv. Josipa u Zenici u sklopu pripreve za proslavu patrona u nedjelju, 14. ožujka organizirala je koncert *Stabat Mater* posvećen svim žrtvama koronavirusa, liječnicima i medicinskom osoblju, pripadnicima MUP-a, migrantima i zatvorenicima.

Poštujući sve epidemiološke mjere u crkvi je bilo prisutno 30 gostiju, a nastupili su: Komorni gudački orkestar uz sudjelovanje solistkinja: Katarine Kikić i Monije Jarak Mikulić pod dirigentskom palicom maestra Darija Vučića.

Na početku je goste te gledatelje ispred malih ekrana u svojstvu moderatora pozdravio urednik Religijskog programa BHT 1 Haris Bilalović pri čemu je podsjetio kako je papa Franjo proglasio *Godinu Sv. Josipa* i kako je središnji događaj obilježavanja te godine u Vrhbosanskoj nadbiskupiji koncert *Stabat Mater*. Istaknuo je kako je to jedno od najznačajnijih djela sakralne glazbe kojega je skladao Giovanni Battista Pergolesi. „Izbor djela velike unutarnje, književne i duhovne vrijednosti kakvo je *Stabat Mater* nije slučajna. U 14. večeri mjeseca u kojem je prije godinu dana svijetu obznanjen početak globalne pandemije, uz molitvu, pjesmu i pijetet želimo odati počast žrtvama koronavirusa, ali i svima onima koji su tokom pandemije hrabro stali na prvu liniju odbrane”, poručio je Bilalović najavljujući obraćanja organizatora.

Osjetljivost za druge

Prvi od govornika bio je župnik domaćin **don Davor Topić**, na čiju je zamisao koncert i organiziran. Podsjećajući kome je posvećen ovaj kulturni događaj poručio je: „*Stabat mater* glazbeno je djelo nadahnuto patnjom majke koja gleda umiranje svog nevinog sina. Ne možemo zamisliti život bez patnje, ali ju možemo ublažiti osjetljivošću za patnju drugih. Imamo odgovornost da ovaj našak-tualni povijesni trenutak krize, neizvjesnosti, pandemije prigrlimo kao izazov započeti zaje-

dno stvarati jedan bolji svijet.” Također je napomenuo kako su mu inspiracija za organizaciju koncerta bile i riječi pape Franje iz enciklike *Fratelli tutti* u kojima je među ostalim poručio da je put za oporavak svijeta biti tu jedni za druge u boli i u nevolji, trpjeti zajedno s drugima, brinuti se i vidati rane.

Nakon župnika Topića u ime Grada Zenice obratio se i njezin gradonačelnik Fuad Kasumović koji je izrazio zadovoljstvo što je Zenica domaćin jednom ovakvom događaju. „Unatoč našim različitostima, postoji nešto što nam je svima zajedničko, a to su: patnja i ljubav. Patnja, koja nas sve pogađa, bez obzira na našu vjeru i društveni položaj i ljubav prema čovjeku, prema umjetnosti, svemu što je lijepo, neprolazno, što unosi tračak svjetla i nade u naš život”, poručio je Kasumović.

Sačuvati život i zdravlje

Generalni pokrovitelj koncerta bio je predsjednik F BiH Marinko Čavara koji je u svom govoru pohvalio ovu inicijativu. „Turbulentno vrijeme traži obnovu temeljnih ljudskih vrijednosti, sagledavanje sebe i odnosa i odgovornosti prema drugima u suočavanju s novim normalnim vremenom. Samo je ljubav sveltvena, a koju večeras doživljavamo kroz patnju plačuće majke koja žali svog raspetog sina”, kazao je Čavara te izrazio nadu da će molitva potpomognuta glazbom donijeti utjehu ljudima u patnji i ohrabrenje za sve koji skrbe za njih, piše nedjelja.ba

Prije samog izvođenja djela auditoriju se obratio i vrhbosanski nadbiskup Vinko kard. Puljić koji je i sam podržao održavanje koncerta. „Drago mi je da se to događa u Zenici, kako bi iz ovog grada bila poslana plemenita poruka duhovno-kulturnog događanja. Nalazimo se u crkvi Sv. Josipa čiji ćemo blagdan uskoro slaviti pa neka zaštitom ovoga sveca budu obuhvaćene sve obitelji, svi radnici, a na poseban način oni kojima je ovaj koncert posvećen”, rekao je kardinal Vinko uz poruku: „U

BILJEŽIMO

ovom ozračju koronavirusa neka se razbija strah koji se u javnosti nameće i neka se nadvi- je istinska ljubav za čovjeka, za život za ono što oplemenjuje čovjeka i vraća mu nadu.”

Usljedilo je izvođenje Pergolesijeva djela koje je rijetko koga u crkvi ostavilo ravnodu- šnim te je zajednička ocjena kako je ovo uspio događaj održan uz poštivanje epidemioloških

mjera te da je šteta što veći broj ljudi nije mogao biti prisutan.

Vrijedi istaknuti kako su izvedbu *Stabat Matera* iz Zenice u izravnom prijenosu preno- sili su: BHRT, RTV Zenica i portal Nedjelja.ba.

D. K.

Proslavljen Dan Nadbiskupskog sjemeništa “Petar Barbarić”

BILJEŽIMO

Svečanom sv. misom u crkvi Sv. Alojzija Gonzage u Travniku proslavljen je Dan Nadbiskupskog sjemeništa *Petar Barbarić* te je obilježena 124. obljetnica smrti ovoga sluge Božjega.

Euharistijsko slavlje predslavio je vrhbosanski nadbiskup **Vinko kard. Puljić** u zajedništvu s 18 svećenika među kojima su bili: generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije **mons. Slađan Ćosić**, travnički dekan **preč. Marko Mikić**, te rektor sjemeništa i ravnatelj KŠC-a u Travniku **preč. Željko Marić** koji je na početku izrekao riječi dobrodošlice i pozdrava.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić najprije je podsjetio kako je svakoga četvrtka u sjemenišnoj crkvi zavjetni dan kada vjernici na osobit način hodočaste Petru Barbariću. „Molimo da taj mladić koji je preminuo prije 124 godine i čiji se zemni ostatci nalaze u ovoj crkvi čim prije bude proglašen blaženim te da nas zagovara kod Boga“, poručio je propovjednik te je podsjetio kako je Sluga Božji imao žarku želju postati svećenikom. „U obiteljskoj kući naučio je moliti kronicu, a u sjemeništu voljeti Gospu i Isusa u euharistiji“, napomenuo je kardinal uz podsjećanje na Barbarićev čuveni savjet kako postići svetost vršeci svoje svakodnevne dužnosti. „Vjera u uskrslog Krista treba biti pokretač. U Krista vjeruje onaj koji vrši Božje zapovijedi“, zaključio je vrhbosanski nadbiskup.

Prije završnog blagoslova rektor sjemeništa i ravnatelj KŠC-a preč. Marić upoznao je nazo-

čne kako je zbog aktualne epidemiološke situacije otkazana proslava Dana škole. Stoga je direktor osnovne škole **Anto Rajić** pročitao odluku Pedagoškog vijeća Sustava katoličkih škola za Europu koje je za prethodnu školsku godinu dodijelilo nagradu *Lukić-Dlouhi* učenicima te škole **Nives Sivro**, dok je direktorica gimnazije **Ivana Čurčić** obznanila kako je učenica **Lorena Šapina** dobila nagradu *Petar Barbarić* koja se također dodjeljuje na razini Sustava za učenike srednjih škola.

Uz to je rektor Marić odao priznanje i bračnom paru **Vinku i Nevenki Rajić** koji su 15 godina brinuli o rodnoj kući Petra Barbarića.

Nakon sv. mise, koju je pjevanjem i sviranjem animirao Dječji zbor iz župe Presvetoga Srca Isusova iz Prozora, u prostorijama sjemeništa upriličen je susret odgojitelja s roditeljima i župnicima sjemeništaraca.

Vrijedi podsjetiti kako je ovim euharistijskim slavljem obilježena i 124. obljetnica smrti sluge Božjega Petra Barbarića komu je **papa Franjo** 18. ožujka 2015. odobrio Dekret o herojskim krepostima što je još jedan korak njegovu proglašenju blaženim. Tom prigodom prije sv. mise premijerno je predstavljena nova pjesma o budućem blaženiku koju je napisao i uglazbio **Vlado Kudić**, donosi *Nedjelja.ba*.

D. K.

Zajednička sjednica članova Ordinarijata vrhbosanskoga i Uprave „Bosne Srebrene“

U prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskoga u srijedu, 19. svibnja održana je zajednička sjednica članova Ordinarijata vrhbosanskoga i Uprave Franjevačke provincije „Bosne Srebrene“.

Susretom je predsjedao vrhbosanski nadbiskup **Vinko kard. Puljić**, uz sudjelovanje nadbiskupa koadjutora **mons. Tome Vukšića** i provincijala **fra Joze Marinčića**. Uz njih je nazočno bilo pet članova Ordinarijata vrhbosanskoga: generalni vikar VN-a **mons. Slađan Ćosić**, kancelar VN-a **preč. Mladen Kalfić**, ekonom **preč. Vladimir Pranjić**, rektor VBS-a **preč. Zdenko Spajić**, predstojnik Ureda za odnose s javnošću i glasnogovornik VN-a **vlč. Dražen Kustura** te vikar *Bosne Srebrene* **fra Peter Jeleč** i pet definitora: **fra Nikica Vujica**, **fra Zdravko Dadić**, **fra Vinko Sićaja**, **fra Vili Radman** i tajnik **fra Damir Pavić**. Zapisnik je vodio osobni tajnik vrhbosanskog nadbiskupa **vlč. Fabijan Štedul**.

Nakon uvodnih pozdrava kardinala Puljića i provincijala Marinčića kratko predavanje održao je fra Nikica Vujica. Prije svega predstavio je uopćenu sliku i poteškoće Crkve u suvremenom svijetu. Među ostalim istaknuo je kako se danas pastoralni djelatnici susreću

najprije s izazovima moralnosti osobito kada je riječ o seksualnom odgoju i homoseksualnosti. Kazao je kako svećenici u aktualnom trenutku često znaju biti neshvaćeni te da ih to zna odvesti u nezadovoljstvo. Napomenuo je kako je sve manji broj svećeničkih i redovničkih zvanja te je rekao kako će, prema njegovom mišljenju, Crkva još neko vrijeme biti u defanzivi jer često sa zakašnjenjem uviđa znakove vremena. „Crkva je na svom križnom putu, ali ju sigurno očekuje uskrsnuće“, zaključio je fra Nikica.

Usljedila je kratka refleksija prisutnih na predavanje u kojima su istaknuti najveći izazovi s kojima se Crkva susreće kako na općem, tako i na krajevnom planu.

U drugom dijelu susreta više je bilo govora o konkretnoj suradnji nadbiskupije i provincije osobito kada je riječ o župnoj i samostanskoj imovini, poštovanju nadležnosti, župnoj administraciji, usklađivanju pastoralnog kalendara, Sinodi Vrhbosanske nadbiskupije te odnosu Katoličkog bogoslovnog fakulteta i Franjevačke teologije i možebitnom ujedinjenju studija u kojemu bi formacija bogoslova ostala zasebna.

D. K.

Proslavljen jubilarni 50. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije

Jubilarni 50. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije dostojanstveno i skromnije nego što priliči uslijed pandemije koronavirusa proslavljen je 28. i 29. svibnja, u župi Komušina i na brdu Kondžilo. Kao i prethodnih godina organizatori susreta bili su Nadbiskupijski centar za pastoral mladih *Ivan Pavao II.* i župa Uznesenja BDM u Komušini. Geslo ovogodišnjeg susreta bilo je *Ustani. Postavljam te za svjedoka onoga što si vidio (Dj 26,16)*.

Obilježavanje Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije u ovom marijanskom svetištu započelo je dan ranije, u petak 28. svibnja, misom uočnicom te emisijom i prigodnim klanjanjem Presvetom Oltarskom Sakramentu u večernjim satima u izravnom prijenosu u organizaciji *Medijskog centra Vrhbosanske nadbiskupije (MCVN)*, to jest *Katoličkog tjednika*.

Poštivanje epidemioloških mjera

U subotu 29. svibnja su, skromnije nego prethodnih godina, bez organiziranih dolazaka mladih, od ranih jutarnjih sati pristizali hodočasnici u osobnom aranžmanu koji su se, prema višegodišnjoj tradiciji, najprije okupili pored vanjskog oltara iza župne crkve gdje je bila prigoda za ispovijed.

U odnosu na ranije godine, program proslave jubilarnog Dana mladih VN-a započeo je nešto ranije molitvom pred slikom Gospe Kondžilske i procesijom na brdo Kondžilo. S vjernicima kod vanjske kapelice molio je vrhbosanski nadbiskup koadjutor i apostolski administrator Vojnog ordinarijata u BiH **mons. Tomo Vukšić**.

Potom je krenula procesija brdo Kondžilo, udaljeno nekoliko kilometara. Cijelim putem pjevane su marijanske pjesme i moljena krunica.

Povijesne crtice

Dolaskom na uzvišenje, na kojem se nalazi nova kapelica i moderni vanjski oltar, započelo je euharistijsko slavlje koje je predvodio nadbiskup koadjutor **mons. Vukšić**. Koncelebrirali su, između ostalih, vrhbosanski

nadbiskup **Vinko kard. Puljić**, generalni vikar VN-a **mons. Slađan Ćosić**, župnik u Komušini i čuvar Gospina svetišta **preč. Boris Salapić** te ravnatelj NCM-a *Ivan Pavao II.* **dr. vlč. Šimo Maršić** te još 10-ak svećenika.

Okupljenima se na početku obratio i poželio dobrodošlicu čuvar svetišta **preč. Salapić** koji je pozdravio vrhbosanske nadbiskupe, svećenike, redovnike i redovnice, djelatnike NCM-a, ostale vjernike te sve one koji misu prate na portalu *Medijskog centra Vrhbosanske nadbiskupije nedjelja.ba*, *Radija Posavine* te *Radija Marije* BiH. Potom je progovorio o povijesti susreta mladih u Komušini koji je započeo 16. svibnja 1971., kao priprema za Međunarodni marijanski kongres koji se iste godine održao u Mariji Bistrici. Spomenuo je i župnike koji su sljedećih godina i desetljeća organizirali susrete mladih: **preč. Zvonimira Petrovića**, **dr. Pere Pranjića**, **vlč. Žarka Vujice** te **mons. Ante Meštrovića**. Spomenuo je i nadbiskup **mons. Marka Jozinovića** koji je odlučio da se u Komušini slavi svake godine u svibnju slavi Dan mladih. Progovorio je i o ratnim te izbjegličkim godinama, molitvi mladih na grobovima branitelja Komušine 1996. u Novom Šeheru te povratku slavlja na Kondžilo.

Mons. Vukšić je na početku mise pozdravio nazočne i napomenuo da se ona prikazuje u čast Marije Majke Nade. „Ljudima ovoga svijeta često mnogo nedostaje, ali najljepša vrednota koja može postojati je nada“, rekao je nadbiskup koadjutor napominjući kako se nada „istiskuje“ iz ljudskih života te planski ili spletom različitih događaja nada često umire u srcima. Potom je zamolio Mariju da svima koji posreću u napasti da izgube nadu izmoli milost kako bi uvijek mogli uspravno ići za Isusom.

Kako naći trajnu sreću?

Na početku prigodne homilije nadbiskup **Tomo** je istaknuo kako se u Komušini, starom zavjetnom mjestu, vjernici više stoljeća rado okupljaju i iskazuju svoje štovanje Majci Božjoj. „Kroz to vrijeme ovo je hodočasničko

mjesto vidjelo na stotine tisuća pobožnih vjernika i, zajedno s njima, brojne njihove duhovnike svećenike, biskupe, redovnike i redovnice. Čulo je ono i saslušalo sve njihove molitve, preporuke, potrebe i uzdisaje. Bilo je ono svjedok i njihovih radosti i zavjeta, ali i žalosti i strepnja. Pamti ono i njihova stradanja i progone“, rekao je te naglasio kako ovo mjesto „najviše pamti vjeru hodočasnika koja ih je ovdje dovodila, njihovu veliku pobožnost i molitvu“

Potom je posvijestio dva razloga za okupljanje u posljednju subotu u svibnju. „Prvo, na završetku smo mjeseca svibnja, koji je tradicionalno posvećen Blaženoj Djevici Mariji. (...) i drugo, ovaj naš molitveni sabor događa se u povodu 50. obljetnice Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije“, naglasio je te se izravno obratio mladeži napominjući pritom različite molitvene nakane koje ljudi u ovom svetištu prikazuju. Između tih zaziva nadbiskup Vukšić je istaknuo molitvu za završavanje pandemije *koronavirusa* te da lijek protiv te pošasti bude dostupan svakome. Promišljajući o mladima zaželio im je uspješan završetak školske godine te sretno položene ispite. „Molimo također da svatko od vas nađe pravu sreću i trajnu ljubav svoga života bilo sklapanjem kršćanske ženidbe bilo izborom duhovnoga zvanja u svećeničkom ili redovničkom zvanju“, dodao je te potaknuo da ih u svim životnim kušnjama nadahnjuje primjer Blažene Djevice Marije, koja je Riječ Božju slušala i ono što se događalo s Isusom pohranjivala i prebiralala u svom srcu.

Progovorio je o misnim čitanjima u kojima je Gospa svojim pronicljivim okom zapazila da se mladi par zaručnika našao u nevolji jer im je ponestalo vina za vrijeme svečanosti svadbe te je Isus, na majčinu zamolbu, riješio veliku nelagodu. Naglasio je Gospinu rečenicu koja za svakoga vjernika ima trajnu vrijednost kao pravilo i pouka kako se ponašati prema Riječi Božjoj: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2,5).

„Isto to ponavlja Gospa danas vama. Za nas to je vrlo važna pouka i trebala bi biti jedno od osnovnih pravila života“, naglasio je propovjednik te dodao da je kršćanstvo vjera nade, radosti i optimizma. „Drugo ime mu je Radosna vijest (...) Jer propovijedamo Krista raspetoga, Božju snagu i Božju mudrost. Naviještamo Krista koji je uskrsnuo od mrtvih i koji je po tomu prvi od svih usnulih. U toj vjeri prihvaćamo da je čovje-

kov zemaljski život, pa i smrt, vrijeme hodočašća za Isusom prema životu vječnom“, rekao je i naglasio kako je to „osnovni razlog naše nade, duhovna hrana našeg optimizma, lijek protiv pandemije pesimizma i pravo duhovno bogatstvo u vrijeme oskudice nade.“

Potom se osvrnuo na geslo susreta, odnosno riječi koje je Isus uputio apostolu Pavlu u času njegova obraćenja. „Budući da smo poslani biti svjedoci kršćanske nade, za ovu svetu misu izabrali smo molitvene obrasce koje Crkva upućuje Mariji kao majci svete nade. Crkva ju tako časti jer je ona, već primjerom svoga zemaljskog života, putokaz vjerničkom narodu: po tomu što je uvijek bila poslušna Riječi Božjoj“, istaknuo je nadbiskup Vukšić i na kraju propovijedi molio da „Majka Isusova, kao znak pouzdane nade i utjehe svijetli putujućem Božjem narodu i svakom pojedincu u njemu“.

Za vrijeme molitve vjernika mladi su prinijeli darove: kruh i hostiju, vodu i vino, Bibliju, boje, mobitel i laptop te cvijeće i zemlju.

Na kraju mise preč. Salapić se zahvalio nazočnima, a u ime organizatora obratio se djelatnik NCM-a i koordinator Dana mladih VN-a **Josip Milanović** te napravio kratku retrospektivu onoga što je institucija u kojoj djeluje učinila u vezi sa susretima ovakve vrste. Posebno se zahvalio MCVN-u čiji su djelatnici dva dana izravno prenosili mise i prigodni program za sve one koji nisu mogli nazočiti.

Liturgijsko pjevanje animirao je bend *Novo nebo* iz Zenice.

Iduće godine bi trebalo biti bolje...

Nakon mise vjernici su se ponovno u procesiji vratili prema župnoj crkvi gdje je upriličena okrepa i druženje u skladu s mjerama borbe protiv pandemije.

Nažalost, kao i prethodna, 49. proslava Dana mladih VN-a i jubilara je bila u skladu s epidemiološkim mjerama koje su na snazi - skromna, tiha bez mnoštva mladih koji su u normalnim uvjetima u tisućama dolazili u Komušinu te su na svoj dan, osim duhovno-vjerskog dijela imali brojne sadržaje, sportska natjecanja, ples, druženja te pregršt novih poznanstava. Ostaje nada da će proces imunizacije pospješiti situaciju kako bi se obilježavanje Dana mladih VN-a

Ž. I. (*nedjelja.ba*)

